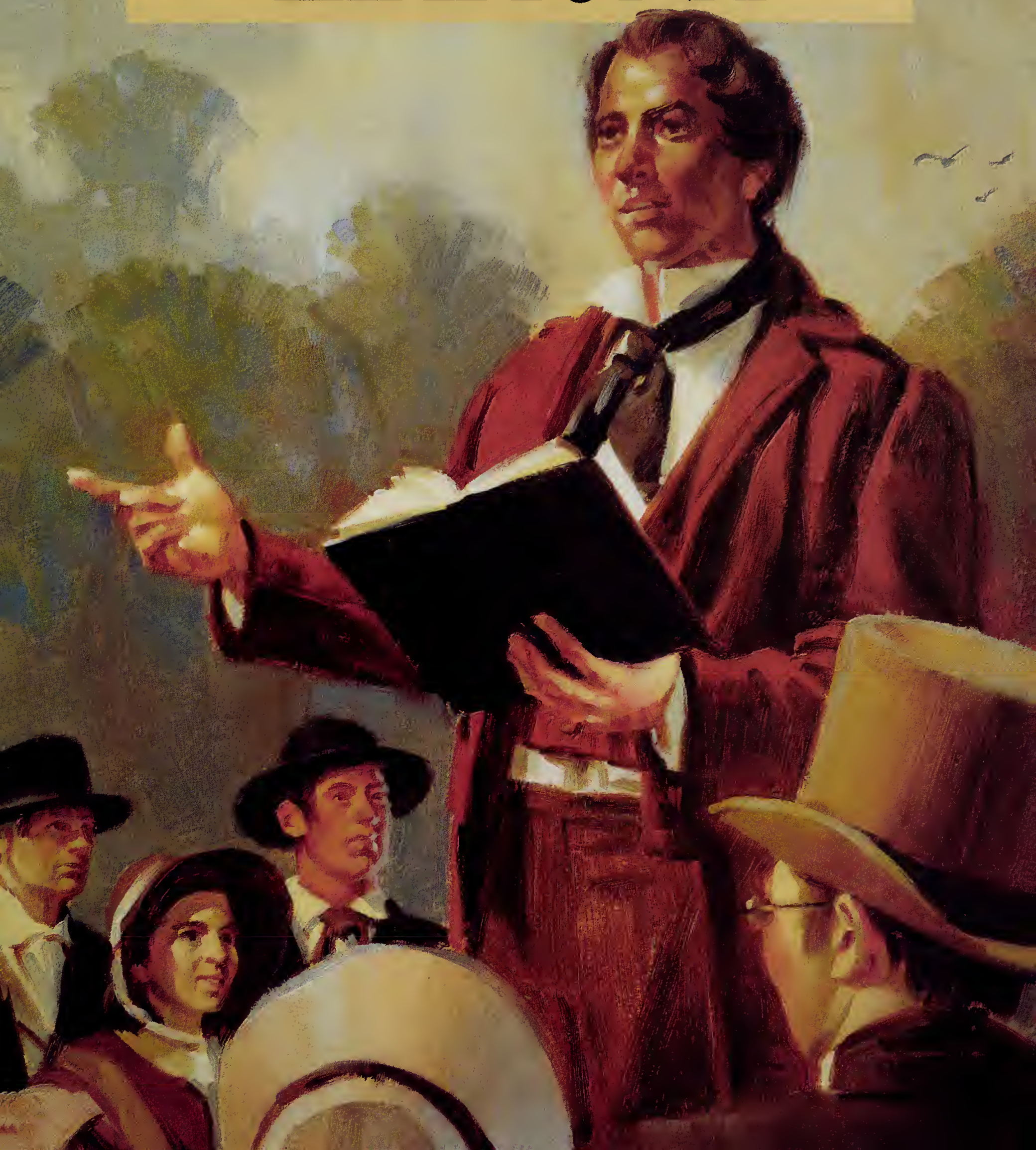
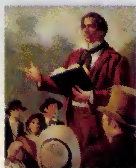
101E JAARGANG NUMMER 8 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • AUGUSTUS 2001

LIAHONA

101E JAARGANG NUMMER 8 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN ▪ AUGUSTUS 2001

LIAHONA

OMSLAG
Voor: Sam Lawlor, De profeet Joseph houdt zich aan zijn afspraak om te prediken. Achter: Sam Lawlor, De groep van Lucy Mack Smith vertrekt uit New York naar Ohio.

OMSLAG VAN *DE KINDERVRIEND*
Illustrator: Brad Teare.

ARTIKELEN

VOOR DE JONGEREN

DE KINDERVRIEND

ZIE *DE KINDERVRIEND*, BLZ. 10

ZIE BLZ. 6

ZIE BLZ. 10

Augustus 2001 101e jaargang Nummer 8
LIAHONA 21988-120
Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium:
Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

Raad der Twaalf:
Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editeur: Dennis B. Neuenschwander
Adviseurs: L. Lionel Kendrick, Yoshihiko Kikuchi, John M. Madsen

Directie afdeling leerplannen:
Hoofddirecteur: Ronald L. Knighton
Directeur redactie: Richard M. Romney
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:
Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: Roger Terry
Assistent-redacteur: Jenifer Greenwood
Redactiemedewerkster: Susan Barrett
Assistent publicaties: Collette Nebeker Aune

Afdeling vormgeving:
Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Senior vormgever: Sharri Cook
Vormgever: Thomas S. Child, Randall J. Pixton
Productiemanager: Jane Ann Peters
Productie: Reginald J. Christensen, Kari A. Couch, Denise Kirby, Kelli Pratt, Rolland F. Sparks, Claudia E. Warner
Digitale voorbewerking: Jeff Martin

Abonnementen (in VS):
Directeur: Kay W. Briggs
Distributiemanager: Kris T. Christensen

Vertaling:
CPB Vertaalbureau
Heschepad 1, NL-5341 GS Oss
Telefoon: 0412-690490; Fax: 0412-690266

Nieuwsredactie:
Nieuwsredacteur: Frans Heijdemann
Grovestins 64
NL-7608 HN Almelo
Telefoon: 0546 865984
Kopij liefst op diskette aanleveren.

Abonnementenadministratie:
Administratrice: J. C. A. Kroon
Hengmeng 3
NL-5235 JW 's-Hertogenbosch
Telefoon/Fax: 073-6443685
E-mail: jcakroon@home.nl

Abonnementsprijs:
Nederland: NLG 33,00 België: BEF 600,00. Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptgirokaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Stuur bijdragen en vragen, anders dan voor de rubriek Kerknieuws naar: *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; of e-mail naar CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

De *Liahona* (een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) wordt gepubliceerd in het Albaans, Amharisch, Armeens, Bulgaars, Cebuano, Chinees, Deens, Duits, Engels, Ests, Fijisch, Fins, Frans, Haïtiaans, Hiligaynon, Hongaars, Ilokano, Indonesisch, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Lets, Litouws, Malagassisch, Marshalleilands, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Sloveens, Spaans, Tagalog, Tahitiaans, Thais, Tongaans, Tsjechisch, Vietnamees, IJslands en Zweeds. (Frequentie verschilt per taal.)

Uitgever:

For Readers in the United States and Canada:
August 2001 Vol. 101 No. 8. LIAHONA (USPS 311-480) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #1604821)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Masha Zemskova

A LIAHONA

MASJA ZEMSKOWA — EEN INSPIRATIE

Ik kan niet beschrijven hoeveel vreugde ik ervaar als ik *A Liahona* lees. Ik lees het liefst het gedeelte voor de kinderen, *De Kindervriend*. Ik verbaas me altijd over het getuigenis en de ervaringen van die kleine, bijzondere kinderen.

Ik wil u graag bedanken voor het artikel over Masja Zemskowa, een meisje in Rusland, in de uitgave van oktober 1999. In het zendingsveld probeerde ik zoveel mogelijk te onderwijzen, te versterken en hulp te verlenen. Maar ik had soms het gevoel dat ik niet echt hielp of dat mijn hulp geen resultaat opleverde. Dan werd ik vedrietig. Zo voelde ik me toen ik het artikel over Masja las. Maar uit iedere regel putte ik kracht om met mijn werk verder te gaan.

Ouderling Lourenço Ferreira Da Silva
Zendingsgebied Brasília (Brazilië)

INSPIRERENDE ILLUSTRATIES

Wat ben ik dankbaar voor de prachtige foto's in de *Liahona*. Soms ben ik zo verontrust dat ik niet de kracht of de concentratie kan opbrengen om te lezen. Maar de prachtige illustraties in de *Liahona* zijn altijd een bron van kracht en inspiratie.

Hazel-Rose Lankmayer
Gemeente St.-Johann-Pongau
Ring Salzburg (Oostenrijk)

A LIAHONA VOOR MIJ GESCHREVEN

Mijn ouders hebben me altijd aangemoedigd om *A Liahona* te lezen, maar dat deed ik pas toen ik naar de universiteit ging. Toen ik op mezelf woonde, begon ik over mijn prioriteiten na te denken. Ik besloot toen om iedere maand *A Liahona* helemaal te lezen. Toen ik mijn eerste exemplaar ontving, had ik af en toe het gevoel dat de woorden die ik las speciaal voor mij waren geschreven. Ze waren aanmoedigend en inspirerend. Ik voelde dat de Heilige Geest van de waarheid ervan getuigde. Vanaf die dag kijk ik iedere maand uit naar het volgende exemplaar.

Evelyn Monteiro Lee Hin
Wijk Barão Geraldo
Ring Campinas-Castelo (Brazilië)

DE STEM VAN DE PROFEET STERKT ONS GETUIGENIS

Ik ben bijzonder gezegend door de prachtige leringen en raad die ik in de *Liahona* lees. Ik lees hem eerst zelf en dan vertel ik aan mijn vrouw en kinderen wat ik heb geleerd. Ik weet hoe zwak mijn getuigenis zou zijn als ik niet naar de stem van de profeet zou luisteren.

Mele K. Peni
Wijk Reno 4 (Tongaans)
Ring Reno-Noord (Nevada)

‘Wie mag de berg des Heren beklimmen?’

President James E. Faust
Tweede raadgever in het Eerste Presidium

In psalm 24 staat de vraag: ‘Wie mag de berg des Heren beklimmen, wie mag staan in zijn heilige stede?’ (Psalmen 24:3). Ik denk dat we de schoonheid en de heiligheid van ‘zijn heilige stede’ vinden als we een van de prachtige tempels van God binnengaan. Onder de profetische leiding van president Gordon B. Hinckley leven we in het geweldige tijdperk van tempelbouw. Vorig jaar werd er bijna iedere week een tempel ingewijd. Er was zelfs een maand waarin zeven tempels werden ingewijd. In geen enkel tijdperk zijn er zoveel tempels gebouwd. De getrouwe heiligen die tiende en andere gaven betalen hebben dit mogelijk gemaakt, en door hun getrouwheid zullen zij eeuwige zegeningen ontvangen. Zij die de zegeningen van de tempel aanvaarden, zullen ook eeuwige zegeningen ontvangen.

Als we naar de pracht van iedere tempel kijken, zien we als in een visioen de eindeloze zegeningen die zovelen ontvangen.

Iedere tempel is een inspiratie, groots en prachtig in ieder opzicht, maar het gebouw zelf verleent geen zegeningen. De begiftigde zegeningen en goddelijke ceremoniën — die veel omvatten dat niet van deze wereld is, zoals sleutels van het priesterschap — krijgen we door gehoorzaamheid en getrouwheid aan het priesterschap en de gesloten verbonden.

DON BUSATH: FOTO VAN PRESIDENT FAUST; TALAT MEHMOOD: FOTO VAN DE SUVA-TEMPEL

Als we naar de pracht van iedere tempel kijken, zien we als in een visioen de eindeloze zegeningen die zovelen ontvangen. We mogen echter niet vergeten dat er getrouwe leiders en heiligen in delen van de wereld zijn die nog geen heilige tempel hebben om de verlossende en reinigende verordeningen van de tempel te ontvangen. Er zijn ringpresidiums, patriarchen, hogeraadsleden, bisschappen en andere priesterschapsleiders, en veel getrouwe heiligen die hun begiftiging nog niet ontvangen hebben en die een groot verlangen hebben om aan hun dierbare ouders, huwelijkspartner en kinderen verzegeld te worden. Wij hebben de zegen en de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat ook zij de zegeningen van de tempel kunnen ontvangen. Toekomstige tempels zijn in zekere mate een heiliging van onze toewijding en werkzaamheden om het koninkrijk van God op te bouwen.

In het licht van de pracht en grootsheid van onze hedendaagse tempels willen we even stilstaan bij de werklieden die zonder hemd en schoenen de tempels in Nauvoo en Kirtland hebben gebouwd. Iedere tempel is een bewijs van het werk van Joseph en Hyrum Smith, en een overwinning voor hen en voor alle mensen die door de wrede bendes vervolgd, geslagen, vermoord en naar het westen gedreven zijn.

Het is een overwinning voor de kleine Sardius Smith, een jongen van ongeveer negen jaar, die zich op 30 oktober 1838, tijdens het bloedbad bij Haun's Mill, bij de hoefsmid verstopte, maar later doodgeschoten gevonden werd. Het is een overwinning voor bisschop Edward Partridge (1793–1840), die door wrede, harteloze mannen uit zijn huis naar het stadsplein werd gesleurd en met hete teer en veren werd bedekt.

In de tempel van de Heer leren we gehoorzaamheid. We leren opoffering. We sluiten beloften van kuisheid en wijden ons leven aan heilige doeleinden toe. Het is mogelijk om geheiligd en gereinigd te worden en onze zonden te laten wegwassen, zodat we schoon, wit en vlekkeloos als verse sneeuw voor de Heer kunnen verschijnen.

'Wie mag de berg des Heren beklimmen?' We kunnen in gedachten de eindeloze groepen uitverkorenen, godvruchtigen en gelovigen zien, die naar de heilige stede van God komen om zijn zegeningen te ontvangen. Als zij deze heilige gebouwen betreden, zou Nephi zeggen: 'De poortwachter is de Heilige Israëls; daar heeft Hij geen dienstknecht en er is geen andere weg, dan door de poort, want men kan Hem niet bedriegen, want Here God is zijn naam' (2 Nephi 9:41).

Als de heiligen in de heilige en gewijde ruimten komen waar wassingen en zalvingen worden verricht, zullen ze geestelijk gereinigd worden. Als ze gezalfd worden, zullen ze in ziel en geest hernieuwd en hersteld zijn.

We kunnen in gedachten de ontelbare echtparen, jong en mooi, naar de tempel zien komen om te trouwen. We zien duidelijk de onuitsprekelijke vreugde op hun gezicht als ze verzegeld worden en als ze door hun getrouwheid de zegen van de heilige opstanding ontvangen, met macht om deel te hebben aan de morgen van de eerste opstanding, bekleed met heerlijkheid, onsterfelijkheid en eeuwig leven. We kunnen ontelbare gezinnen rond het altaar zien, in het wit gekleed, met gebogen hoofd en vastgeklampte handen, als ze aan elkaar verzegeld worden, alsof ze in het nieuw en eeuwig verbond zijn geboren. We zien de legers engelachtige kinderen, met de opgewektheid en het enthousiasme van de jeugd, die eerbiedig en vol ontzag naar het huis des Heren komen om zich voor de doden te laten dopen.

We zien in gedachten de ontelbare hemelse heerscharen, van wie de eeuwige reis is onderbroken, en die wachten totdat het plaatsvervangende werk voor hen wordt verricht, zoals de reinigende doop, de heiligende begiftiging en de verhogende verzegeling. We zien gezinnen dansen, juichen en van vreugde huilen omdat ze in die andere wereld verenigd worden.

Wij zijn dankbaar voor de verzegelbevoegdheid waardoor wat op aarde gebonden wordt ook in de hemel

FOTOGRAAF: TALAT MEHMOOD

Als wij gehoor geven aan het gebod om ons op heilige plaatsen te bevinden, mogen we niet vergeten dat buiten de tempel ons gezin de heiligste plaats in de wereld is.

gebonden is. We spreken onze dank en eerbied uit voor onze grote en nederige profeet, die alle sleutels in zijn bezit heeft.

'Wie mag staan in zijn heilige stede?' Moge de helpende hand worden uitgestrekt naar de mensen die in hun geloof wankelen of een overtreding hebben begaan, om hen terug te laten komen. Als zij zich volledig bekeerd hebben, hebben zij vooral behoefte aan het verlossende deel van de begiftiging. Mogen zij weten dat hun zonden niet meer herinnerd zullen worden.

Als wij gehoor geven aan het gebod om ons op heilige plaatsen te bevinden, mogen we niet vergeten dat buiten de tempel ons gezin de heiligste plaats in de wereld is. Ons huis behoort uitsluitend aan heilige doeleinden te worden toegewijd. Bij ons thuis moet de veiligheid, de liefde en het begrip waar wij allemaal behoefte aan hebben overvloedig aanwezig zijn.

'Wie mag de berg des Heren beklimmen, wie mag staan in zijn heilige stede?

'Die rein is van handen en zuiver van hart, die zijn ziel niet op valsheid richt, noch bedrieglijk zweert' (Psalmen 24:3–4). Want 'heiligheid is uw huis tot sieraad, o Here, tot in lengte van dagen' (Psalmen 93:5). □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Het is een grote zegen om in deze prachtige tijd van tempelbouw te leven.

2. Het is goed om te denken aan de werklieden die zonder hemd en schoenen de tempels in Kirtland en Nauvoo bouwden.

3. Veel leden wonen nog steeds ver bij een tempel vandaan; alle leden van de kerk hebben de taak om ervoor te zorgen dat ook zij de tempelzegens kunnen ontvangen.

4. De zegeningen van de tempel verkrijgt men door gehoorzaamheid en getrouwheid aan het priesterschap en de heilige verbonden.

5. In de tempel krijgen we informatie over gehoorzaamheid, opoffering, kuisheid en toewijding aan heilige doeleinden.

6. Buiten de tempel is ons gezin de heiligste plaats in de wereld.

TOEN WE HET EVANGELIE GEVONDEN HADDEN, GING ONS GEZEGDE DAADWERKELIJK IETS BETEKENEN.

Voor eeuwig & DRIE DAGEN

Het was 14 februari toen ik met mijn zus Jennifer en mijn ouders aan het altaar in de Mesa-tempel neerknielde. Ik was vijftien jaar en een jaar lid van de kerk. Wat het afgelopen jaar slechts een doel was geweest, werd nu werkelijkheid. We werden als gezin voor tijd en eeuwigheid aan elkaar verzegeld.

Mijn ouders waren 21 jaar eerder in een andere kerk getrouwd. De predikant had gezegd dat het huwelijk geldig was 'tot de dood u scheidt', maar mijn ouders vonden dat het huwelijk eeuwig moest duren. Zij ondertekenden brieven aan elkaar en later aan Jen en mij met 'Liefs voor eeuwig, plus drie dagen'. Dat was hun manier om te zeggen dat ze hoopten dat we voor eeuwig samen zouden zijn.

Pas toen mijn vader rugklachten kreeg, kwamen we met een lid van de kerk in aanraking. Een therapeut die mijn vader oefeningen voor zijn rug gaf, begon met mijn ouders over het evangelie te praten. Langzaam maar zeker kregen ze interesse en wilden ze met de zendelingen praten.

De eerste bijeenkomst die we bijwoonden, was een ringconferentie. Het thema was het versterken van het gezin. Voor mijn moeder, die op zoek was naar manieren om als gezin een betere band te ontwikkelen, was de conferentie een antwoord op haar gebed.

Mijn gebeden werden ook beantwoord. Toen de zendelingen ons aanmoedigden om ons te laten dopen, begon ik te bidden om achter de waarheid van de kerk te komen. Toen ik in Johannes 14:26–27 over de Heilige Geest las, en dat we niet bevreesd hoeven zijn, wist ik dat het waar was.

Jarenlang hadden mijn ouders brieven aan elkaar en aan mijn zus en mij afgesloten met de woorden 'Liefs, voor eeuwig, plus drie dagen'. Het was een weerspiegeling van onze hoop dat we eeuwig samen konden zijn. Die hoop werd werkelijkheid toen we in de Mesa-tempel (Arizona) werden verzegeld.

Rebecca Armstrong,
zoals verteld aan Elyssa Renee Madsen

IN HET WATER

Op 11 februari 1996 lieten we ons als gezin dopen. We waren pas een paar keer in de wijk geweest, dus waren we verrast toen er tientallen mensen onze doopdienst bijwoonden.

We stelden ons als doel om ons zo snel mogelijk in de tempel te laten verzegelen. We begonnen ons op de tempel voor te bereiden en werkten aan onze relatie met elkaar en met de Heiland. De gezinsband werd geestelijker toen we samen gingen bidden en samen de Schriften bestuderen.

Ik probeerde alles te lezen wat de profeten over de tempel hadden geschreven. Ik luisterde ook naar de raad van mijn jongevrouwenleidster en begon dankgebeden uit te spreken. In plaats van mijn hemelse

LINKS: FOTOGRAAF: WELDEN C. ANDERSEN; RECHTS: ILLUSTRATOR: GREG NEWBOLD; FOTO GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN DE FAMILIE

Vader alleen om van alles te vragen, ging ik Hem steeds meer bedanken.

IN DE TEMPEL

Op de dag dat we verzegeld zouden worden, werden we allemaal opgewonden wakker. Vandaag was de grote dag! Toen we bij de tempel aankwamen, liepen Jen en ik buiten rond terwijl mijn ouders hun begiftiging ontvingen. Het was prachtig weer. Het leek wel of de bloemen voor ons in bloei stonden.

Uiteindelijk was het tijd dat Jen en ik in het wit gekleed naar onze ouders in de verzegelkamer gingen. Ik kan me nog herinneren hoe helder, zuiver en mooi alles eruitzag. Toen we aan het altaar neerknielden, keek ik in de spiegels en zag ik de weerspiegeling van ons gezin zich in de eeuwigheid uitstrekken. Ik voelde de Geest, die getuigde dat ons gezin eeuwig samen kon zijn.

Toen we na de verzegeling naar buiten liepen, waren we opnieuw verrast over de hoeveelheid mensen die waren gekomen om ons een steuntje in de rug te geven.

Een paar dagen later realiseerden we ons dat we precies een jaar en drie dagen na onze doop aan elkaar verzegeld waren. Plotseling kregen de woorden van onze ouders, 'Liefs voor eeuwig, plus drie dagen', een hele nieuwe betekenis. Hun wens was uitgekomen — we konden nu een eeuwig gezin zijn. □

Rebecca Armstrong is lid van de wijk Tucson University 1, in de ring Tucson-Noord (Arizona).

De profeet aan het woord

DE ZAAK VAN GOD

'Dit is de zaak en het koninkrijk van God. Dit is zijn werk dat in deze laatste dagen is hersteld, dat eeuwenlang van de aarde was weggenomen, om in de bedeling van de volheid der tijden tevoorschijn te komen. Nu is alles uit de vorige bedelingen bijeengebracht, toen de hemel werd geopend en de Vader en de Zoon aan een jongeman verschenen en tot hem spraken. In de hele wereld is niets vergelijkbaars te vinden. Er is geen zaak als deze. Dit is de kerk en het koninkrijk van de Vader. Geloof dat. Aanvaard de leringen. Luister naar de raadgevingen. En werk hard. Geef van uw kracht, energie en middelen om aan de vooruitgang bij te dragen. Dan zal de Heer u zegenen en u vreugde geven die u nog nooit hebt gekend.'[1]

NEDERIGHEID

'Wees nederig. Er is geen ruimte voor arrogantie. Er is geen ruimte voor hoogmoed. Er is geen ruimte voor zelfzucht. We moeten aan het werk. We moeten iets bereiken. (...) "Wees nederig, en de Here, uw God, zal u aan de hand leiden, en u antwoord geven op uw gebeden" (LV 112:10). Mensen vragen vaak wat mijn lievelingstekst is, en dan antwoord ik dat ik veel lievelingsteksten heb. Maar dit is er een van. "Wees nederig, en de Here, uw God, zal u aan de hand leiden, en u antwoord geven op uw gebeden." '[2]

WAT DOET DEZE KERK VOOR DE MAN?

'Wat doet deze kerk voor de man? Iedere man die de gedragsnormen naleeft, kan het priesterschap van God ontvangen en in de naam van God en de Heiland spreken. Dat is een kostbare en prachtige zegen, broeders.

'Het biedt de zegen van leiderschap in de kerk — de macht, het gezag en de gave om in de kerk leiding te geven. Daardoor kunnen we leidingvaardigheid en een krachtige persoonlijkheid ontwikkelen, en uitstijgen boven de gewone dingen in het leven. We kunnen als zoon van God met de bevoegdheid van zijn goddelijk priesterschap door het leven gaan. Dat doet deze kerk voor de man. Hij krijgt de kans om dienstbaar te zijn, te onderwijzen, op vele manieren vooruitgang te maken, en de kostbare openbaringen van de Heer te lezen en aan zijn kennis toe te voegen.'[3]

WAT DOET DEZE KERK VOOR DE VROUW?

'Wat doet deze kerk voor de vrouw? Zij krijgt waardigheid en een doel in haar leven. Zij krijgt een zienswijze die ze op geen enkele andere wijze kan ontvangen. Zij wordt lid van de zustershulpvereniging, een vrouwenorganisatie met vier miljoen leden, met een eigen presidium, een eigen bestuur, eigen studiemateriaal en humanitaire werkzaamheden. Al deze zaken zijn belangrijk, prachtig en wonderbaarlijk, en zullen bijdragen aan haar ontwikkeling. Ze zal een nieuwe zienswijze krijgen en nieuwe doelen stellen.'[4]

WAT DOET DEZE KERK VOOR KINDEREN?

'Door [deze kerk] zien ze hun ouders in een ander licht, in een nieuw perspectief. In hun hart zal respect en liefde voor hun ouders groeien. Als het evangelie thuis wordt nageleefd, heerst er liefde en rust. Dan is er sprake van eensgezindheid, groei en ontwikkeling. Deze kerk moedigt kinderen aan om een goede opleiding te volgen.'[5]

ONS GELOOF BEHOUDEN

'Er zijn mannen en vrouwen — gelukkig niet veel — die getrouw in de kerk werkzaam zijn, die de Heer blijkbaar liefhebben, maar die, als zij ontheven worden, afdwalen en hun geloof niet behouden. (...) Wees integer. Wees getrouw in goede en slechte tijden. Wees getrouw in

rijkdom of armoede. Wees getrouw op jonge of oude leeftijd. Dit is het werk van de Almachtige. (...) God heeft vanuit de hemel gesproken om van de waarheid van zijn werk te getuigen. En geen stem is machtiger dan de zijne. Zijn Zoon heeft tot de mens op aarde gesproken en getuigd van zijn identiteit, zijn bestaan en zijn goddelijke plaats in het plan van zijn Vader, als de Verlosser en de Heiland van de wereld. En die waarheid zal toereikend zijn zolang de aarde bestaat. Behoud uw geloof in die grote en heilige waarheden. (...) Volhard tot het einde. Dan zal God u zegenen en u kronen met gemoedsrust en liefde.'[6]

DE TOEKOMST VAN HET KONINKRIJK

'Wat wij in het verleden [in de kerk] hebben gezien, is slechts een indicatie van een opmerkelijke, prachtige en wonderbaarlijke toekomst. Ik denk dat geen mens op aarde zich kan voorstellen wat de toekomst van de kerk is. Er is geen reden om niet te blijven groeien. De kerk moet blijven groeien en vooruitgang maken om aan het gestelde doel en de bestemming van de Heer te voldoen. Het is onze taak om voorwaarts te blijven streven.'[7] □

NOTEN

1. Regionale conferentie, Oahu (Hawaii), 22 januari 2000.

2. Bijeenkomst voor jongeren en jonge alleenstaanden, Spokane (Washington), 22 augustus 1999.

3. Bijeenkomst, Cairns (Australië), 26 januari 2000.

4. Bijeenkomst, Cairns (Australië), 26 januari 2000.

5. Bijeenkomst, Cairns (Australië), 26 januari 2000.

6. Regionale conferentie, Oahu (Hawaii), 23 januari 2000.

7. Interview met *Church News*, 2 november 1999.

'Als het evangelie thuis wordt nageleefd, heerst er liefde en rust. Dan is er sprake van eensgezindheid, groei en ontwikkeling.'

LINKS: FOTOGRAAF: JED CLARK; RECHTS: FOTO-ILLUSTRATIE: WELDEN C. ANDERSEN

Zoeken

Wij mogen de lering van Nephi niet vergeten dat de verborgenheden Gods, het meest uitverkoren geestelijk voedsel, niet begrepen kan worden 'indien een mens de Heer niet [vraagt]'.

LINKS: HEINRICH HOFMANN: *CHRISTUS EN DE RIJKE JONGELING*; RECHTS: FOTO-ILLUSTRATIE: WELDEN C. ANDERSEN

GEESTELIJK *voedsel*

Ouderling Dallin H. Oaks
van het Quorum der Twaalf Apostelen

God openbaart Zichzelf en zijn eeuwige waarheden aan de mensen die op zoek zijn, dienstbaar zijn en nederig naar zijn leringen luisteren.

We weten dat ons lichaam bepaalde voedingsstoffen nodig heeft om lichamelijk en geestelijk gezond te blijven. Als die voedingsstoffen ons onthouden worden, neemt onze lichamelijke en geestelijke gezondheid af en lijden we aan *ondervoeding*. Door ondervoeding krijgen we symptomen als verzwakte verstandelijke vermogens, spijsverteringsproblemen, lichamelijke zwakte en verslechtering van het gezichtsvermogen. Goede voeding is vooral belangrijk voor kinderen. Hun lichaam verzwakt snel als ze niet voldoende voedingsstoffen krijgen om te groeien.

Onze geest heeft ook voedsel nodig. Net als er voedsel voor het lichaam is, is er voedsel voor de geest. De gevolgen van geestelijke ondervoeding zijn net zo ernstig voor ons geestelijk leven als lichamelijk ondervoeding voor ons lichaam is. Symptomen van geestelijke ondervoeding omvatten een verzwakt vermogen om geestelijk voedsel op te nemen, geestelijke zwakte en verslechtering van geestelijk inzicht.

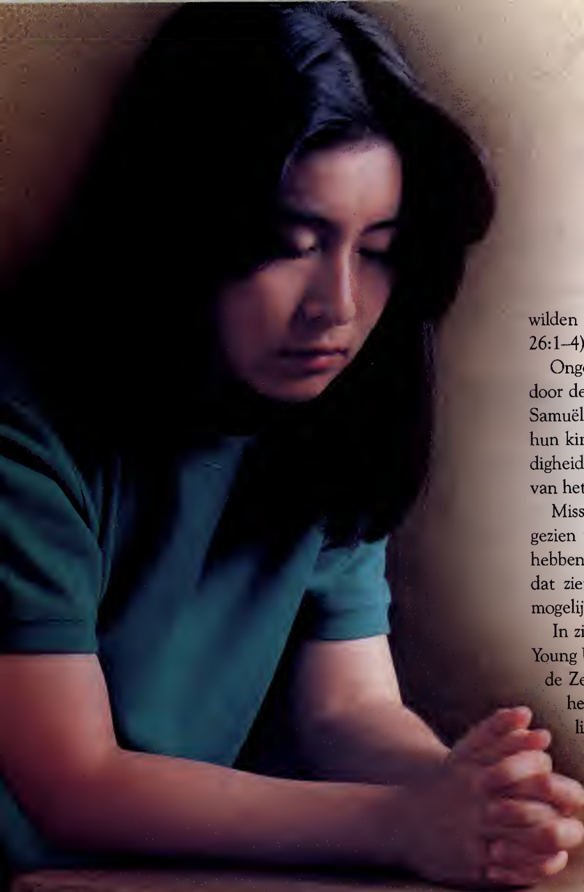
We moeten een aantal belangrijke beginselen begrijpen om ervoor te zorgen dat wij en onze kinderen niet aan geestelijke ondervoeding lijden.

We weten wat de belangrijkste bronnen van geestelijk voedsel zijn: gebed, schriftstudie, inspirerende bijeenkomsten bijwonen, lofzangen zingen, onze roeping grootmaken, vasten, aan het avondmaal deelnemen en andere verbonden sluiten, zoals in de tempel. We weten ook dat sommige ervaringen onze geestelijke spijsvertering kunnen verstoren, net als bepaalde gifstoffen ons lichamelijke spijsvertering kunnen verstoren. Alles wat bijvoorbeeld de Geest van de Heer verdrijft — zoals pornografie, godslastering, boosheid — weerhoudt ons van het geestelijk voedsel dat wij nodig hebben om ervaringen te krijgen die normaal gesproken effectief geestelijk voedsel zijn. Sommige stoffen, zoals de stoffen die in het woord van wijsheid verboden worden, zijn zowel schadelijk voor ons lichaam als voor onze geest. We moeten ervoor zorgen dat onze kinderen voldoende geestelijk voedsel krijgen en dat ze beschermd worden tegen de invloeden waardoor dit voedsel niet goed in geestelijke voedingsstoffen wordt omgezet.

DE VOLGENDE GENERATIE VOEDEN

Als ouders voldoende geestelijk voedsel ontvangen, krijgen hun kinderen dat dan ook? Hoewel sommige lichamelijke kenmerken geërfd worden, heeft de ervaring geleerd dat een groot geloof en spiritualiteit niet automatisch van de ene op de andere generatie overgaan. Denk maar eens aan het voorbeeld van koning Benjamin, een van de grootste leraars in het Boek van Mormon. Hij verkondigde het zuivere evangelie aan een generatie die zo diep geraakt was, dat ze 'een grote verandering' in hun hart ervaarden (Mosiah 5:2). Maar dat geweldige geloof en die spiritualiteit werden niet automatisch door de volgende generatie overgenomen. In de Schriften staat:

'Nu waren er velen van het opkomend geslacht, die de

woorden van koning Benjamin niet konden verstaan, daar zij kleine kinderen waren, toen hij tot zijn volk sprak; en zij geloofden niet in de overleveringen hunner vaderen.

'Zij geloofden niet wat er aangaande de opstanding der doden was gezegd, noch geloofden zij in de komst van Christus

'En wegens hun ongeloof konden zij het woord van God niet verstaan, en was hun hart verstokt.

'En zij wilden niet worden gedoopt; evenmin wilden zij zich bij de kerk aansluiten. En wat hun geloof aanging waren zij een afgescheiden volk en bleven dit immer daarna, ja, in hun vleselijke en zondige staat; want zij wilden de Here, hun God, niet aanbidden' (Mosiah 26:1–4).

Ongeveer honderd jaar later begonnen veel mensen door de krachtige leringen van de Lamanitische profeet Samuël te geloven. Maar in de Schriften staat dat ook hun kinderen afdwaalden, 'en hun geloof en rechtvaardigheid begonnen af te nemen wegens de goddeloosheid van het opkomende geslacht' (3 Nephi 1:30).

Misschien hebt u in uw eigen omgeving voorbeelden gezien van ouders die getrouw zijn, maar die kinderen hebben die het geloof van hun ouders verwerpen. Ik heb dat zien gebeuren, en ik heb me afgevraagd hoe dat mogelijk is.

In zijn eerste toespraak als president van de Brigham Young University heeft ouderling Merrill J. Bateman van de Zeventig zijn luisteraars aan het volgende beginsel herinnerd: 'Gods kinderen zijn meer dan intellect en lichaam. Het intellect bevindt zich in een geest die ook moet worden opgeleid. Heilige of hogere waarheden die met de geest te maken hebben, zijn fundamentele waarheden (...) en zijn op Jezus Christus, de Zoon van God, gericht, (...) die zijn leven voor de zonden van de wereld heeft gegeven.' ('A Zion University', *Brigham Young University 1995–1996 Speeches* [1996], blz. 126.)

We weten allemaal dat de Heer de ouders in Zion heeft geboden om hun kinderen in de fundamentele beginselen van het evangelie te onderrichten — geloof in Christus en de leerstellingen van bekering, doop en de gave van de Heilige Geest. Als ouders dat niet doen, dan rust die zonde op hun hoofd. (Zie LV 68:25.) Twee jaar na die openbaring gebood de Heer de heiligen hun 'kinderen in licht en waarheid groot te brengen' (LV 93:40). Daarna legde Hij nadruk op het belang van dat gebod door het rechtstreeks op Sidney Rigdon (1793–1876) en Frederick G. Williams (1787–1842) toe te passen, die net als raadgever in het Eerste Presidium waren geroepen. Tegen president Williams zei Hij:

'Gij hebt uw kinderen, in strijd met de geboden, [niet

in] licht en waarheid onderwezen; en de boze heeft nog steeds macht over u, en dit is de oorzaak van uw smart.

'En nu geef Ik u een gebod: Indien gij wilt worden bevrijd, moet gij uw eigen huis in orde brengen, want er zijn vele dingen in uw gezin, die niet zijn, zoals het behoort' (LV 93:42–43).

Ik ben van mening dat alle ouders deze belangrijke waarheid indachtig moeten zijn — dat als zij hun kinderen niet in licht en waarheid onderwijzen, de boze macht over die kinderen zal krijgen.

OP DE MANIER VAN DE HEER

Toen ik nadacht over de manier om geestelijke ondervoeding te vermijden en geloof en spiritualiteit aan de volgende generatie door te geven, kwam ik tot de conclusie dat we moeten begrijpen dat geestelijke waarheid — die in de Schriften soms 'de verborgenheden Gods' wordt genoemd — op de manier van de Heer moet worden verkondigd en doorgegeven, niet op de manier van de wereld. Dat wordt keer op keer in de Schriften aangetoond.

Toen vader Lehi zijn visioen aan zijn opstandige zoons probeerde uit te leggen en ze aanspoorde de geboden van God te onderhouden, begonnen ze over zijn woorden te redetwisten. De jonge Nephi, die zojuist het glorierijke visioen met de uitleg had ontvangen, schreef op dat zijn vader 'vele grote dingen [had gesproken], die moeilijk te begrijpen waren, indien een mens de Heer niet vroeg. En zij hadden hun hart verstokt en wendden zich niet tot de Here, zoals zij behoorden te doen' (1 Nephi 15:3). Wij mogen de lering van Nephi niet vergeten dat de verborgenheden Gods, het meest uitverkoren geestelijk voedsel, niet begrepen kan worden 'indien een mens de Heer niet [vraagt]'.

Bidden

'Studie en verstand zijn onvoldoende om God te benaderen en de leerstellingen van zijn evangelie te begrijpen. De "dingen Gods" moeten op zijn manier worden geleerd, door geloof in God en door openbaring van de Heilige Geest.'

Er zijn nog andere belangrijke ingrediënten. De profeet Ammon gaf het volgende recept: 'Hem, die zich bekeert en geloof oefent en goede werken voortbrengt en voortdurend bidt zonder ophouden, zal het worden gegeven, de verborgenheden van God te weten' (Alma 26:22).

Waarom is het belangrijk om de verborgenheden van God te weten? President Spencer W. Kimball [1895–1985] heeft uitgelegd:

'Van alle kennis is de kennis van God het belangrijkst: zijn bestaan, zijn macht, zijn liefde en zijn beloften. (...)

'Als wij onze tijd alleen gebruiken om wereldse kennis te vergaren, en geen geestelijke, dan bevinden we ons in een doodlopende straat, want dit is de tijd voor de mens om zich voor te bereiden God te ontmoeten. Dit is de tijd om ons geloof te ontwikkelen. (...)

'Wereldse kennis, hoe belangrijk die ook kan zijn, kan nooit een ziel redden of de deur naar het celestiale koninkrijk openen.' (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, onder redactie van Edward L. Kimball [1982], blz. 390.)

De kennis van God en zijn heilsplan is de soort kennis die redt, en dit soort kennis kan alleen op de manier van de Heer worden verkregen.

God openbaart Zichzelf en zijn eeuwige waarheden — het geestelijk voedsel dat in de Schriften het brood des levens en het levende water wordt genoemd — aan de mensen die Hem zoeken, Hem dienen, zijn geboden onderhouden en nederig op zijn leringen wachten en ernaar luisteren. Studie en verstand zijn geschikt om mee te beginnen, maar 'de dingen Gods' kunnen niet alleen door studie en het verstand worden geleerd. Ondanks hun belangrijke en nuttige gebruik, zijn ze onvoldoende om God te benaderen en de leerstellingen van zijn evangelie te begrijpen. We kunnen 'de dingen Gods' niet leren

LINKS: FOTO-ILLUSTRATIE: JED CLARK; RECHTS: HEINRICH HOFMANN: *CHRISTUS IN GETSEMANE*

kennen zonder de onmisbare methode die God heeft gegeven om deze dingen te leren. De 'dingen Gods' moeten op zijn manier worden geleerd, door geloof in God en door openbaring van de Heilige Geest.' (Dallin H. Oaks, *The Lord's Way* [1991], blz. 56.) Alleen op die manier kunnen we de geestelijke kennis, voeding en macht verkrijgen die nodig is om geloof en getuigenis te verkondigen en over te dragen.

Evangeliestudie begint meestal met bestuderen en redeneren, maar voor zover ik kan zien, zijn intellectuele methoden alleen niet effectief om geloof en diepe spiritualiteit van de ene persoon op de andere over te brengen, of van de ene generatie op de volgende.

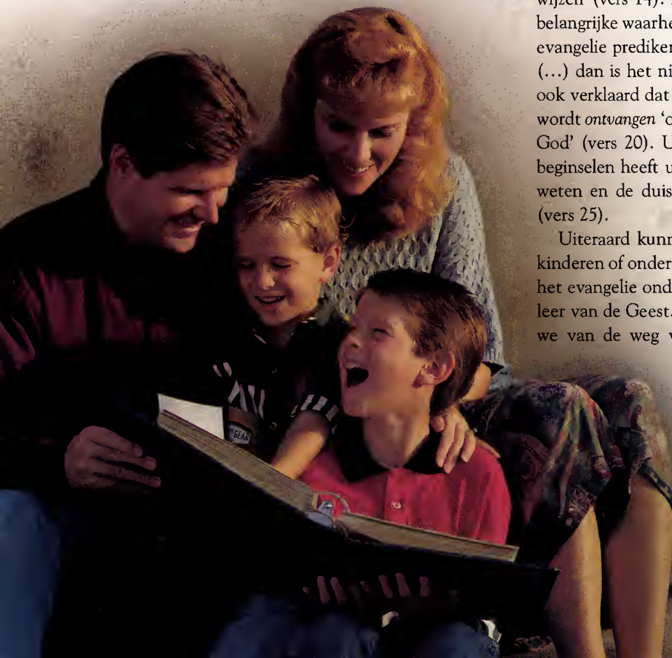
In het Boek van Mormon staan hier veel voorbeelden van. Bijvoorbeeld: slechts een aantal jaren voor de komst van Christus 'begonnen de mensen hun hart te verstokken, allen, behalve het gelovigste gedeelte hunner (…), en zij gingen op hun eigen kracht en hun eigen wijsheid vertrouwen. (…)

'En zij begonnen dit te bespreken en onderling te twisten, en zeiden:

'Het is niet redelijk, dat zulk een Wezen, als een Christus, zal komen' (Helaman 16:15, 17–18).

En tot slot staat er dat 'Satan veel invloed op het hart van het volk in het ganse land' kreeg (Helaman 16:23).

De manier van de Heer om de waarheid van het evangelie te verkondigen, staat in de openbaring uit 1831 die nu als afdeling 50 in de Leer en Verbonden staat. Daar staat dat het niet voldoende is om de waarheid te spreken of te prediken; we moeten de waarheid van het evangelie prediken 'door de Geest, namelijk de Trooster, die werd uitgezonden om [in] de waarheid te onderwijzen' (vers 14). De Heer legt opnieuw nadruk op deze belangrijke waarheid door te waarschuwen dat als wij het evangelie prediken of verkondigen 'op een andere wijze (…) dan is het niet van God' (vers 18). De Heer heeft ook verklaard dat als 'het woord der waarheid' (vers 19) wordt *ontvangen* 'op een andere wijze, dan is het niet van God' (vers 20). Uiteindelijk zegt de Heer dat Hij deze beginselen heeft uitgelegd 'opdat gij de waarheid moogt weten en de duisternis uit uw midden moogt bannen' (vers 25).

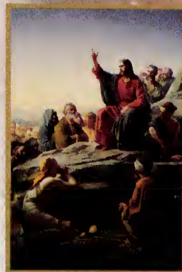

Uiteraard kunnen we deze aanwijzingen negeren en kinderen of onderzoekers op de manier van de wereld in het evangelie onderrichten, zonder het getuigenis en de leer van de Geest. Maar dan is het resultaat anders. Als we van de weg van de Heer afwijken, dan doen we afstand van de beloften van de Heer.

President Brigham Young [1801–1877] heeft een belangrijk verschil uitgelegd tussen een bekering die op intellectuele gronden is gebaseerd en een bekering die op een geestelijk getuigenis is gebaseerd. Hij zei: 'Velen ontvangen het evangelie omdat zij weten dat het

waar is; sterke argumenten overweldigen hen, en zij zijn verstandelijk gedwongen om op basis van eerlijke argumenten toe te geven dat het evangelie waar is. Zij geven zich eraan over, en gehoorzamen de eerste beginselen, maar zij streven er nooit naar om verlicht te worden door de macht van de Heilige Geest; dergelijke mensen dwalen vaak af.' (*Leringen van kerkpresidenten: Brigham Young*, blz. 80.)

Er zijn mensen die door hun intellectuele aanpak van spirituele zaken geestelijk ondervoed zijn en kwetsbaar zijn voor twijfels en onzekerheid. President James E. Faust, tweede raadgever in het Eerste Presidium, heeft gezegd hoe de mens meer spiritualiteit kan ontwikkelen: 'Iemands geloof kan gesterkt worden als hij zich laat leiden door zijn intuïtie en de zuiverste en edelste gevoelens van zijn ziel.' (*Liahona*, november 2000, blz. 6.) Let op het gebruik van het woord *gevoelens*. Geestelijke zaken, zoals bekering en getuigenis, komen voornamelijk door gevoelens tot stand — door verlichting van de Geest. Zij die zoeken naar of tevreden zijn met een intellectuele overtuiging, leven in een geestelijk huis dat op zand is gebouwd. Voor hen en hun kinderen — als dat het hele erfgoed voor hun kinderen is — is dat huis eeuwig kwetsbaar. De dingen Gods, waaronder een geestelijke bekering en overtuiging, moeten op de manier van de Heer worden verkregen, 'door de Geest'.

Onderwijzen

Het is niet voldoende om de waarheid te spreken of te prediken; we moeten de waarheid van het evangelie prediken 'door de Geest, namelijk de Trooster, die werd uitgezonden om [in] de waarheid te onderwijzen'.

In antwoord op een sceptische vraag over de opstanding, gaf de profeet Alma zijn grote inzicht in de verborgenheden Gods:

'Aan velen is het gegeven de verborgenheden Gods te weten; niettemin wordt hun streng geboden, dat zij slechts dat gedeelte van zijn woord aan anderen zullen mededelen, dat Hij de mensenkinderen verleent volgens de oplettendheid en ijver, die zij Hem betonen.

'Daarom ontvangt hij, die zijn hart verstokt, het kleinste gedeelte van het woord; en aan hem, die zijn hart niet verstokt, wordt het grootste gedeelte van het woord gegeven, totdat het aan hem wordt gegeven de verborgenheden Gods te weten totdat hij die ten volle begrijpt.

'En aan hen, die hun hart zullen verstokken, wordt steeds minder van het woord gegeven, totdat zij niets weten van zijn verborgenheden; en dan worden zij door de duivel gevangengenomen en door diens wil ten verderve geleid. Nu, dit is wat met de ketenen der hel wordt bedoeld' (Alma 12:9–11).

We leren en verkondigen de verborgenheden Gods door openbaring van zijn Geest. Als we ons hart tegen openbaring verstokken en ons begrip beperken tot wat we door studie en ons verstand kunnen verkrijgen, worden we volgens Alma beperkt tot 'het kleinste gedeelte van het woord'.

HET MACHTIGE VOORBEELD VAN OUDERS

Als we onze kinderen geloof en geestelijke voeding willen geven, is ons voorbeeld als ouders het meest doelmatig. Gezinsgebed, onderwijs en getuigenissen, zoals tijdens de gezinsavond, zijn krachtige overbrengers van godsdienstige normen. En dat geldt ook voor het heiligen van de sabbat, het betalen van tiende en zendingswerk.

Meer dan honderd jaar geleden herinnerde president George Q. Cannon (1827–1901), eerste raadgever in het Eerste Presidium, ouders aan dit beginsel. Als zij in de juiste beginselen onderwijzen, en die beginselen dan door hun goede voorbeeld in de praktijk laten zien, zei hij, 'dan zullen de kinderen als ze opgroeien aan het voorbeeld en beginselen van hun ouders denken. Ieder jaar

LINKS: FOTO-ILLUSTRATIE: CRAIG DIMOND EN JOHN LUKE; *RECHTS:* CARL HEINRICH BLOCH: *DE BERGREDE*, MET DANK AAN HET NATIONAAL HISTORISCH MUSEUM FREDERIKSBORG IN HILLERØD (DENEMARKEN)

zullen de gevolgen van de woorden en het voorbeeld van de ouders toenemen.' (*Gospel Truth*, Jerreld L. Newquist [1987], blz. 383.) Ik heb de waarheid en de macht van die methode gezien toen ik over het voorbeeld van mijn ouders nadacht.

Onder de belangrijkste dingen die ouders voor hun kinderen kunnen doen, bevinden zich het goede voorbeeld en de mogelijkheden voor geestelijke ervaringen. Uit statistieken van de kerk in Noord-Amerika blijkt dat het voorbeeld van de ouders de belangrijkste factor is in de vorming van het gedrag en het geloof van de jeugd. Uit deze studies blijkt ook dat ervaringen thuis de beste manieren zijn om invloed op het godsdienstige gedrag te hebben — veel meer dan de invloed van activiteit in de kerk. Godsdienst thuis als de kinderen jong zijn, is een belangrijke aanwijzing van hun normen en gedrag als ze ouder worden.

Hetzelfde effect komt aan het licht als de wetenschappers de mensen bestuderen die van de kerk zijn 'afgevallen'. Als het gezin in de praktijk godsdienstig is, is het aantal jongeren dat levenslang actief in de kerk blijft, vier keer zo groot als in de gezinnen waar de kinderen zonder godsdienst opgroeien.

Dat is niet zo vreemd, maar wel ontnuchterend. Denk eens aan de verantwoordelijkheid van de ouders als zij thuis het evangelie niet naleven of als zij de normen die zij de kinderen opleggen zelf niet nakomen. Intellectuele

methoden en ervaringen zijn niet voldoende om geloof en spiritualiteit over te brengen. Ouders die hun kinderen geen goed voorbeeld en positieve godsdienstige ervaringen geven, zetten de overdracht van geloof en spiritualiteit aan de volgende generatie op het spel.

Ouders onderwijzen het doelmatigst als hun kinderen hun goede voorbeeld zien. Het ouderlijke voorbeeld dat mij het meest heeft beïnvloed, waren de uitingen van geloof in God van mijn moeder, haar volledige en onkritische steun aan de leiders van de kerk en haar trouwe betaling van tiende, ook als we het financieel krap hadden.

Deelnemen

Het nemen van de symbolen van het avondmaal — brood en water — is een van de manieren om met de Heilige Geest te worden vervuld.

Ik wil graag drie ouderlijke voorbeelden beschrijven waarin de kinderen de juiste geestelijke voeding voor de rest van hun leven krijgen.

Levi M. Savage was een mormoons pionier die was geroepen om zich in het oosten van Arizona te vestigen. Jaar in jaar uit werkte hij trouw aan de hem opgedragen taak. Toen zijn grote gezin eindelijk was opgegroeid, verlangde hij naar wat rust. Hij wilde niet om ontheffing van zijn zending vragen, maar hij gaf zijn zoon toestemming om contact op te nemen met president Joseph F. Smith (1838–1918) in Salt Lake City, en hem te vertellen dat broeder Savage op zeventigjarige leeftijd nog steeds 'zijn dagelijks werk aan de Woodruff Dam verricht en iedere dag tien kilometer naar zijn werk loopt en dezelfde afstand weer terug.' De afgezant vroeg of broeder Savage zijn zending volbracht had en nu ergens anders mocht wonen. Maar hij voegde eraan toe dat 'hij bereid is om te blijven als dat volgens de priesterschapsleiders het beste is.' De president van de kerk liet broeder Savage weten 'dat hij vrij was om te gaan wonen waar hij wilde.'

Na dat bericht bleef broeder Savage nog aan de dam werken 'totdat het water weer de vallei in kon stromen.' Pas toen voelde Levi Savage zich ontheven van de taak die hij in 1871, 47 jaar eerder, van de priesterschapsleiders had gekregen. (Geciteerd in Nels Anderson, *Desert Saints* [1942], blz. 359.) Wat een voorbeeld van geloof en dienstbetoon voor het geestelijk erfgoed van zijn nakomelingen en anderen!

Mijn tweede voorbeeld is ook uit de pionierstijd afkomstig. Toen de heiligen een grote hoeveelheid vodden nodig hadden voor hun papierfabriek, vroeg het Eerste Presidium aan de bisschoppen om in hun wijk vodden te verzamelen. In 1861 riep president Brigham Young broeder George Goddard, een trouw lid van de kerk, op een 'voddenzending'.

Broeder Goddard heeft daarover gezegd: '[Deze roeping] veroorzaakte een deuk in mijn trots. (...) Jarenlang stond ik in de gemeenschap bekend als winkelier en veilingmeester, en toen moest ik langs de deuren met een mand en een zak om vodden op te halen. Wat was dat een verandering. (...) Toen president Young mij riep, was ik geschokt door het vernederende idee, maar even later herinnerde ik me dat ik vanuit Engeland naar deze vallei was gekomen om de wil van mijn hemelse Vader te doen. Mijn tijd en wil waren ondergeschikt aan Hem. Daarom antwoordde ik president Young dat ik de roeping aanvaardde.' (Geciteerd in Leonard J. Arrington, *Great Basin Kingdom* [1958], blz. 115.)

Meer dan drie jaar lang reisde George Goddard van Franklin (Idaho) in het noorden, tot Sanpete County (Utah) in het zuiden en bezocht hij honderden huizen. Op zondag hield hij 'voddenpreken'. Aan het eind van zijn zending had hij meer dan 45 duizend kilo vodden verzameld voor de papierfabriek. Het was nederig werk, maar

LINKS: FOTO-ILLUSTRATIE: CRAIG DIMOND; *RECHTS:* CARL HEINRICH BLOCH: *HET LAATSTE AVONDMAAL*, MET DANK AAN HET NATIONAAL HISTORISCH MUSEUM FREDERIKSBORG IN HILLERØD (DENEMARKEN)

het was belangrijk voor de vooruitgang van de samenleving, en het was in opdracht van de priesterschapsleiders.

Mijn derde voorbeeld is hedendaagser. In *Tongan Saints: Legacy of Faith* vertelt Eric B. Shumway, president van BYU-Hawaii iets over zijn ervaring met een jonge zendeling in Tonga. Hij was uitgenodigd om bij een getrouw Tongaans gezin te komen eten. Het gezin leefde in armoede. Broeder Shumway schrijft:

'De familie Kinikini had geen plantage of dieren op Tongatapu, alleen een paar eenden waarvan er uiteindelijk maar een kleintje overbleef. Toen ik in de familiekring op de grond ging zitten, keken vier jonge kinderen hoe hun moeder stukjes broodvrucht voor iedereen neerlegde. Toen zette ze bij mij een gekookte jonge eend neer. Het aanzicht en de geur van deze delicatesse maakte duidelijk indruk op de kinderen die met hun handen gevouwen rustig zaten te wachten. Het was duidelijk dat het eendje voor mij was.

'"Dat eet ik niet alleen op", zei ik tegen [broeder] Tevita Muli. "Dat kunnen we met elkaar delen."

'Voordat ik de eend kon verdelen, onderbrak Tevita Muli mij: "Nee, u eet hem zelf op. Hij is voor u!"

'"Maar uw kinderen", protesteerde ik.

'"Die hoeven niet", ging hij verder. "Het is een eer als u het zelf opeet. Op een dag kunnen ze trots aan hun kinderen vertellen dat ze geen *kiki* (vlees) hebben gegeten zodat een dienstknecht van de Heer genoeg kon eten."' ([1991], blz. 10.)

Het voorbeeld van dergelijke ouders is geestelijke voeding voor hun kinderen en anderen. Hun geloof wordt erdoor versterkt. Dat is de soort lering waardoor een getuigenis wordt opgebouwd en waardoor geloof en spiritualiteit aan de volgende generatie wordt doorgegeven.

Dienen

God openbaart Zichzelf en zijn eeuwige waarheden — het geestelijk voedsel dat in de Schriften het brood des levens en het levende water wordt genoemd — aan de mensen die Hem zoeken, Hem dienen, zijn geboden onderhouden en nederig op zijn leringen wachten en ernaar luisteren.

DE GEESTELIJKE GROEI BEVORDEREN

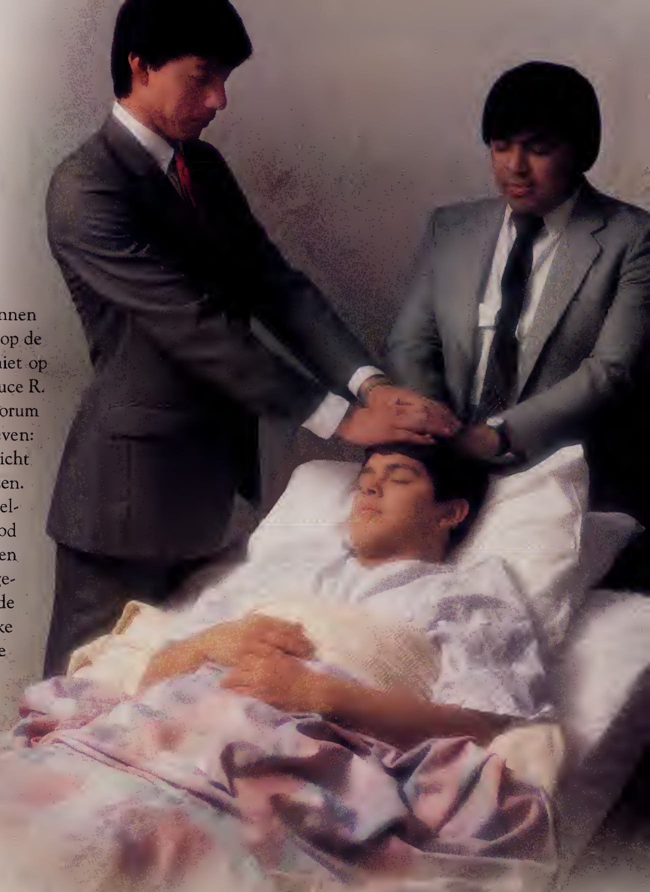
De woorden die Jezus bij de bron van Jakob tot de Samaritaanse vrouw sprak, herinneren ons aan het verschil tussen wereldse en hemelse zaken, tussen lichamelijk en geestelijk voedsel. 'Een ieder, die van dit water drinkt, zal weder dorst krijgen", zei hij tegen de vrouw. 'Maar wie gedronken heeft van het water, dat Ik hem zal geven, zal geen dorst krijgen in eeuwigheid, maar het water, dat Ik hem zal geven, zal in hem worden tot een fontein van levend water, dat springt ten eeuwigen leven' (Johannes 4:13–14).

Jezus gebruikte herhaaldelijk de bekende voorbeelden van voedsel en drinken om zijn leringen duidelijk te maken. In de zaligsprekingen verklaarde Hij: 'Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden' (Matteüs 5:6). Het geïnspireerde verslag in het Boek van Mormon openbaart het geestelijke middel waardoor deze belofte in vervulling gaat: '(...) want zij zullen *met de Heilige Geest worden vervuld*' (3 Nephi 12:6; cursivering toegevoegd).

In het Boek van Mormon staat ook dat het nemen van de symbolen van het avondmaal — brood en water — een manier is om dit tot stand te brengen: 'Hij, die dit brood eet, eet van mijn lichaam voor zijn ziel; en hij, die van deze wijn drinkt, drinkt van mijn bloed voor zijn ziel; en zijn ziel zal nimmermeer hongeren noch dorsten, maar zal voldaan zijn' (3 Nephi 20:8).

En volgens Johannes zei Jezus: 'Ik ben het brood des levens; wie tot Mij komt, zal nimmermeer hongeren en wie in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten' (Johannes 6:35).

Als we bedenken hoe we onze kinderen de dingen van de Geest kunnen leren — hoe we ze het levende

water en het brood des levens kunnen geven — moeten we begrijpen dat het op de manier van de Heer moet gebeuren, niet op de manier van de wereld. Ouderling Bruce R. McConkie (1915–1985) van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft ooit geschreven: 'Er is een bijzondere vorm van inzicht nodig om geestelijke zaken te bewijzen. Met geen enkel wetenschappelijk of intellectueel onderzoek is te bewijzen dat God een persoon is, dat alle mensen in een onsterfelijke staat zullen worden opgewekt en dat bekeerlijke zielen uit de Geest geboren worden. (…) Geestelijke waarheid kan alleen door geestelijke middelen worden bewezen.' (*The Millennial Messiah* [1982], blz. 175.)

Intellectuele methoden — studie en verstand — zijn belangrijk voor onze vooruitgang naar het eeuwige leven, maar niet voldoende. Ze kunnen de weg voor ons bereiden. Zij kunnen de geest voorbereiden om de Heilige Geest te ontvangen. Maar wat er in de Schriften met *bekering* wordt bedoeld — de verandering van geest en hart waardoor we de richting en de kracht ontvangen om vastberaden naar het eeuwige leven te streven — kan uitsluitend door het getuigenis en de macht van de Heilige Geest tot stand komen.

President James E. Faust heeft dezelfde waarheid besproken toen hij ons aanmoedigde om 'een eenvoudig, ongestoord geloof te ontwikkelen', en hij zei dat we soms 'tijd aan de bevrediging van ons intellectuele ego besteden en eerst antwoord op al onze vragen willen hebben voordat we enig antwoord aanvaarden.' Hij zei verder: 'We zijn allemaal naar waarheid en kennis op zoek. De voeding van eenvoudig, ongestoord geloof beperkt ons niet in ons streven naar groei en succes. Integendeel, onze vooruitgang kan erdoor verbeterd en versneld worden.' (*Reach Up for the Light*, blz. 15.)

De waarheid en het getuigenis van het evangelie zijn van de Heilige Geest afkomstig, door gebedvol streven, door geloof, door schriftstudie, door een rechtschapen leven, door te luisteren naar de geïnspireerde communicatie en raad, door ernstige gesprekken met gelovige mensen, en door eerbiedige studie en rustige overweging. Daardoor wordt onze ziel gevoed en zijn we ons bewust van de belofte in 3 Nephi 12:6: 'Zij zullen met de Heilige Geest worden vervuld.' □

Uit een toespraak aan Ricks College, 13 februari 1996.

LINKS: CARL HEINRICH BLOCH: CHRISTUS GENEEST DE ZIEKEN BIJ HET BAD BETESDA; MET DANK AAN BETHESDA DANSK INDRE MISSION; RECHTS: FOTO-ILLUSTRATIE: STEVE BUNDERSON

‘Hier heb ik al die tijd naar gezocht!’

Rodolfo Barboza Guerrero

Al vanaf de tijd dat ik een jongetje was in Lima (Peru), heb ik de neiging gehad om God te zoeken. In mijn jeugd ging ik trouw naar de kerk van ons gezin. Ik heb in die periode ook een tijdje in het kerkkoor gezongen.

Maar toen ik zeventien was, overviel me terwijl ik in de kerk zat te bidden, een gevoel van onzekerheid. Een bepaalde leerstelling was er de oorzaak van dat ik me ging afvragen of ik wel bij de goede kerk was.

Diezelfde avond nam ik een groot deel van het Nieuwe Testament door. Ook ging ik langs bij een buurman die lid was van een andere kerk en samen vonden we in de Bijbel antwoord op een aantal leerstellige vragen die me bezig hadden gehouden.

Het was niet moeilijk om in te zien dat ik op de verkeerde weg zat. Maar het was niet gemakkelijk om de waarheid te vinden. Ik woonde diverse godsdienstige bijeenkomsten bij. Ik las een aantal artikelen over God, maar geen ervan wekte echt mijn belangstelling. Ondertussen bleef ik wel in het Nieuwe Testament lezen. Ik was heel geïnteresseerd in de schapen die ‘niet van deze stal’ waren en die door Jezus in Johannes 10:16 genoemd werden.

Bijna een jaar lang noemde ik mezelf een christen, maar ik sloot me niet bij een bepaald kerkgenootschap

ILLUSTRATOR: RICHARD RUSSELL

aan. Ik studeerde aan een technologisch centrum, en religie was vaak onderwerp van gesprek. Op een goede dag ving ik toevallig een gesprek op tussen een jonge heilige der laatste dagen en een lid van een andere kerk. De zekerheid in de stem van de heilige der laatste dagen en de kracht van zijn woorden maakten indruk op me. Het enige dat ik over mormonen gehoord had, was dat het vrijbuiters waren. Ik kende geen enkele mormoon echt goed, en er was geen kerk van hen in de buurt.

In die periode zat ik in de wachtkamer bij de dokter en zag ik dat de jongedame naast me een boek met een blauwe kaft opendeed. De tekst van het boek was in kolommen gedrukt, net als de Bijbel. Ik was benieuwd of het inderdaad de Bijbel was, maar ik wilde ook graag verder met het stripverhaal waarmee ik bezig was.

Ik keek schuin naar het blauwe boek en las een woord bovenaan de bladzijde: Alma. Ik probeerde me te herinneren of ik die naam in de Bijbel had gelezen, en ging toen verder met mijn stripverhaal. Maar het blauwe boek bleef me intrigeren, en weer richtte ik mijn blik op dat mysterieuze boek.

Toen de jongedame mijn belangstelling opmerkte, vroeg ik of dat de Bijbel was. Ze antwoordde ontkennend en vroeg bij welke kerk ik hoorde. Ik vertelde dat ik bij geen enkele kerk hoorde omdat ik niet wist welke de ware was.

Die avond bleef ik maar aan de vreemde boek denken. Ik wist niet hoe het heette, omdat de jongedame alleen maar gezegd had dat het van de mormoonse kerk was. Ik vertelde het aan mijn vriend Ghersi, en hij beloofde me dat hij me een exemplaar zou bezorgen. Er ging een aantal weken voorbij, en toen overhandigde hij me op een middag een boek zonder kaft en met beduimelde bladzijden. Hij zei alleen maar: 'Hier is dat boek.'

Die middag begon ik aan het boek en las het getuigenis van Joseph Smith. Ik voelde dat dit was wat ik wilde weten; het gevoel werd nog sterker toen ik las over het bezoek van de engel Moroni. Niet in staat mijn opwinding te bedwingen, sprong ik van mijn stoel en riep: 'Hier heb ik al die tijd naar gezocht! Dit is de waarheid!' De eerste hoofdstukken van 1 Nephi las ik heel langzaam. Ik merkte dat ik ze beter begreep dan ik ooit eerder een boek begrepen had.

Ondanks mijn verwoede pogingen kon ik geen kerk van de heiligen der laatste dagen vinden. Ghersi bood aan me te helpen, maar ik kon het adres van het dichtstbijzijnde kerkgebouw niet vinden. In de tussentijd leende hij mij een paar brochures die hij had.

Uiteindelijk zag ik tijdens een wandeling een gebouw in aanbouw, niet ver van mijn huis. Op het bord stond: 'De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen'. Ik herkende de naam van de brochures.

Maanden later, toen het gebouw klaar was, ging ik er met mijn zus Haydee naartoe. We werden begroet door twee zendelingen, en ik vertelde hun over mijn ervaring met het Boek van Mormon en over mijn verlangen om lid van de kerk te worden.

Tijdens de lessen vertelde ik de zendelingen dat de schapen van de andere kudde mij zo bezighielden. Zij lieten me lezen over het bezoek van de Heiland aan Amerika — en dan vooral zijn woorden in 3 Nephi 15:16–21 — en ik wist dat ik eindelijk het antwoord gevonden had. Twee weken na de laatste les van de zendelingen hebben mijn zus en ik ons laten dopen in de kerk waarnaar ik zo lang gezocht had.

Daarna ben ik me gaan voorbereiden op een zending, en een jaar later kreeg ik een oproep voor een voltijdzending in het zendingsgebied Lima-Noord (Peru). Het getuigenis dat ik op mijn zending met me meedroeg, was dat wat ik ontvangen had me niet door 'vlees en bloed' geopenbaard was, maar door 'mijn Vader die in de hemelen is' (Matteüs 16:17).

Nu, vele jaren later, wil ik de wereld deelgenoot maken van mijn getuigenis, omdat ik weet dat dit de ware kerk van de Heer is. Hij heeft mijn vrouw en mij gezegend met een tempelhuwelijk en drie prachtige kinderen. We zijn allemaal blij dat we een taak hebben in zijn kerk. Mijn dankbaarheid ten opzichte van de Heer zal nooit zijn genade ten opzichte van mij evenaren. ☐

Rodolfo Barboza Guerrero is lid van de gemeente Huascar in de ring Lima-Centraal (Peru).

Hoe kan ik me op mijn patriarchale zegen voorbereiden?

De meeste jongeren van mijn leeftijd hebben hun patriarchale zegen al ontvangen. Ik denk dat ik de mijne misschien ook wel moet aanvragen, maar ik weet niet zeker of ik er wel klaar voor ben. Hoe kan ik me erop voorbereiden? Hoe weet ik wanneer ik eraan toe ben?

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande de leerstellingen van de kerk.

ANTWOORD VAN *LIAHONA*

Veel kerkleden vragen zich af wanneer ze hun patriarchale zegen moeten ontvangen. Men moet oud en rijp genoeg zijn om de betekenis en het belang ervan in te zien.

Hoewel er geen leeftijd is gesteld voor een patriarchale zegen, kan hij een leidraad zijn bij het nemen van belangrijke beslissingen. Daarom is het goed dat je je patriarchale zegen ontvangt voordat je op zending, in dienst of uit huis gaat. Je bisschop of gemeentepresident kan je daarbij helpen; hij weet dankzij zijn inzicht en inspiratie wanneer hij je een aanbeveling voor een patriarchale zegen kan geven.

Bij de roeping van patriarch draait het om het ontvangen van openbaring. Een patriarch geeft zegens onder inspiratie van de Heilige Geest. In die zegen wordt je afstamming van het huis van Israël genoemd, tevens kan hij zegeningen, beloften, raad, vermaningen en waarschuwingen bevatten. De vervulling van de beloofde zegeningen hangt natuurlijk van je getrouwheid af.

Belangrijker dan het moment of de leeftijd waarop een jongere of een bekeerling die zegen ontvangt, is de voorbereiding. Je bereidt je erop voor door elke dag een rechtschapen leven te leiden. Elke keer als je bidt, de Schriften bestudeert, anderen helpt, als je gehoorzaamt enzovoort, bereid je je voor. Je bereidt je ook voor door je op de hoogte te stellen van de fundamentele evangeliebeginselen. Als je niet zeker weet of je wel voldoende voorbereid bent, bid en vast dan om hulp bij je voorbereiding. Als jij jouw deel doet, zal de Heer je laten weten wanneer het juiste moment is aangebroken.

Als je je patriarchale zegen wilt ontvangen, als je vindt dat je dat waardig bent en klaar om hem te ontvangen, vraag je je bisschop of je gemeentepresident om een gesprek. Wanneer hij vindt dat je geestelijk voorbereid bent, geeft hij je een aanbeveling. Dan kun je een afspraak maken met de patriarch. Als er plaatselijk geen patriarch is, kun je via de ring- of zendingspresident een andere regeling treffen. Als je je patriarchale zegen gaat ontvangen, draag je je zondagse kleren en heb je een gebed in je hart. Een patriarchale zegen is vertrouwelijk, maar je naaste familieleden — vooral je ouders — mogen erbij aanwezig zijn.

Nadat de patriarchale zegen is uitgesproken, krijg je hem later ook op schrift. Als je je zegen met een gebed in je hart bestudeert, zal de Geest zorgen dat je inzicht krijgt in de verschillende betekenisniveaus. Dat heilige, persoonlijke verslag is vertrouwelijk en behalve je eigen familieleden maak je er niemand deelgenoot van.

Als je je zegen regelmatig leest, kan dat je door moeilijke perioden heen helpen, want die zegen is een uiting van de liefde van de Heer voor jou. Je kunt er mede daardoor met behulp van de Geest achter komen wat jouw schitterende mogelijkheden zijn en welke zegeningen de Heer jou wil geven.

President Gordon B. Hinckley heeft uitgelegd: 'Ik hoop dat we de mensen die rijp genoeg zijn om het belang van een patriarchale zegen in te zien, zullen aansporen er een te ontvangen. Ik beschouw mijn patriarchale zegen als een van de heiligste zaken in mijn leven. Een patriarchale zegen is een uniek, heilig, persoonlijk en prachtig iets dat aan elk lid van de kerk gegeven wordt als hij dat waardig is.' (*De Ster*, augustus 1997, blz. 5.)

ANTWOORDEN VAN LEZERS

Een patriarchale zegen is een van de grootste geschenken van onze hemelse Vader. We bereiden ons erop voor door gebed, vasten, door in de Schriften te lezen en erover na te denken. En door Gods geboden en de leringen van zijn profeten na te leven. De Heer zal je laten weten wanneer je eraan toe bent.

Valentina Pjoera-Pototskaja
Gemeente Donetsk Tsentralny
District Donetsk (Oekraïne)

Een patriarchale zegen is onze eigen gids. Voordat we die ontvangen, moeten we over veel nadenken. We moeten trouw zijn aan onze hemelse Vader, want in onze patriarchale zegen staat wat Hij van ons wil en ook welke zegeningen Hij op zijn beurt aan ons belooft.

Luisa Fernanda Guerra Hernández
Wijk Martí
Ring Guatemala-el Molino (Guatemala)

Ik weet dat ik een zoon van mijn hemelse Vader ben. Daarom is het belangrijk dat ik in geloof om zijn zegeningen vraag. Die zegeningen kom ik te weten door mijn patriarchale zegen. Om me geestelijk voor te bereiden kan ik mijn bisschop, mijn ringpresident en mijn ouders om hulp vragen. En ik kan in geloof om hulp bidden.

Ivan Hoe Taumoe'anga
Wijk Navutoka 1
Ring Nuku'alofa-Oost (Tonga)

Ik heb mijn patriarchale zegen gekregen toen ik zestien was. Mijn belangstelling ervoor werd gewekt in een les over patriarchale zegens. Later veranderde die belangstelling in een verlangen. Toen onze ringpatriarch er op een haardvuuravond over sprak, besefte ik dat ik er klaar voor was.

Als we bidden, vasten en de Schriften bestuderen, kan de Heilige geest ons laten weten wanneer we eraan toe zijn. Mijn ouders hebben me ook geholpen om tot dat besluit te komen.

Maaike van Andel
Gemeente Zwolle
Ring Apeldoorn (Nederland)

Elke keer als ik over patriarchale zegens hoorde spreken, kreeg ik de bevestiging dat ze waar zijn. In mijn binnenste groeide het verlangen om die zegen van de Heer te ontvangen. Ik probeer alles te doen wat ik in de kerk leer, en ik vraag mijn bisschop

Valentina Pjoera-Pototskaja

Luisa Fernanda Guerra Hernández

Ivan Hoe Taumoe'anga

Maaike van Andel

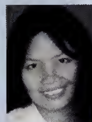

Valéria Cristina Ribeiro Custódio

Caroline Lopes Reboucas

Ouderling William Enrique García Torres

Michelle M. Littaua

Zuster Estela Zuleta Chávez

om te helpen bij mijn voorbereiding op die zegen.

Valéria Cristina Ribeiro Custódio
Wijk Itapoã
Ring Vila Velha (Brazilië)

Een patriarchale zegen is een boodschap van onze hemelse Vader aan jou; je gaat je zending op aarde er beter door begrijpen. Als we met geloof bidden, bereiden we ons erop voor. Door te vasten en goede gedachten en gevoelens aan te kweken, worden we waardig om een bijzondere boodschap van God te ontvangen. Hij zal je vast en zeker laten zien wanneer je er klaar voor bent.

Caroline Lopes Reboucas
Wijk Tijuca
Ring Rio de Janeiro-Andarai (Brazilië)

Ik vervul een voltijdzending, en ik heb echt steun aan mijn patriarchale zegen. Het is net zoiets als de Liahona die Lehi en zijn gezin de weg wees. Als ik ontmoedigd raak, lees ik mijn patriarchale zegen. Daar word ik blij van.

Ouderling William Enrique García Torres
Zendingsgebied Guatemala-Stad (Guatemala)

Hoe kan ik me voorbereiden? Ik kan het waardig zijn door me aan Gods geboden te houden. Ik kan de Schriften bestuderen en de leiders van de kerk steunen. Ik kan ook de roeping die ik heb, grootmaken.

Als je dat allemaal gedaan hebt, is het tijd om met je bisschop of gemeentepresident over een aanbeveling te gaan praten. De formule is eenvoudig: zorg dat je je patriarchale zegen waardig bent.

Michelle M. Littaua
Wijk Tuguegarao 4
Ring Tuguegarao (Filipijnen)

We moeten ons geestelijk op onze patriarchale zegen voorbereiden door de Schriften te bestuderen, door tot onze hemelse Vader te bidden en te leven zoals Hij dat wil. We moeten rein zijn in woord en gedachten zodat we het gezelschap van de Heilige Geest waardig kunnen zijn. Dan zal de Heilige Geest tot ons hart getuigen en zullen we weten dat we er klaar voor zijn.

Zuster Estela Zuleta Chávez
Zendingsgebied San José (Costa Rica)

Ook jij kunt van de rubriek VRAAG EN ANTWOORD een succes maken door de onderstaande vraag te beantwoorden. Stuur je antwoord vóór 1 oktober 2001 naar: QUESTIONS AND ANSWERS 10/01, Liahona, *50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA. Je kunt in je eigen taal schrijven (of typen). Vermeld je naam, adres, leeftijd, woonplaats, wijk of gemeente en ring of district. Stuur zo mogelijk ook een foto van jezelf. Die wordt echter niet teruggestuurd. We zullen een representatieve selectie van de ingezonden antwoorden publiceren.* □

VRAAG: *Sommige vrienden en vriendinnen zeggen dat ik, omdat ik lid ben van onze kerk, niet in de echte Jezus Christus geloof. Wat ik ook zeg, het haalt niets uit. Wat kan ik doen?*

De kerk in Chili bijzonder sterk geworden

Jason Swensen

Het is bijna 45 jaar geleden dat de zendelingen Verle Allred en Joseph Bentley het Andesgebergte overstaken en in Chili het evangelie begonnen te verkondigen. In 1956 woonden er een aantal Noord-Amerikaanse leden in de hoofdstad Santiago, maar er waren helemaal geen Chileense leden. Maanden later liet Ricardo García zich door broeder Allred in een nabijgelegen rivier dopen. De doop van broeder García op 2 november 1956 was een historische dag. Hij was de eerste Chileense bekeerling.

Maar nu het jaar 2001. De kerk is nog jong in Chili – nog geen vijftig jaar. Toch is er een wonder gebeurd. Tegenwoordig zijn er 509 duizend leden, 115 ringen, negen districten en acht zendingsgebieden. Chili is een belangrijk land voor de kerk.

Hoewel de cijfers voor zich spreken, zeggen velen dat het niet zo vreemd is. Getrouwe leden, zoals broeder Allred, zijn zendingspresident Lee B. Valentine en tienduizenden Chilenen beschouwen dat smalle Zuid-Amerikaanse land al lang als een beloofd land. Ouderling Parley P. Pratt van het Quorum der Twaalf Apostelen was de eerste vertegenwoordiger van de kerk in Chili. Zijn verblijf in 1851 was maar kort. Door de taalbarrière en burgerlijke onrust kon hij geen voet aan de grond krijgen. Toch hoopte hij dat er ooit wonderen in Chili zouden plaatsvinden.

Broeder Allred was een jonge zendeling in Argentinië toen de kerkleiders Chili aan het zendingsgebied Argentinië toevoegden. Hij en broeder Bentley werden uitgekozen om naar Santiago te reizen, officiële erkenning voor de kerk in Chili aan te vragen en zendingswerk te verrichten. Zijn opdracht om naar Chili te gaan is een kostbare herinnering voor broeder Allred.

'Het was meer dan spannend; het was uitermate opwindend', zegt broeder Allred uit Brigham (Utah), die nu werkzaam is als raadgever in het presidium van de Limatempel (Peru).

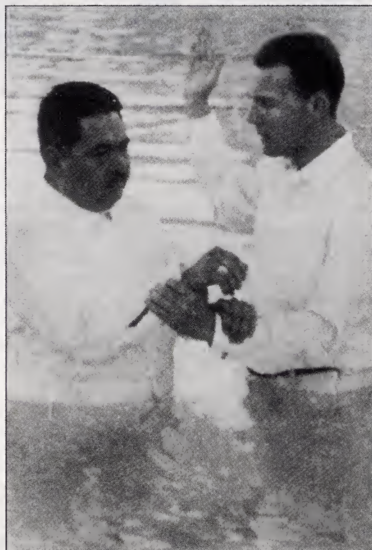

FOTO GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN HET GEBIED CHILI

Ricardo García is in 1956 door broeder Verle Allred gedoopt.

Hoewel de kerk aanvankelijk een geheimzinnig verschijnsel was in Chili, hadden de nieuwe zendelingen al snel een groep onderzoekers.

'Het succes was bijzonder', zegt broeder Allred. 'In bijna 99 procent van de huizen werden we binnengelaten om te vertellen waarom we aan de deur kwamen. (...) We vonden bijna onmiddellijk mensen die op onze komst hadden gewacht.'

Op een dag gingen de zendelingen Allred en Bentley langs de deuren in Ñuñoa, een voorstad van Santiago. Zij stelden zich voor aan Perla García, die in haar tuin bezig was. De zendelingen nodigden haar uit om naar hun boodschap te luisteren. Ze vroeg of de zendelingen konden terugkomen als haar man van zijn zakenreis terugkwam.

Perla García zegt dat ze zeker wist dat haar man niet met de twee jonge Noord-Amerikanen wilde spreken. Maar Ricardo García reageerde onmiddellijk. Broeder Allred herinnert zich dat Ricardo zo enthousiast over hun boodschap was dat hij opstond, de deur op slot deed en zei dat de zendelingen pas mochten weggaan als ze hem over het evangelie hadden verteld. Later gaf Ricardo gehoor aan de oproep om zich te laten dopen. Hij en een aantal andere Chilenen die de Geest hadden gevoeld lieten zich dopen.

Al snel liet zuster García zich ook dopen. Ricardo en Perla García hebben hun kinderen in het evangelie opge-

FOTOGRAAF: RODOLFO ACEVEDO; MET TOESTEMMING VAN *CHURCH NEWS*

Jaarlijks sluiten zich veel gezinnen bij de kerk aan in Chili, een land waar bijna vier procent van de bevolking lid van de kerk is.

FOTO GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN HET GEBIED CHILI

Perla García en Verle Allred zien elkaar weer na 45 jaar. Ze hebben een foto van de overleden broeder Ricardo García vast.

voed en er met hun buren over gepraat. Broeder García, die in 1994 is overleden, was agrarisch deskundige en moest voor zijn werk nogal eens verhuizen. Waar ze ook woonden, ze spraken altijd met anderen over het evangelie.

'Dat gezin werd een voorbeeld voor iedereen in Chili', zegt broeder Allred. 'De Heer had geen beter voorbeeld voor de kerk in Chili kunnen vinden.'

Zuster García is blij met het succes van de kerk in Chili. 'In het begin hebben we erg hard gewerkt', zegt ze, 'maar we werden beloond omdat ons geloof werd gesterkt.'

Zuster García zegt dat ze altijd dankbaar zal zijn voor die eerste ontmoeting met de zendelingen bij haar huis in Santiago. Afgelopen januari zijn broeder Allred en zijn vrouw naar Chili gegaan om zuster García en haar familie te bezoeken. Het was een bijzonder weerzien.

Broeder Allred geeft toe dat hij zich als zendeling niet kon voorstellen hoe hard de kerk in Chili zou groeien. Toen de zendingspresident werd ontheven, schreef hij een brief aan de broeders Allred en Bentley om hen te herinneren aan de bijzondere plaats die zij in de geschiedenis van de kerk innemen.

'President Valentine schreef dat het zaad dat wij in Chili hadden gezaaid, zich zou vermenigvuldigen en dat de kerk in Chili bijzonder sterk zou worden', zegt broeder Allred. □

Met toestemming uit Church News *van 17 maart 2001 overgenomen.*

De kerk legt nadruk op haar officiële naam

De leiders van de kerk hebben de leden, de media en anderen gevraagd om de juiste en volledige naam van de kerk te gebruiken – De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen – en het gebruik van termen als 'mormoonse kerk' of 'HLD-kerk' te vermijden.

Er is in maart een brief van het Eerste Presidium naar meer dan 25 duizend units over de hele wereld gestuurd met het verzoek aan de leden om 'de kerk zo mogelijk bij haar volledige naam te noemen'. Er is een soortgelijk persbericht naar de media over de hele wereld gestuurd. In de brief werden de leden eraan herinnerd dat het gebruik van de geopenbaarde naam van de kerk steeds belangrijker is om de naam van de Heiland over de hele wereld te verkondigen. De naam is in april 1838 aan de profeet Joseph Smith geopenbaard. (Zie LV 115:4.)

De term 'mormoon' is volgens de brief wel aanvaardbaar in titels, zoals 'Mormoons Tabernakelkoor' en 'mormoonse pioniers'. De term 'mormonisme' is aanvaardbaar als de leer, de cultuur en de levenswijze van de leden wordt bedoeld. Als we het over de leden hebben, kunnen we het beste 'heiligen der laatste dagen' gebruiken. □

Montevideo-tempel ingewijd

Op 18 maart heeft president Gordon B. Hinckley de Montevideo-tempel (Uruguay) ingewijd, de elfde tempel in Zuid-Amerika.

'Dierbare Vader, wilt U deze tempel als geschenk van uw zoons en dochters aanvaarden', zei president Hinckley tijdens het inwijdingsgebed. 'Deze tempel is gebouwd omdat de leden over de hele wereld getrouw tiende betalen. Moge het gebouw dit land verfraaien. Moge het land Uruguay door de aanwezigheid ervan gezegend worden. Wij hopen dat het een getuigenis voor de wereld mag zijn van de kennis die uw volk van de eeuwige zaken van God heeft.'

President Hinckley werd vergezeld door ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen en door het gebiedspresidium van het gebied Zuid-Amerika-Zuid: ouderling Jay E. Jensen van het Eerste Quorum der Zeventig, ouderling Keith Crockett van het Tweede Quorum der Zeventig en ouderling Claudio D. Zivic, een van de gebiedszeventigen.

De Montevideo-tempel ligt in een woonwijk, ten oosten van het parlementsgebouw. Meer dan 7600 leden woonden de vier inwijdingsdiensten bij.

Voor Samuel Piriz, raadgever in de bisschap van de wijk Pueblo Nuevo, in de ring Durazno (Uruguay), was de inwijding een manifestatie van de zegeningen van de Heer. Broeder Piriz, die zes jaar lid van de kerk is, was al een jaar werkloos. Maar na te hebben gebeden of hij met zijn gezin de inwijding van de tempel mocht bijwonen, vond hij een baan en was hij in staat om voor hem en zijn gezin de busreis naar Montevideo te betalen. Hij was ook in staat om de busreis voor twee andere leden uit de wijk te betalen, die anders niet hadden kunnen gaan.

FOTOGRAAF: NESTOR CURBELO

Meer dan 7600 leden woonden de inwijdingsdiensten van de Montevideo-tempel (Uruguay) bij.

Bijna 25 duizend mensen bezochten van 28 februari tot en met 10 maart de open dagen. Ouderling Troy Jones, een voltijdzendeling die tijdens de open dagen als deurwacht werkzaam was, vertelde dat veel bezoekers van andere geloofsrichtingen zeiden 'dat zij het gevoel hadden dat ze de wereld achterlieten toen ze de tempel ingingen. Het leek wel alsof ze hun zorgen hadden achtergelaten. Anderen zeiden dat het 't mooiste gebouw in het land was.'

Onder de duizenden bezoekers bevond zich ook Jorge Batlle, president van Uruguay, en Luis Alberto Lacalle, voormalig president van Uruguay. Na zijn rondleiding zei president Batlle dat de tempel een plaats van zedelijke waarde was en dat de bezoekers die waarden moesten aanvaarden. □

Ouderling Perry: Leer en Verbonden 'hoort toe aan de wereld'

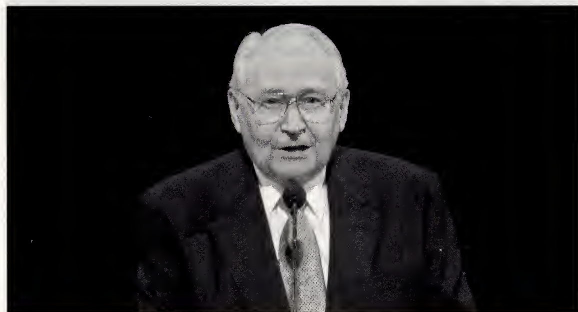
Sarah Jane Weaver

Nu de wereld zoveel informatie te verwerken krijgt, is het bemoedigend te weten dat de Heer zijn handelingen met zijn kinderen heeft bewaard in heilige Schriften, hield ouderling L. Tom Perry van het Quorum der Twaalf Apostelen een wereldwijd gehoor van jongvolwassenen voor. 'Ik wil jullie vanavond aanmoedigen om de leerstellingen van de kerk van de Heer te bestuderen', zo sprak ouderling Perry op een haardvuuravond van CES die op zondag 4 maart is gehouden. 'Hier is ons fundament van waarheid. Het zal de tand des tijds doorstaan. Het zijn de leer en zijn geopenbaarde verbonden die wij op ons moeten nemen die ons terug naar Hem zullen leiden. Het is de enige koers die naar het eeuwige leven leidt.'

Ouderling Perry spoorde de ruim 20 duizend jongvolwassenen in het Marriott Center aan de Brigham Young University aan de Schriften te onderzoeken, in het bijzonder de Leer en Verbonden. Naar schatting volgden nog eens 135 duizend jongvolwassenen in Noord-, Midden- en Zuid-Amerika de toespraak via de satelliet. De haardvuuravond, vertaald in 22 talen, werd een week later in Europa per satelliet uitgezonden, en zal ook op video ter beschikking worden gesteld aan andere instituutscursisten in andere werelddelen.

'Wat mij betreft is het belangrijkste bewijs dat de Heer om zijn kinderen geeft de manier waarop Hij ons communicatiewijzen heeft gegeven om ons te leiden op het pad dat Hij ons wil laten volgen', zei ouderling Perry met betrekking tot de Schriften. 'Ik verbaas mij over de manier waarop deze wondere verhalen van Gods omgang met zijn kinderen hier op aarde door de eeuwen heen bewaard zijn gebleven.'

Ouderling Perry merkte op dat God vanaf het allereerste begin met zijn kinderen heeft gecommuniceerd. 'We hebben dus al vanaf de schepping de Schriften, die ons aanwijzingen geven die ons door het sterfelijk leven leiden', zei hij. 'Wij vernemen van ons begin door het verhaal van Adam en Eva.'

Ouderling Perry adviseert de jongvolwassenen de Schriften te bestuderen – het verslag van de handelingen van de Heer met zijn kinderen.

Uit het Oude Testament, vervolgde hij, leren wij Abraham, Jozef, Mozes, Ruth en Esther kennen, en het Nieuwe Testament is een verslag over de Heiland. Het Oude Testament en het Nieuwe Testament waren echter niet, zo vervolgde ouderling Perry, opgeschreven op materiaal van duurzame kwaliteit. 'Om ze voor de toekomstige generaties te bewaren, moesten ze telkens weer overgeschreven worden om ze te beschermen tegen de vernietigende krachten van de natuur.'

De Heer achtte het raadzaam ten tijde van de herstelling een nieuwe getuige van zijn zending het licht te laten zien. 'De profeet Joseph Smith heeft ons gezegd dat het Boek van Mormon het nauwkeurigste boek op aarde was, dat het de sluitsteen van onze godsdienst is', aldus ouderling Perry, 'en dat de mens dichter tot God komt door zich aan de voorschriften erin te houden, dan enig ander boek.'

'De Heer blijft zijn heilige profeten inspireren om een verslag te maken van zijn omgang met hen', zei hij. 'In onze tijd hebben we nog een boek Schriftuur. 'Het is niet van oude origine, zoals de Bijbel en het Boek van Mormon, maar is ontstaan in onze tijd, en we vinden het in het boek *Leer en Verbonden* genaamd.'

'De Leer en Verbonden is een boek dat niet alleen voor de heiligen der laatste dagen is. Het is meer. Het behoort de wereld toe', zei ouderling Perry. 'De Heer heeft het voor het heil van alle mensen gegeven.' ☐

Aangepast overgenomen uit Church News, *10 maart 2001.*

Extra ideeën voor de participatieperiode Augustus 2001

Jeugdwerkleidsters kunnen de volgende ideeën gebruiken als aanvulling op de 'Participatieperiode' in deze uitgave van de Liahona. *Voor de les, de instructies en de activiteit die overeenkomen met deze ideeën, raadpleegt u 'Wachters op de toren' op bladzijde 2 en 3 van* De Kindervriend *in deze uitgave.*

1. Laat de kinderen het zesde geloofsartikel met u opzeggen. Leg uit dat we in de kerk twaalf apostelen hebben, net als Jezus Christus die had toen Hij op aarde was. Dat zijn mannen geroepen door onze hemelse Vader om bijzondere getuigen van Jezus Christus in de hele wereld te zijn. Wij steunen die mannen als profeet, ziener en openbaarder. Zij zijn 'wachters op de toren' die ons waarschuwen voor naderend gevaar en aangeven hoe wij het goede kunnen kiezen. Bereid het spelletje 'Zoek de schat' voor; zorg daartoe voor twaalf blaadjes. Schrijf op elk blaadje de naam van een lid van het Quorum der Twaalf Apostelen en ook een hint waar het volgende blaadje verborgen is. De laatste hint moet naar het recentste exemplaar van het conferentienummer van de *Liahona* leiden, waarin u uitspraken heeft onderstreept in de toespraken van de apostelen, die van toepassing zijn op kinderen. Vóór het jeugdwerk verstopt u alle hints met uitzondering van de eerste. Verdeel de kinderen in groepjes. Lees de eerste hint voor, zodat de eerste groep de tweede hint kan gaan zoeken. Als ze die gevonden hebben, laat u ze die aan de tweede groep geven, waarna ze naar hun plaats kunnen gaan. Laat de tweede groep hun hint lezen en op zoek gaan naar de volgende hint, die ze vervolgens aan de derde groep geven. Ga zo door totdat elke groep een blaadje met een hint heeft gevonden – en de laatste groep het tijdschrift heeft gevonden. Laat elke groep een onderstreepte uitspraak uit het tijdschrift van de apostel op hun blaadje voorlezen. Laat ze vertellen wat ze kunnen doen om die raad na te leven. Geef uw getuigenis van deze bijzondere getuigen van Jezus Christus.

2. Bereid een quiz over profeten voor. Stel vragen zoals: 'Wie was de eerste profeet?' (Adam); 'Wie is nu de profeet en president van de kerk?' (President Gordon B. Hinckley); 'Noem een profeet uit het Oude Testament'; 'Noem een profeet uit het Boek van Mormon'; 'Wie stelde de geloofsartikelen op?' (Joseph Smith); enzovoort. Toon platen van profeten die in de quiz voorkomen of schrijf hun naam op woordstroken. Laat de kinderen de plaat of woordstrook omhoog houden als ze de vraag hebben beantwoord. Als er geen platen beschikbaar zijn, houdt u het schriftboek op waar de naam van die profeet in staat. Alle profeten gaven de mensen van hun tijd de raad datgene te doen wat de Heiland het beste voor hen achtte. Vertel de kinderen dat Joseph Smith door een redacteur van een krant gevraagd werd wat de kerk geloofde. In antwoord op zijn vraag schreef Joseph een brief. Hij noemde daarin dertien fundamentele leerstellingen van de kerk. De lijst van de profeet zou bekend worden als de Geloofsartikelen. Laat de kinderen het dertiende geloofsartikel met u opzeggen. Joseph Smith gebruikte de leringen van de apostel Paulus in het Nieuwe Testament, toen hij schreef: 'Als er iets deugdelijk, liefelijk, eervol of prijzenswaardig is, dan streven wij dat na.' (Zie Filippenzen 4:8.) Laat de kinderen vertellen of uitbeelden wat zij elke dag zoal doen om de leringen in geloofsartikel 13 na te komen (bijvoorbeeld, alleen maar gepaste tv-programma's kijken, goede boeken lezen, naar muziek luisteren die aanzet tot goede gedachten en daden, enzovoort.)

3. Geef elke klas een groot vel papier. Schrijf onderaan elk vel iets wat de profeet ons gevraagd heeft te doen. Laat elke klas iets op het vel tekenen wat zij kunnen doen om die lering na te komen. Luister naar lofzangen en liedjes op cassette tijdens de activiteit of laat de pianiste jeugdwerkliedjes spelen. Laat elke klas hun

tekening toelichten en vertellen wat ze gaan doen om de profeet na te volgen. Zo de tijd het toelaat, kunt u een lied zingen dat de besproken leringen onderschrijft. Hang de posters in het lokaal waar het jeugdwerk gehouden wordt.

4. Zing 'Wees eerlijk en trouw' (*Kinderliedjes*, blz. 81). Vraag de kinderen wie ons vraagt 'trouw' te zijn. ('Onze profeet.') Wat betekent het om trouw aan iets te zijn? (Loyaal te zijn en het goede te doen ongeacht de omstandigheden.) Leg uit dat onze profeet wil dat we trouw zijn aan de leringen van Jezus Christus. Laat iedereen het lied weer zingen; vraag dan: Wat betekent het eerlijk te zijn? (Altijd de waarheid te spreken.) Laat een zakje met bonen of een ander klein voorwerp rondgaan terwijl u het lied weer zingt. Als de dirigente het stopteken geeft, vraagt u het kind met het bonenzakje wat het heeft gedaan of kan doen om eerlijk te zijn. Help het kind als dat nodig is. Herhaal dit een paar keer. Getuig dat grote zegeningen ons deel zijn als we de profeet navolgen en trouw zijn aan de leringen van de Heiland. □

Kerk verleent humanitaire hulp over de hele wereld

Garry R. Flake

Door middel van donaties en vrijwilligerswerk streven de leden van de kerk ernaar om de leringen van de Heiland en de raad van de profeet Joseph Smith op te volgen om 'de mensen die honger lijden te voeden, de naakten te kleden, voor de weduwe te zorgen, de tranen van het weeskind te drogen, de bedroefden te troosten – in deze kerk, in een andere kerk, of in helemaal geen kerk.' (*Times and Seasons*, 15 maart 1842, blz. 732.)

FOTO GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN DE AFDELING HUMANITAIRE HULP

Lorimer T. Christensen, zendeling belast met humanitaire diensten, leert neonatale reanimatie aan verloskundigen in China.

In deze geest dragen de leden bij aan het fonds humanitaire hulp, en de kerk gebruikt deze bijdragen om mensen over de hele wereld te helpen. Deze hulp bestaat meestal uit levensreddend materiaal in noodgevallen en steun aan programma's om ervoor te zorgen dat mensen zelfredzaam kunnen worden. De kerk heeft voedsel, kleding, medische hulpgoederen en onderwijsmiddelen naar 147 verschillende landen gestuurd. Veel van deze hulp is verleend in samenwerking met het Rode Kruis, Mercy Corps International, Food for the Poor, World Opportunities International en Children's Hunger Fund.

De meeste bijdragen aan het fonds humanitaire hulp zijn betaald door de leden, vermeld op het specificatieblaadje 'Tiende en andere gaven'. Deze bijdragen worden gebruikt om materiaal aan te schaffen, verzendkosten te betalen en over de hele wereld humanitaire dienstverlening te organiseren.

Zelfredzaamheid en zelfzorg zijn onderliggende beginselen van het evangelie. Meer dan driehonderd mensen over de hele wereld vervullen een zending humanitaire dien-

sten. Zij begeleiden mensen om zelfredzaam te worden, zodat zij voor zichzelf en hun gezin kunnen zorgen. Artsen leren in China bijvoorbeeld hoe bepaalde geboorteafwijkingen behandeld kunnen worden. Een echtpaar uit Idaho leert boeren in Rusland hoe zij hun aardappeloogst kunnen verbeteren. Een echtpaar leert jongeren in Ghana hoe ze een computer kunnen gebruiken.

De ontvangers van humanitaire hulp werken vaak hard mee. In Rusland werd bijvoorbeeld onlangs een project goedgekeurd om dekens voor een ziekenhuis te maken. Er werd stof gekocht en zusters uit de plaatselijke gemeente werkten samen met het ziekenhuispersoneel om de dekens te vervaardigen. In Kenia had een dorp nieuwe latrines nodig. De kerk kocht het materiaal; de dorpsbewoners groeven kuilen, legden er stenen langs en bouwden de hokjes.

Leden werken ook vaak voor mensen die zij nooit zullen zien. Veel leden vervaardigen pakketten voor scholen, pasgeboren baby's en pakketten met hygiënische middelen. Ook dekens worden naar mensen in nood over de hele wereld verstuurd.

Door de vrijgevige bijdragen van de leden wordt de humanitaire hulpverlening van de kerk mogelijk gemaakt, waardoor miljoenen mensen geholpen worden. De leden van de kerk hebben enthousiast gereageerd op de oproep van president Gordon B. Hinckley: 'In een wereld waarin er zoveel honger en lijden is, waarin de dood hand in hand gaat met kleine kinderen, moeten we ons blijven inspannen en onze hulp uitbreiden, en niet toestaan dat de politiek of andere factoren de reddende hand tegenhouden.' (*De Ster*, januari 1998, blz. 70.) □

Garry R. Flake is directeur humanitaire diensten op de afdeling welzijnszorg.

FOTO GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN DE AFDELING HUMANITAIRE HULP

John Hess, zendeling belast met humanitaire diensten, leert boeren in Rusland aardappels telen.

FOTO GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN DE AFDELING HUMANITAIRE HULP

Leden in Engeland stoppen graan in zakken voor mensen die honger lijden in Ethiopië.

Getuige van beslissende gebeurtenissen in Polen

Shaun D. Stahle

Juliusz en Dorothy Fussek misten niet veel in hun leven. Ze waren gelukkig en tevreden, en met het naderende pensioen van Juliusz, na jaren te hebben gewerkt bij Deseret Press, waren ze van plan hun avondjes door te brengen op de veranda van hun appartement met uitzicht op Salt Lake City.

Maar op een goede maandag veranderde dat allemaal na een ontmoeting met hun bisschop. 'Je bent ontheven uit de bisschap en jullie zijn geroepen als zendelingechtpaar in Polen', zei de bisschop.

Broeder en zuster Fussek waren twee van de eerste zendelingen die achter het IJzeren Gordijn gingen werken. Ze werden getuige van, en deelnemer aan, enkele beslissende gebeurtenissen in Polen. Van hun aankomst in 1985 tot hun vertrek in 1990 maakten ze mee hoe het land, dat lang overheerst was door het communisme, godsdienstvrijheid kreeg en het evangelie begon aan te nemen.

'De Heer heeft ons vanaf het begin geholpen', zei broeder Fussek. 'De bewindslieden waren meer dan vriendelijk voor ons. Toen we aankwamen, hadden we een gesprek met de minister van godsdienst. We vertelden hem dat we hier het evangelie kwamen prediken, en dat degenen die bij de kerk kwamen, betere burgers zouden worden.

'"Dat is niet mis", zei de minister. We zeiden hem dat de Heer ons zou helpen.'

In het begin werd broeder en zuster Fussek een visum voor drie weken verstrekt, maar ze mochten niet in het openbaar zendingswerk doen of naambordjes dragen. De regering eiste een wekelijks verslag over de onderzoekers van de kerk en er stond een wacht buiten de deur van hun appartement onder het voorwendsel van bescherming.

'We waren nooit bang', zei broeder Fussek. 'We hingen een plaat [1,8 bij 1,2 meter] met een tekening van de engel Moroni en de naam van de kerk bij de ingang van ons appartement. We moesten het weghalen, wat we de eerste keer deden. Maar we hingen het de volgende dag weer op. Toen we het de tweede keer moesten weghalen, zeiden we dat we dat zouden doen als zij alle andere reclame zouden verwijderen. We heb-

FOTOGRAAF: SHAUN D. STAHLE, MET DANK AAN *CHURCH NEWS*

Juliusz en Dorothy Fussek bekijken foto's die ze meer dan tien jaar geleden tijdens hun zending naar Polen gemaakt hebben. Dank zij hen konden er meer zendelingen komen en kon er in Warschau een kerk gebouwd worden.

De Kindervriend

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN ■ AUGUSTUS 2001

WACHTERS OP DE TOREN

Diane S. Nichols

'En de waarschuwende stem zal tot alle mensen zijn gericht, bij monde van mijn discipelen, die Ik in deze laatste dagen heb gekozen' (LV 1:4).

Stel je voor dat je op een hoge berg staat en naar het dal beneden kijkt. Het uitzicht is daar anders dan het uitzicht vanuit het dal, nietwaar? Van onderaf zie je alleen alles wat dichtbij je is. Maar als je hoog staat, kun je heel ver weg kijken.

In de tijd dat de Heiland op aarde leefde, teelden de boeren druiven op grote velden die wijngaarden genoemd werden. Druiven waren veel waard. Soms kwamen er in een wijngaard rovers die de druiven stalen of de oogst vernielden. Verstandige boeren bouwden hoge torens bij hun wijngaard. Ze huurden wachters. Die stonden op de torens en keken of er onraad was. De wachters konden veel verder zien dan de wijngaard en de boer waarschuwen voor naderend gevaar. Dan hadden de andere werkers voorbereidingstijd om de wijngaard te beschermen.

Onze hemelse Vader heeft ons ook 'wachters' gegeven. De profeten en apostelen zijn die wachters. Zij zijn door onze hemelse Vader geroepen om de wacht over ons te houden. Ze waarschuwen ons voor gevaren die voor ons liggen, zoals verleidingen en kwade invloeden. Ze vertellen ons hoe we ons tegen zulke gevaren kunnen verdedigen.

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen wordt geleid door een profeet die president van de kerk is. Hij en zijn twee raadgevers vormen samen het Eerste Presidium van de kerk. We hebben ook twaalf apostelen die we ondersteunen als profeten, zieners en openbaarders. Zij staan niet op een toren, maar ze ontvangen inspiratie van onze Vader in de hemel zodat ze weten welke gevaren ons te wachten staan. Ze leren ons dat we die gevaren kunnen weerstaan door ons aan onze verbonden te houden en de geboden na te leven. Wij horen hun raad tijdens de algemene conferentie. Ook kunnen we hun woorden in de *Liahona* lezen. De profeten en apostelen zijn onze wachters op de toren van deze tijd. Als we naar hun woorden luisteren, zijn we veilig.

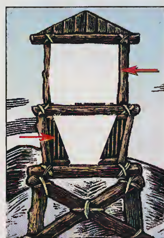
Instructies

Knip bladzijde 3 uit dit tijdschrift en plak hem op stevig papier. Knip het wiel uit. Zoek dan de voorpagina van deze aflevering van *De Kindervriend* op en knip het vakje met het plaatje van de man en het vakje daaronder uit. (Zie voorbeeld.) Bevestig het wiel aan de achterkant van de voorpagina door een koperen klemmetje door de zwarte stippen heen te doen. Als je het wiel draait, zie je iedere keer een plaatje van een van de huidige twaalf apostelen in het bovenraam van de toren op de voorpagina. Onder iedere foto staat iets dat die apostel heeft gezegd om ons te beschermen tegen de kwade invloeden van de wereld.

ILLUSTRATOR: BRAD TEARE

Ideeën voor de participatieperiode

1. Nodig een Melchizedeks-priesterschapsdrager uit om koning Benjamin te spelen. Laat hem vertellen wie koning Benjamin was, wanneer hij leefde en wie zijn volk waren. (Zie Mosiah 2–5.) Laat hem enkele beginselen uitleggen waarin koning Benjamin vanaf de toren onderwees. (Zie Mosiah 2:17; 2:20; 4:15–16.) Verdeel de kinderen in groepjes en geef ieder groepje een tekstverwijzing uit de toespraak van koning Benjamin. Laat de kinderen de bewuste tekst lezen en bespreken wat zij kunnen doen om die raad op te volgen. Vraag ieder groepje vervolgens om te vertellen wat zij gaan doen om de raad van koning Benjamin te volgen. Getuig dat wij gezegend worden als we doen wat de profeten van ons vragen.

Voorbeeld

2. Laat de kinderen het een en ander opnoemen van wat de profeet van ons gevraagd heeft. Schrijf hun antwoorden op het bord. Maak van tevoren hele grote muzieknoten en schrijf op iedere noot de titel van een jeugdwerkliedje of lofzang die zal passen bij sommige leringen die hoogst waarschijnlijk genoemd zullen worden. Kies een noot en neurie de eerste tonen van het liedje dat erop staat of laat die door de pianist spelen. Kijk of de kinderen het liedje kunnen herkennen. Bespreek bij welke lering het liedje past en hang de muzieknoot naast het bijpassende antwoord op het bord.

Zing het liedje samen en laat de kinderen vertellen hoe ze de raad van de profeet kunnen opvolgen. □

Henry B. Eyring
Boyd K. Packer
L. Tom Perry
David B. Haight
Neal A. Maxwell
Russell M. Nelson
Dallin H. Oaks
M. Russell Ballard
Joseph B. Wirthlin
Richard G. Scott
Robert D. Hales
Jeffrey R. Holland

Bestudeer de Schriften en de woorden van de levende profeten.
Luister naar de influisteringen van de Geest.
De gezinsavond is heel belangrijk.
Gebruik je tijd goed.
Zorg dat je anderen dient en vergeeft.
Gehoorzaam Gods geboden.
Volg de kerkleiders.
Wees een voorbeeld.
Vertrouw op onze hemelse Vader.
Weet dat Jezus Christus van je houdt.
Bid elke dag.
Blijf proberen.

VAN VRIEND TOT VRIEND

Ouderling L. Tom Perry

van het Quorum der Twaalf Apostelen

Uit een interview van Kellene Ricks Adams

Wij woonden in het stadje Logan (Utah) maar mijn vader wilde dat zijn kinderen dezelfde ervaringen op zouden doen als hij in zijn jeugd op de boerderij. We hadden een grote achtertuin en naast ons aan de ene kant woonde mijn tante en aan de andere mijn grootvader. De drie tuinen samen werden onze boerderij, met een groentetuin, een weiland, een schuur en alfalfavelden. We leerden hoe we de alfalfa met een sikkel moesten oogsten, het dan laten drogen en in de schuur opslaan.

We legden een groentetuin aan, wiedden het onkruid en bevloeiden hem. Een van de fijnste herinneringen aan mijn jeugd is aan het bevloeien van de groentetuin met mijn vader. Onze huizen waren om twee uur 's ochtends aan de beurt, dus papa en ik zetten een tent op in het gras en gingen om ongeveer negen uur naar bed. Dan zetten we de wekker en stonden om twee uur op om het water binnen te laten. En tot zes uur stonden we ieder half uur op om de waterstroom door de greppels van koers te laten veranderen. Gedurende mijn hele jeugd heb ik hier vele nachten samen met mijn vader aan gewerkt. Het is heerlijk om zo met je vader bezig te zijn.

Ik heb ook goede herinneringen aan het verzorgen van onze koe samen met mijn vader. We maakten haar schoon, gaven haar te eten en zetten haar op stal. En dan hield ik haar staart vast terwijl vader haar molk. Als je een koe hebt, leer je echt discipline. Ze moet iedere ochtend en avond gemolken worden. Ze moet in de zomer gemolken worden, en in de winter, de lente en de herfst. Ik was niet altijd zo dol op de koe, vooral niet als haar verzorging me belemmerde in wat ik graag wilde doen. Maar ik leerde van werken houden en had tijdens die klusjes geweldige gesprekken met mijn vader over de doop, priesterschapsverordeningen, vrienden en andere belangrijke onderwerpen. Ik vond het heerlijk om zo met mijn vader samen te zijn. Hij is een van de mannen die ik het meest bewonder en respecteer.

Papa bracht zijn kinderen ook al jong bij dat ze voor de Heer moesten werken. Ik was zes maanden oud toen hij als bisschop werd geroepen, een roeping die hij achttien jaar vervulde. Hij betrok ons bij zijn werk in de kerk. Ik weet nog dat ik 's winters de kachel moest vullen en sneeuw ruimen. 's Zomers maakten we de plafonds van de kapel schoon en zorgden voor de tuin.

Toen ik zes of zeven jaar was, liet

***Links onder:* Als jongeman (achterste rij links) met zijn huisgenoten. *Rechts onder:* In de bergpas bij Logan. *Rechts boven:* Grootmoeder Sonne voor de schuur en graanzolder.**

ILLUSTRATOR: DOUG FAKKEL

papa me mijn moeder helpen met financiële verslagen van de kerk. Zij las de getallen op en ik typte ze in op onze oude optelmachine, trok aan het hendeltje en las haar dan de uitkomsten voor. Ik herinner me nog hoe ik dat oude apparaat heen en weer zeulde van ons huis naar de kerk en terug. 's Winters trokken we hem op een slee en 's zomers gebruikten we een kar.

Mijn vader was niet erg emotioneel. Een van de weinige keren dat ik hem zag huilen, was toen hij ontheven werd als bisschop. Hij vond het heerlijk om de Heer te dienen en hij zorgde dat zijn kinderen allemaal voldoening leerden voelen in hulp aan anderen. Hij zorgde dat ons hele gezin bij zijn roeping betrokken was en dat we er dichter door tot elkaar kwamen.

Door zijn voorbeeld ben ik werken en de Heer dienen zo bijzonder gaan waarderen. Ik houd van mijn vader en ben innig dankbaar voor hem en voor alles wat hij me door zijn woorden en zijn voorbeeld heeft geleerd. □

Het water kwam om twee uur 's ochtends bij onze tuin, dus zetten papa en ik een tent op en gingen om negen uur naar bed.

VERHALEN UIT HET NIEUWE TESTAMENT

JEZUS VERGEEFT EEN VROUW

ILLUSTRATOR: PAUL MANN

Op zekere dag nodigde een Farizeeër — een joods leider — de Heiland uit om bij hem te komen eten. Jezus ging daarom naar zijn huis en ging zitten.

Lucas 7:36

In diezelfde stad woonde een vrouw de ernstig gezondigd had. Ze wist dat Jezus bij de Farizeeër zou eten en ging dus naar zijn huis.

Lucas 7:37

Daar viel ze huilend aan de voeten van de Heiland neer en waste die met haar tranen. Daarna droogde ze zijn voeten met haar haren en kuste ze. Vervolgens deed ze heerlijk ruikende olie op zijn voet. De Farizeeër keek naar haar. Hij wist dat die vrouw veel zonden had begaan en vond dat Jezus niet goed moest vinden dat ze aan Hem kwam.

Lucas 7:38–39

De Heiland wist wat de Farizeeër dacht. Hij wees hem erop dat de vrouw zijn voeten met haar tranen had gewassen, met haar haren gedroogd en dat ze er heerlijke olie op had gedaan, maar dat hij — de Farizeeër — Hem geen water had gegeven om zijn voeten te wassen of olie om zijn hoofd te zalven, zoals dat toen vaak werd gedaan voor gasten.

Lucas 7:44–46

Jezus zei tegen de Farizeeër dat de vrouw wel veel gezondigd had, maar dat ze zich daarvan had bekeerd. Ze hield heel veel van de Heiland en had geloof in Hem. Hij zei tegen de vrouw dat haar zonden haar vergeven waren en dat ze dus niet verdrietig meer hoefde te zijn.

Lucas 7:47–48; LV 58:42–43; James E. Talmage, Jezus de Christus, *blz. 194–195*

VERHALEN UIT HET NIEUWE TESTAMENT

JEZUS BEVEELT DE WIND EN DE GOLVEN

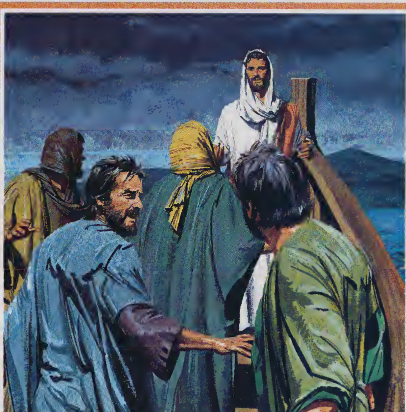
Eens waren Jezus en zijn discipelen op een schip op het Meer van Galilea, en Jezus viel in slaap. Even later begon er een harde wind te waaien en de golven sloegen over de rand van de boot heen. De discipelen waren bang en ze maakten Jezus wakker.

Lucas 8:22–24

De Heiland stond op en beval de wind te gaan liggen en de golven te kalmeren. En de wind ging liggen en het water werd rustig.

Lucas 8:24

Jezus vroeg toen aan de discipelen waarom ze zo bang geweest waren. Hij zei dat ze meer geloof moesten hebben. Zij vroegen zich af wat voor iemand Jezus was dat zelfs de wind en de golven Hem gehoorzaamden.

Lucas 8:25

Hij zorgt voor zijn kerk

Angie Bergstrom
Naar een ware gebeurtenis

Op zekere ochtend riep mijn moeder alle kinderen bij elkaar. Ze zei tegen ons dat president Howard W. Hunter erg ziek was geworden en was gestorven. Wij waren verdrietig want president Hunter was onze profeet en wij hielden van hem.

'Wie wordt nu onze nieuwe profeet?' vroeg mijn jongste broertje, Erik.

'Het Quorum van de Twaalf Apostelen heeft de leiding totdat er een nieuwe profeet is gekozen', antwoordde mama. 'Maar denk eraan, Jezus Christus is het hoofd van de kerk. We krijgen wel weer een nieuwe profeet.'

'Echt waar?' vroeg ik. 'Krijgen we echt wel weer een profeet?'

'Beslist', zei mama. Ze legde me uit dat, als een profeet sterft, de raadgevers in het Eerste Presidium hun plaats in het Quorum der Twaalf Apostelen weer innemen en, onder leiding van de Heer, reorganiseert dat quorum het Eerste Presidium dan. Mama legde ook uit dat de kerk daarbij een door de Heer gevestigd

DIGITALE VORMGEVING: CLAUDIA E. WARNER; *LINKS:* HARRY ANDERSON, DE *WEDERKOMST*; *RECHTS, VAN BOVEN NAAR BENEDEN:* SCHILDERIJEN VAN ALVIN GITTINS, GEORGE M. OTTINGER, A. WESTWOOD, H. E. PETERSON, LEWIS A. RAMSAY, ALBERT E. SALZBRENNER, CHARLES J. FOX, LEE GREENE RICHARDS, ALVIN GITTINS, SHAUNA CLINGER, DAVID AHRNSBRAK, JUDITH MEHR, JUDITH MEHR EN WILLIAM F. WHITAKER

patroon volgt. Als de Heer een nieuwe apostel roept, schuift die apostel gaandeweg op in het Quorum der Twaalf. Na het sterven van de president van de kerk wordt de apostel die dan het langst apostel is geweest, de nieuwe president van de kerk. 'Maar,' zei mama, 'wij kunnen bidden om voor onszelf te mogen weten dat de nieuwe president door de Heer is gekozen.'

Enige tijd nadat president Hunter was overleden, werd ik gebeld door mijn vriendin Molly, die geen lid van de kerk is.

'Zeg Angie, wat erg van jullie profeet', zei ze. 'Mijn vader en ik hebben ons nogal zorgen om je gemaakt. Wat gaat er nu met jullie kerk gebeuren? Is dit het einde van jullie kerk?' vroeg ze.

Ik liet van verbazing bijna de telefoon uit mijn handen vallen.

'Natuurlijk niet', zei ik en dacht aan de woorden van mijn moeder. 'De Heer heeft ons beloofd dat we voortaan altijd een profeet zouden hebben.'

'Wil je zeggen dat ze gewoon een nieuwe profeet gaan *kiezen*? vroeg Molly. Moet er geen engel naar beneden komen om bekend te maken wie de nieuwe profeet is?'

'Ik geloof dat *God* een nieuwe profeet kiest. Jezus Christus staat aan het hoofd van de kerk', zei ik met een glimlach want ik wist dat dat waar was.

'Maar hoe weet je dat de nieuwe profeet door God gekozen is?' vroeg ze.

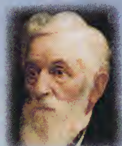
Ze begreep niet dat wij allemaal tot God kunnen bidden om dat

Joseph Smith

Brigham Young

John Taylor

Wilford Woodruff

Lorenzo Snow

Joseph F. Smith

Heber J. Grant

George Albert Smith

David O. McKay

Joseph Fielding Smith

Harold B. Lee

Spencer W. Kimball

Ezra Taft Benson

Howard W. Hunter

Gordon B. Hinckley

te weten te komen. Maar ik wist precies wat ik zou gaan doen. Ik bad om het te mogen weten. En direct nadat ik gebeden had, voelde ik dat de Heer voor zijn kerk zou zorgen.

Een paar dagen later werd bekendgemaakt dat president Gordon B. Hinckley de nieuwe president van de kerk was.

Een paar weken later tijdens de algemene conferentie stak ik mijn hand hoog op om president Hinckley als profeet te ondersteunen. En in de jaren daarna heb ik altijd mijn hand opgestoken als teken van mijn steun aan hem. Ik sta achter alles wat hij zegt en doet. Ik ben dankbaar dat de Heer president Hinckley als onze profeet heeft geroepen. Echt, de Heer laat ons niet in de steek. □

Angie Bergstrom is lid van de wijk BYU 51 in de ring Brigham Young University 1.

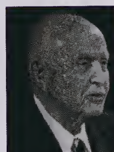

FOTO MET DANK AAN *CHURCH NEWS*

Sinds president Gordon B. Hinckley als vijftiende president van de kerk gesteund werd, heeft hij de hele wereld afgereisd om mensen in het evangelie te onderwijzen.

Hoe de Heer voor zijn kerk zorgt

Tijdens de algemene conferentie van april 1986 legde ouderling David B. Haight van het Quorum der Twaalf Apostelen de manier uit waarop een nieuwe president van de kerk wordt geroepen. Hij zei:

'Als een president van de kerk sterft, hoe wordt er dan een nieuwe president gekozen?

'In 1835 heeft de Heer in een openbaring aangaande deze zaak aangegeven hoe die opvolging op ordelijke wijze in zijn werk gaat. Er staat in dat het Quorum der Twaalf Apostelen gelijkwaardig in gezag is aan het Eerst Presidium. (Zie LV 107:24.) Dat betekent dat, als de president van de kerk sterft, het Eerste Presidium wordt opgeheven en het Quorum der Twaalf automatisch het presiderende orgaan in de kerk wordt. Dat patroon is na de dood van de eerste president, Joseph Smith, gevestigd.

'Na de dood van de profeet Joseph en zijn broer Hyrum in 1844 presideerde het Quorum der Twaalf, met Brigham Young als president van het quorum, de kerk gedurende drieëneenhalf jaar.

'Vervolgens is het Quorum der Twaalf Apostelen op 5 december 1847 aan de oever van de Missouri in vergadering bijeen gekomen. (...) Brigham Young, president van het Quorum der Twaalf Apostelen werd eensgezind door de leden van dat quorum als president van de kerk ondersteund. (...) Op die wijze werd een nieuw Eerste Presidium gevormd dat later door de eenparige stem van de heiligen werd gesteund. (...)

'Tot op de huidige dag wordt deze door God geopenbaarde procedure voor het vormen van een nieuw Eerste Presidium van de kerk — namelijk openbaring van de Heer en steunverlening door de leden — gevolgd. Het Eerste Presidium moet worden ondersteund "door het vertrouwen, het geloof en het gebed der kerk." (LV 107:22.)' ('A Prophet Chosen of the Lord,' *Ensign*, mei 1986, blz. 8). □

Ik heb veel talenten

Jennifer Cloward
ILLUSTRATOR: ELISE BLACK

Wij hebben allemaal talenten en alle talenten zijn belangrijk. Speel dit spelletje met je huisgenoten en praat over de talenten die ieder van hen heeft.

Instructies: Verwijder deze bladzijde uit dit tijdschrift en plak hem op dun karton. Knip de vierkantjes langs de stippellijnen uit en doe ze in een papieren zak. Laat de eerste speler een talentkaartje uit de zak halen en dat talent dan uitbeelden. De andere spelers raden wat hij of zij uitbeeldt. Wie het goed geraden heeft, mag nu een talentkaartje pakken en dat talent uitbeelden. Herhaal dat totdat de zak leeg is. □

Annekes MOED

Beverly Ahlstrom

'Rennen Jasmijn!' riep Anneke over haar schouder naar haar zusje terwijl ze over de straat holden.

'Doe ik toch!' riep Jasmijn, een paar stappen achter haar, terug. Lachend holden ze het parkeerterrein van het tuincentrum van meneer Prakker op. Hijgend stormden ze door de voordeur en belandden in een rijke geur van potgrond en vochtig, groeiend spul.

'Hallo, meisjes.' Meneer Prakker keek glimlachend op. 'Komen jullie werken?'

'Ja, graag', zei Anneke. 'Vandaag en morgen, als u onze hulp kunt gebruiken. Wij willen geld verdienen om een cadeautje voor mama te kopen.'

In het vroege voorjaar betaalde meneer Prakker de buurtkinderen vaak graag iets als ze de jonge zaailingen voor hem uitplantten. 'Waar is je nichtje Emma vandaag?' vroeg hij.

'Ze helpt oma', zei Jasmijn.

'Kom dan maar mee.' Meneer Prakker nam ze mee naar een van de lange kassen. 'We werken aan de petunia's en ik kan alle hulp gebruiken die ik krijgen kan.'

In de kas stonden de lange tafels vol met petuniaplantjes. Douwe, Tom en Jan waren al aan het werk en hadden de grootste lol.

Meneer Prakker bleef nog even kijken of de meisjes echt wisten wat ze moesten doen en controleerde het werk van jongens. 'Ik ben erg blij dat jullie alle vijf konden komen', zei hij.

Anneke haalde de kleine plantjes voorzichtig uit elkaar en de potgrond voelde kruimelig en vochtig aan haar vingers. Jasmijn werkte naast haar. Ze vulde steeds een kleine bak met aarde en plantte daar dan de zaailingen in. Zo werkten ze een tijdje in stilte door.

Toen stootte Jan Douwe met zijn elleboog aan en fluisterde hem iets in het oor. Douwe lachte hard en fluisterde vervolgens iets in Toms oor. Tom proestte het uit. Toen werd er niet meer gefluisterd maar begon Jan hardop lelijke opmerkingen te maken.

Annekes handen begonnen te trillen en ze voelde zich een beetje misselijk. 'Ik wou dat Emma er was', fluisterde ze tegen Jasmijn.

Jasmijn knikte. 'Dat wou ik ook.' Emma zou wel weten wat ze moest doen. Ze had de moed van Nephi.

De week daarvoor liepen Anneke en Emma op een dag met een groepje meisjes naar school en een van de meisjes begon heel gek te zingen. Iedereen lachte en deed mee. Het volgende liedje zongen ze nog gekker, dan weer heel hoog en dan weer heel laag. Ze hadden veel plezier. Maar toen begon een van de meisjes 'Ik ben een kind van God' op dezelfde manier te zingen. Anneke vond dat niet leuk meer. Ze kreeg hetzelfde misselijk gevoel dat ze nu had bij het horen van al die grove taal.

Maar Emma wist wat ze doen moest. 'Laten we kerkliedjes maar niet belachelijk maken', had ze rustig en vriendelijk gezegd.

De andere meisjes waren even verbaasd maar al gauw begon een van hen het liedje mooi te zingen.

Maar Anneke was Emma niet, en ze wist niet wat ze moest doen. Ze was bang dat het, als ze de jongens zou vragen daarmee op te houden, alleen maar erger zou worden. Ze zeiden nu woorden waarvan Anneke zeker wist dat ze niet goed waren.

Ze keek naar Jasmijn. Jasmijn had haar lippen op elkaar geperst en stond op het punt te gaan huilen.

'Zullen we weggaan?' fluisterde Anneke.

'Maar ik wil iets moois voor mama kopen', zei Jasmijn zachtjes.

'Ik ook', zei Anneke. 'Bovendien, meneer Prakker kan alle hulp gebruiken die hij kan krijgen.'

Jasmijn knikte en knipperde met haar ogen. Twee tranen rolden over haar wangen. Ze boog haar hoofd naar voren zodat Jan, Douwe en Tom niet zouden merken dat ze huilde.

Anneke ging dichter bij haar staan. Ze was nu boos. *Was Emma maar hier!* dacht ze. *Wist ik maar wat ik doen moest!*

Plotseling had ze een idee. Zachtjes begon ze haar lievelingslofzang te neuriën. Toen Jasmijn de

ILLUSTRATOR: TAIA MORLEY

eerste noten hoorde, keek ze verbaasd op naar Anneke. Toen glimlachte ze. Tegen het eind van de lofzang stonden ze samen zachtjes te neuriën.

De jongens maakten nog steeds onbehoorlijke grappen, maar Anneke was niet boos meer. Jasmijn en zij neurieden 'Ik ben een kind van God' een beetje harder en tegen het einde van dat liedje zei Jan niet zo veel meer. Dat gaf Anneke moed. Ze lachte hem vriendelijk toe en begon nu een jeugdwerkliedje te zingen. Jasmijn deed mee. Hun stemmen schalden lieflijk door de kas en de jongens zeiden nu helemaal niets meer.

Toen meneer Prakker een uur later kwam kijken hoe het ging, waren ze nog steeds jeugdwerkliedjes aan het zingen. 'Wat zingen jullie mooi.' Hij kwam naar de lange tafel. 'En jullie hebben ook flink gewerkt. Maar het is bijna donker — jullie moesten maar eens naar huis gaan. Ik ben blij dat jullie morgen weer komen. Ik kan altijd goede, vrolijke helpers gebruiken.'

Ze veegden de aarde van hun vingers en volgden meneer Prakker uit de kas in de schemering van de avond. Jan, Douwe en Tom glipten langs Anneke en Jasmijn.

'Baby's', siste Jan in het voorbijgaan. Anneke wierp hem nog een glimlach toe.

Het was nu fris buiten, maar de meisjes hadden het niet koud.

'Ik voel me warm en blij', zei Jasmijn en keek naar de roze lucht.

'Ik ook', zei Anneke. 'Kom, wie het eerste thuis is!' □

ben nooit meer iets van ze gehoord.' Broeder en zuster Fussek begonnen informatie over de kerk te verspreiden door brochures in boodschappenmanden bij de bakker en de slager te stoppen. Het nieuws werd snel verspreid en na een tijdje onderwezen broeder en zuster Fussek vier of vijf mensen per dag. De interesse in de kerk bleef groeien, en zes maanden later werden broeder en zuster Fussek geïnterviewd door journalisten van krant, radio en televisie.

'De media moesten toestemming krijgen om ons verhaal te plaatsen of uit te zenden, maar ze waren nieuwsgierig. We waren iets nieuws', legt broeder Fussek uit.

Doordat ze de reputatie hadden eerlijk te zijn, kregen ze verlenging van hun visum. En elke week dat broeder Fussek bewindslieden of hoge ambtenaren sprak, werd er een vertrouwensband opgebouwd die later meer deuren zou openen.

Toen broeder en zuster Fussek in Polen aankwamen, waren er vier actieve leden. In de daaropvolgende vijf jaar werden er nog eens 230 gedoopt. Over de 180 nieuwe leden die zij onderwezen hadden, zeiden broeder en zuster Fussek: 'Elk van hen had een wonder te vertellen', onder wie een moeder die in tranen bij de doop van haar tienerzoon aanwezig was. 'Ik heb er vrede mee,' zei ze, 'nu ik weet dat mijn zoon bij de juiste kerk is gekomen. Hij is toch al anders.'

Bij een andere gelegenheid, herinnert zuster Fussek zich, werd er ernstig gebeden, waarbij de Heer werd gevraagd om iemand te sturen die muziek kon verzorgen tijdens de bijeenkomsten van de kleine gemeente. 'Op een dag klopte er iemand aan de deur', zegt zuster Fussek, 'Een man wiens auto was blijven stilstaan had hulp nodig. We praatten met hem en drongen er bij hem op aan zijn vrouw en twee dochters bij ons binnen te laten wachten. Toen liepen we naar de auto en konden die starten door gewoon de sleutel in het contact om te draaien. Het gezin kwam een week later terug en wilde zich laten dopen. Wij reden kriskras door Warschau op zoek naar een plek om te dopen. Op de zondagen na de doop begeleidde de moeder de samenzang op de fluit. Het bleek al gauw dat ze concertpianiste was.'

De kroon op hun werk kwam in 1986, een jaar na hun aankomst, toen Poolse bewindslieden president Thomas S. Monson van het Eerste Presidium, ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der twaalf Apostelen, ouderling Hans B. Ringger van de Zeventig en broeder Johann A. Wondra verwelkomden.

'De ontmoeting vond plaats in een rijkversierde zaal in een kasteel van de vroegere koningen van Polen', zei broeder Fussek. 'De Poolse minister was hartelijk, maar zijn communistische gezicht vroeg: "Wat willen jullie nu werkelijk?"

'President Monson zei dat we grond wilden om een kerk op te bouwen.

'"Dat krijgt u", zei de minister. "Wat nog meer?"

'"Toestemming om zendelingen te sturen", zei president Monson.

'"Als u mensen zoals meneer en mevrouw Fussek stuurt, kunt u er zoveel sturen als u maar wilt", zei de minister.'

Het jaar daarop werden er drie zendelingechtparen gestuurd. De eerste ouderlingen arriveerden in januari 1988. In 1990 werd het zendingsgebied Warschau georganiseerd. Momenteel zijn er meer dan duizend leden, verspreid over twaalf gemeentes.

In juni 1989 vond de eerstespadesteking plaats voor een kerk in Warschau. Ouderling Russell M. Nelson presideerde de diensten, die door meer dan tweeduizend mensen werden bijgewoond, onder wie vele vooraanstaande personen uit regeringskringen en andere kerken. De kerk werd in juni 1991 ingewijd.

Broeder Fusseks succes bij bewindslieden en hoge ambtenaren is ten dele terug te voeren op zijn Poolse afkomst en zijn vriendelijke omgang. Hij is in 1922 geboren op een groot Pools landgoed bij de grens met het toenmalige Tsjechoslowakije. Hij was een gelovig mens en las regelmatig in de Bijbel. Hij was 17 jaar toen Duitsland in 1939 Polen binnenviel, wat het begin van de Tweede Wereldoorlog was. Hij werd gedwongen om in het Nazi-leger mee te vechten, maar hij werd gevangengenomen, en zodoende kwam hij bij het Poolse leger terecht.

Spoedig daarna werd hij naar Engeland gestuurd om mee te helpen bij de wederopbouw van steden. Daar ontmoette hij Dorothy en trouwde met haar. Zij maakten voor het eerst kennis met de kerk toen ze op een wandeling langs een kerk in aanbouw kwamen. Hoewel hij gezegd had dat hij zijn kerk nooit zou verlaten, liet broeder Fussek zich een paar weken later dopen. Dorothy was voorzichtig, maar ze wist dat het evangelie waar was en liet zich niet lang daarna dopen.

Jaren later, toen ze naar Salt Lake City verhuisd waren, ontmoette broeder Fussek president Spencer W. Kimball op een feest. President Kimball herkende broeder Fusseks accent en 'nam me terzijde en vertelde me van zijn ervaringen bij de toewijding van Polen in 1976. Ik heb wel eens gedacht dat hij meer wist dan hij mij vertelde.'

'We gingen er voor anderhalf jaar heen, maar we zijn er vijf jaar gebleven', zeggen broeder en zuster Fussek. 'Als we niet waren gegaan, dan zouden we nu al deze herinneringen niet hebben.' ☐

Met toestemming uit Church News *van 10 maart 2001 overgenomen.*

Bijeenkomst op Aruba

Onderweg naar Uruguay maakten president Gordon B. Hinckley en ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen een tussenstop op Aruba. Daar spraken zij 180 plaatselijke leden toe, onder wie een aantal leden uit Bonaire en Curaçao.

'De tijd zal komen dat er duizenden leden op Aruba en Curaçao zullen zijn', zei president Hinckley tegen de leden. Nadat hij de pracht van het gebouw van de gemeente Aruba had bewonderd, zei hij: 'Dan zult u grotere gebouwen nodig hebben, maar dat zal allemaal van uw getrouwheid afhangen. (...) U bent de pioniers in dit land, en de kerk zal groeien als u het evangelie naleeft en een goed voorbeeld bent. U hebt iets heel bijzonders, broeders en zusters. U bent lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.'

Ouderling Oaks sprak over het Boek van Mormon als getuige van Jezus Christus en over de leringen van Jezus Christus.

FOTO GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN HET KANTOOR VAN DE PRESIDENT

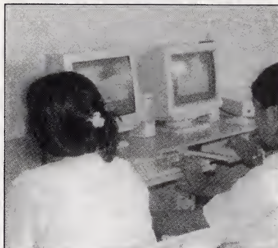
President Hinckley spreekt tot de leden op Aruba.

De plaatselijke leden waren enthousiast en dankbaar dat president Hinckley hen had bezocht. Het was de eerste keer dat een president van de kerk naar het eiland was gekomen. Er zijn twee gemeenten op Aruba, waarvan de eerste in 1986 werd georganiseerd. □

KORT NIEUWS

Actie leden Breda voor Filipijnen

Vanuit de wijk Breda is het afgelopen jaar een actie georganiseerd om gebruikte maar nog goede computers en elektrische naaimachines naar de Filipijnen te sturen, waar een ringpresident een opleidingscentrum heeft gesticht om de leden vaardigheden bij te brengen waardoor ze gemakkelijker werk kunnen vinden. Deze actie is geslaagd: een aantal computers en naaimachines is naar de Filipijnen verscheept. Intussen heeft men daar geld nodig om nog noodzakelijke apparatuur aan te schaffen; de actie wordt daarom voortgezet. (Zie ook 'Kerknieuws' in de *Liahona* van december 2000.)

Filipijnse leden aan het werk met de computers die dankzij de actie vanuit Breda (ring Antwerpen) zijn verkregen.

Jonge organist moet soms improviseren

Met een variant op een bekend Nederlands spreekwoord kunnen we zeggen: jong geleerd, jong gedaan. Leden die al jong beginnen bepaalde talenten te ontwikkelen, kunnen hun wijk of gemeente al vroeg in hun leven van dienst zijn. Dat doet ook Chris Falkena van de wijk Capelle (ring Rotterdam), nu 11 jaar, die al op tienjarige leeftijd eenmaal per maand of vaker het grote orgel bespeelde tijdens de avondmaalsdienst, en dat nog steeds doet. De dirigente kan hij niet goed zien, maar wanneer hij haar

hoort opstaan, begint hij vast met het voorspel van de lofzang. Als de afstand tot het boek te groot is om het goed te lezen, improviseert hij de begeleiding.

Schrijf- en fotowedstrijd zomerkampen

Evenals twee jaar geleden is er een schrijf- en fotowedstrijd voor de deelnemers aan de zomerkampen. Dit jaar zijn er aparte prijzen voor jongemannen, jongevrouwen en overigen; bovendien kunnen kampleiders in een aparte categorie deelnemen. Tot 1 september kunnen de deelnemers hun verslag of foto's inzenden bij de nieuwsredactie (zie het adres op blz. 16 van 'Kerknieuws'); inzendingen die alleen uit tekst bestaan, kunnen ook per e-mail naar kerknieuws@hetnet.nl worden gestuurd. De verdere regels zijn te vinden op blz. 14 van 'Kerknieuws' in de *Liahona* van juni 2001.

Operatie schoenendoos

De gemeente Alkmaar heeft onder leiding van de ZHV-presidente, zuster J. Dubbeld, voor de zesde maal meegedaan aan de landelijke actie *Operatie schoenendoos*. De kleine gemeente heeft 26 dozen met inhoud kunnen leveren, bestemd voor kinderen in landen die door oorlog en armoede getroffen zijn. Een van de zusters uit Alkmaar schreef dat 'het bijzonder is om de vreugde in je hart te mogen voelen bij het maken van zo'n schoenendoos voor de kinderen'.

President van Uruguay bezoekt Montevideo-tempel

Duizenden belangstellenden hebben begin maart de nieuwe tempel in Montevideo (Urugay) bezocht, waar, voorafgaand aan de inwijding, open dagen werden gehouden. Onder de bezoekers op 6 maart bevond zich Jorge Batlle, de president van Uruguay. Hij zei dat hij onder de indruk

Een aantal schoenendozen met inhoud, klaar om te worden afgeleverd. De zusters in Alkmaar vonden het fijn om mee te werken aan de actie.

was van de bijzondere uitstraling van dit gebouw. De inwijding van de Montevideo-tempel door president Hinckley vond plaats op 18 maart. Het is de 103e tempel van de kerk.

Ouderling Ballard over de rol van de vrouw

Ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft op 13 maart tot de studenten van de BYU gesproken over de rol van de vrouw. Hij zei dat de zending van de kerk, zonder de medewerking van de vrouwen, niet goed waar kan worden gemaakt. 'We hebben vrouwen nodig die voor waarheid en recht opkomen en (...) die zeggen: *Heer, hier ben ik, zend mij;* (...) vrouwen die hun gezin zullen verdedigen en beschermen.' De jongemannen raadde hij aan om vriendschap te zoeken met zó'n vrouw, liever dan een 'vrouw van de wereld'.

Ouderling Ballard waarschuwde dat we te gemakkelijk gewend raken aan de vrouwen die tv, bioscoop en Internet laten zien: onbeschaamd, sexy en sociaal agressief. 'We hebben geen behoefte aan vrouwen die er als mannen uit willen zien en zich als mannen willen gedragen', zei hij; 'we hebben vrouwen nodig die zich verheugen in het vrouwzijn en overtuigd zijn van hun identiteit, hun waarde en hun eeuwige bestemming.'

Allen vroeg hij naar de influisteringen van de Heilige Geest te luisteren. Ons begrip voor die influisteringen wordt beter als we vasten en bidden, de Schriften bestuderen, de tempel bezoeken, naar de raad van ouders en kerkleiders luisteren, de Heer gehoorzamen en ons bekeren wanneer dat nodig is. □

Chris Falkena (11 jaar) aan het grote orgel van de wijken Rotterdam 1 en Capelle.

Gezegend in het arme Albanië

Tijdens de ringconferentie in Apeldoorn, vorig jaar in september, werd bekend dat broeder en zuster Mulder op zending waren geroepen naar Albanië – zo ongeveer het laatste wat ze hadden verwacht. In oktober gingen ze naar het opleidingscentrum voor zendelingen in Provo (Utah). Op 14 december 2000 kwamen ze in Elbasan (Albanië) aan: 'een heel andere wereld', zeggen ze. Hier volgt een eerste verslag van hun ervaringen.

Wij wonen onze hele zending in Elbasan, een stad met ongeveer 100 000 inwoners. Niemand weet precies hoeveel, want er zijn er velen vertrokken zonder te zeggen waarheen. Elbasan ligt 70 km ten zuidoosten van Tirana (de hoofdstad van Albanië) temidden van de bergen. Met de minibusjes die hier rijden, is het een kleine twee uur over de bergen van hier naar Tirana; de wegen zijn heel slecht, vandaar de lange reistijd voor deze afstand. Vanuit onze flat hebben we een mooi uitzicht op de bergen, waar nu (begin mei) nog wat sneeuw ligt.

Albanië heeft tien jaar geleden het communistische systeem verlaten, met als gevolg vrijheid van denken en doen, en niet meer in de rij staan voor allerlei dingen. Het is nog steeds een arm land, met als gevolg een grote achterstand in het onderhoud van woningen, scholen en wegen. Alles is oud; er is bijna geen geld voor die dingen. De uitkeringen voor het grote aantal werklozen zijn te laag om van te leven; het is de helft van het minimum wat je nodig hebt om van te leven. Toen de grote staalfabriek en de cementfabriek in Elbasan werden gereorganiseerd, kwamen 20 000 van de mensen die er werkten op straat te staan. Je ziet ze nu elke dag op hoeken en pleinen staan wachten tot iemand hen vraagt om te komen werken; het gevolg is dat de lonen heel laag zijn. Ze moeten hier lange dagen maken om wat te verdienen, en de zaterdag en zondag zijn gewone werkdagen. Alleen de scholen en de overheid hebben een vijfdaagse werkweek.

In het opleidingscentrum voor zendelingen in Provo: broeder en zuster Mulder (midden) met zendelingen die nu in Nederland zijn.

Armoede

Er is hier veel armoede. Dat zien we als we de mensen thuis bezoeken. Nu is het warm, maar als je 's winters bij ze binnen komt, gaat het kleine straalkacheltje aan, en dan gaat een van de gezinsleden naar een van de honderden kleine winkelhokjes om limonade en koekjes te halen, want de kast is meestal leeg. Ze willen je dan van alles geven, terwijl ze zelf niets nemen. Deze week zijn twee broeders te voet door de bergen naar Griekenland gegaan – vijf dagen lopen – om daar te werken. Zij verdienen dan drie maal zoveel als in Albanië. Als je de huisjes van deze broeders ziet – het lijken wel grote schuren. Ze hebben niets. Gelukkig zijn niet alle leden in Elbasan er zo slecht aan toe, maar er is er niet één die een auto heeft en niet één die een fiets kan betalen. De wegen zijn heel slecht; de bewoners weten precies waar de gaten in de wegen en trottoirs zijn, ook in het donker. De verkeersregels: de grootste en brutaalste heeft voorrang. Wij doen alles te voet. Zo lopen we heel wat kilometers, maar dat is goed voor onze conditie.

Nieuwsgierig

De mensen hier zijn heel open en nieuwsgierig, en ondanks de moeilijke omstandigheden toch optimistisch. Het kost ons geen moeite om bij

ze thuis binnen te komen, of op de markt of op straat een praatje te maken over *Hollanda* en ze te vragen hen te bezoeken. Dan vertellen we waarom we hier zijn en we vragen of ze de video *De mens op zoek naar geluk* willen zien. Na het kijken naar de video vragen we of ze nog meer willen weten. Dan krijgen ze de zendelingenlessen; die doen we samen met de jongere zendelingen. Ze spreken de taal beter, maar wij als echtpaar komen gemakkelijker binnen. Deze week bezochten wij een rechtbank en ontmoetten een van de procureurs, die goed Engels sprak en ons uitnodigde bij hem thuis te komen.

Wanneer we de kans krijgen om met mensen te praten, vertellen wij ons bekeringsverhaal van 35 jaar geleden, en hoe dit evangelie ons zoveel meer vreugde en vrede en voldoening gaf, en dat dit ook de reden is dat we nu hen bezoeken. Het is voor de meeste mensen een hele omschakeling in denken, want tien jaar geleden werd op de scholen nog geleerd dat God niet bestond en dat geloof onzin was. Sommige dokters zeggen hun patiënten dat een beetje koffie en vaki (een alcoholische drank) gebruiken wel goed is, dus er valt ze nog heel wat te leren.

De gemeente Elbasan bestaat ruim twee jaar; er zijn ongeveer 85 leden, waarvan 45 actief. Alles is nieuw voor hen, ook de organisatie van de kerk, en door hun onwetendheid gaat er nog wel eens wat mis. De leden zijn dan ook heel blij dat wij hier zijn en onze hele zending in deze plaats blijven. De jonge zendelingen zijn hier maar drie tot vier maanden. Wij zijn dus een vertrouwd gezicht, en ouder. Er zijn hier in Albanië, behalve de zendingspresident en zijn vrouw, drie echtparen. Er zijn zeven gemeenten, vandaar dat wij één keer per maand naar Fier in het Zuiden gaan. Het is ongeveer 120 kilometer hier vandaan – meer dan drie uren met de bus, omdat de bus soms stapvoets rijdt vanwege de grote gaten in de weg.

Het is twintig minuten lopen over deze paden om de boodschap te brengen.

Broeder en zuster Mulder (rechts vooraan), omringd door leden van de gemeente Elbasan na de districtsconferentie in Tirana.

De gemeente Fier is een jaar oud en telt 25 à 30 leden. Er is zoveel te onderwijzen en te instrueren dat we er nu telkens op een zaterdag naartoe gaan en zondags terug gaan. Er is hier behoefte aan meer zendingsechtparen. Voor iedereen is er wat te doen; alles is nog in opbouw.

Getuigenis

Wij hebben een getuigenis van dit zo belangrijke werk. De steen die Daniël zag, blijft door rollen, het is het werk van onze hemelse Vader – en wij, als we willen, mogen daarbij helpen, en onze hemelse Vader zal ons met alles helpen om dit werk, zijn werk, te doen. Zo helpt Hij ook ons. Voordat we op zending gingen, waren er allerlei dingen die zo moeilijk leken: hoe moet dat dan, en dit, heel hoge bergen leken het. Leken, maar als je de eerste stappen zet is alles lang niet zo moeilijk als het leek, omdat dit het werk van onze hemelse Vader is, Die helpt bij alle goede dingen, in het bijzonder dit zendingswerk.

De tijd vliegt, de zegeningen zijn veel groter dan je eerst dacht en er zijn hier zoveel mensen die van je houden; we zijn dankbaar hier te zijn.

Groeten van 'elder' en 'motra' Mulder. □

Bouw Den Haag-tempel vordert

De bouw van de Den Haag-tempel liep zo'n vijf maanden nadat de eerste paal geslagen was, nog steeds volgens plan. Begin mei was het fundament voor de parkeergarage er, vervolgens is daaraan verder gebouwd en kon de plaatsing van de doopvont al tegemoet worden gezien. Bij verschijning van deze aflevering van *Kerknieuws* zouden de muren al overeind moeten staan.

Intussen worden er voorbereidingen getroffen voor de belangrijke gebeurtenissen die volgend jaar zullen plaatsvinden: de open dagen, de inwijding en ingebruikname van de tempel. Diverse comités houden zich bezig met alles wat daarvoor moet worden geregeld. Bovendien vormt het feit dat er een tempel speciaal voor de leden in Nederland en België komt, een prachtige aanleiding om mensen die nog weinig van de kerk afweten, er meer over te vertellen. In de verschillende ringen worden activiteiten met dat doel georganiseerd.

Tentoonstelling

In de eerste maanden van 2002 zal een rondreizende tentoonstelling rond de tempel afwisselend in de verschillende ringen te zien zijn. Alle leden die over artistieke talenten beschikken, worden uitgenodigd om kunstvoorwerpen die op de een of andere manier verband houden met de tempel, te vervaardigen en voor die tentoonstelling beschikbaar te stellen. Te denken valt aan schilderijen, tekeningen, wandkleden, borduursels, houtsnijwerk en beeldhouwwerken, maar ook aan gedichten en liederen. Zie ook nevenstaand verzoek. De kunstvoorwerpen waar het om gaat zouden betrekking kunnen hebben op de tempel als gebouw, maar ook op het huwelijk, het gezin, voorouders, eeuwige familiebanden en het heilsplan van onze hemelse Vader voor de mens. De tentoonstelling zal interessant zijn voor de leden van de kerk, maar zeker ook voor de niet-leden die op deze manier kennis kunnen maken met belangrijke onderdelen van het evangelie.

Muziek en gesproken woord

Ook een programma van muziek en gesproken woord is een goed middel om de aandacht van zowel leden als niet-leden op de tempel te vestigen. Het Concertkoor Moroni werkt al sinds het begin van dit jaar aan een programma over tempels en familiebanden. Uitgevoerd door een gemengd koor, een kinderkoor, zangsolisten, begeleiders en vertellers, wordt het zeer afwisselend. Met een lengte van 50 tot 60 minuten is het niet avondvullend, maar kan het worden gecombineerd met een toespraak, een film of een andere presentatie over de tempel. Zo kan dit programma deel uitmaken van een haardvuuravond of van een concert; in het laatste geval kan het worden voorafgegaan door een meer algemeen programma van klassieke koormuziek, delen uit musicals en/of instrumentale muziek.

De Boston-tempel

In oktober 2000 is het doel bereikt dat de kerk in 1997 was gesteld: om voor het einde van het jaar 2000 tenminste honderd tempels in gebruik te hebben. Op 1 oktober is de honderdste tempel door president Gordon B. Hinckley ingewijd, de Boston-tempel. De vormgeving van het gebouw is plaatselijk een onderwerp van discussie geweest, en aanvankelijk werd geen vergunning verleend voor de bouw van een toren. In mei 2001 hebben rechters beslist dat de bouw van een toren moest worden toegestaan. Daarbij werd melding gemaakt van de symbolische betekenis van het beeld van de engel Moroni, dat op de toren wordt geplaatst.

Meer tempels

Intussen zijn er meer nieuwe tempels ingewijd, onder meer de Guadalajara-tempel (Mexico), de Perth-tempel (Australië) en de Winter Quarters-tempel bij Omaha (Nebraska). De Winter Quarters-tempel is genoemd naar de plek waar in de winter van 1846–1847 een grote groep mormoonse pioniers verbleef, nadat de leden uit Nauvoo verdreven waren. De tempel dient niet alleen voor heilbrengende verordeningen, maar is tevens een monument voor het geloof en de opoffering van de pioniers.

Dat geldt ook voor de Nauvoo-tempel, die op het ogenblik wordt herbouwd. De tempel in de stad die door de profeet Joseph Smith was gesticht, was volgens beschrijvingen uit die tijd een prachtig gebouw, dat echter na de verdrijving van de heiligen der laatste dagen uit Nauvoo door vandalisme en natuurgeweld bijna volledig is verwoest. Bij de herbouw wordt de buitenkant van de oorspronkelijke tempel zo nauwkeurig mogelijk gereconstrueerd. Vaklieden uit het hele land die de oude ambachten nog beheersen, zijn aangetrokken om dit alles mogelijk te maken.

Inmiddels zijn er weer nieuwe tempels aangekondigd, en wel in Australië en Californië. In Europa zijn, naast de Den Haag-tempel, nog twee tempels in aanbouw, namelijk in Kopenhagen (Denemarken) en bij Helsinki (Finland). □

Frans Heijdemann

Oproep aan alle leden in Nederland en België

Namens broeder Hans Noot, voorzitter van de coördinatieraad leden-zendelingen

Alle leden van de kerk kijken er vol verwachting naar uit dat volgend jaar de tempel in Zoetermeer in gebruik kan worden genomen. Het spreekt vanzelf dat we dat zullen gaan vieren. U kunt uw steentje bijdragen door uw creativiteit de ruimte te geven en een kunstwerk te maken dat geïnspireerd is op de tempel.

U kunt dit zeer breed opvatten: een schilderij of tekening, een muziekstuk, een borduurwerk, een wandkleed of een quilt, houtsnijwerk, kantklossen, een gedicht misschien, noem maar op.

Houd er wel rekening mee dat de op deze manier gevormde kunstcollectie door de vier ringen zal gaan rondreizen, en dat het grote publiek dat wordt uitgenodigd om er kennis van te nemen, ervan moet kunnen genieten. Voor een muziekstuk zult u daarvoor dus ook extra technische voorzieningen moeten treffen in de vorm van een cd- of cassettespeler met een hoofdtelefoon, zodat de bezoeker naar de muziek zal kunnen luisteren.

Dit ligt natuurlijk veel eenvoudiger voor de andere voorwerpen die kunnen worden uitgestald, maar ook deze moeten eenvoudig in een auto te verhuizen zijn van het ene kerkgebouw naar het andere. Wij verzoeken allen die in dit kader een bijdrage willen leveren zich aan te melden bij de pr-vertegenwoordigster van de ring Rotterdam: Neeltje Ardon, Saffierstraat 5, 3051 XT Rotterdam, e-mailadres: nardon @nl.packardbell.org en in de aanmeldingsbrief te vermelden wat u denkt te gaan maken en zo mogelijk de maten daarvan. Dit om enig idee te krijgen van de benodigde ruimte voor de tentoonstelling.

Als uiterste inleverdatum voor het kunstwerk geldt 31 december 2001. □

Nieuwe zendelingen

Naam:
Lydia de Jong
Unit:
Delft (ring Den Haag)
Aanvang zending:
6 maart 2001
Opleidingsinstituut:
Provo (Utah)
Zendingsgebied:
Ogden (Utah)

Naam:
Dikkie Kniest
Unit:
Heerenveen
Aanvang zending:
1 februari 2001
Zendingsgebied:
Frankfurt-tempel

Naam:
Daniël Rosema
Unit:
Spijkenisse (ring Rotterdam)
Aanvang zending:
13 maart 2001
Opleidingsinstituut:
Provo (Utah)
Zendingsgebied:
West-Indië (Engelstalig)

Naam:
Russell Demeyere
Unit:
Gent (ring Antwerpen)
Aanvang zending:
29 mei 2001
Opleidingsinstituut:
Provo (Utah)
Zendingsgebied:
West-Indië (Engelstalig)

In het zendingsveld

■ ALBANIË

Marten en Pietje Mulder
Liahona Fondacioni
Shqiperia Tirana Mission
P.O. Box 2984
Rruga Myslym Shyri Nr. 99
Tirana, Albanië

■ BELGIË

Bubi en Ans Oppermann
Mission belge de Bruxelles
87, Blvd. Brand Whitlock
B-1200 Brussel

■ CANADA

Vincent Noot
Canada Vancouver Mission
8440 Williams Rd
Richmond, B.C.
V6Y 2X4, Canada

■ DUITSLAND

Roger Bangerter
Deutschland-Mission Düsseldorf
Mörsenbroicher Weg 184a
D-40470 Düsseldorf

Äsbjørn van der Vlis
Deutschland-Mission München
Lommelstrasse 7
D-81479 München

Jarl Rijken
Deutschland-Mission Hamburg
Rugenbarg 7a
D-22549 Hamburg

Dikkie Kniest
Frankfurt-Tempel
Talstrasse 10
D-61381 Friedrichsdorf

■ ENGELAND

Bethuël van Diermen
England London South Mission
482–484 London Road
Mitcham, Surrey
CR4 4ED, Engeland

Daniël Vels
Benjamin Kempenaers
Manchester, England Mission
Trafalgar House
110 Manchester Road
Altrincham, Cheshire
WA14 1NU, Engeland

Hellen van Oudheusden
England Bristol Mission
Southfield House
2 Southfield Road
Westbury-on-Trym, Bristol
BS9 3BH, Engeland

■ FRANKRIJK

Mirjam Bos
Mission française de Paris
23, rue du Onze Novembre
F-78110 Le Vesinet

Joey van Boekel
Mission française de Bordeaux
5, place des Quinconces
F-33000 Bordeaux

Alexander Neophytou
Mission française de Marseille
48, avenue Robert Schumann
F-13090 Aix-en-Provence

■ SCHOTLAND

Tirza Reijnders
Alexander Noot
Frederik Elzinga
Scotland Edinburgh Mission
51 Spylaw Road
Edinburgh EH10 5BP,
Schotland

■ VERENIGDE STATEN

Ruben van Impelen
Vincent Feith
Utah Salt Lake City Mission
2102 South 1300 East
Suite 102, Salt Lake City,
Utah 84106, USA

Lydia de Jong
Utah Ogden Mission
2133 Washington Blvd
Ogden, Utah 84401, USA

Garrett Mackay
Spanish Speaking Pocatello Idaho Mission
1070 Hiline Road, Suite 320
Pocatello, Idaho 83201, USA

■ WEST-INDIË

Azad Nazir
West-Indische Zending
Koosstraat 6
Paramaribo
Suriname

Robert Broekman
Russell Demeyere
Daniël Rosema
West-Indies Mission
PO Bag 543
Valsayn, Trinidad
West Indies

■ ZWITSERLAND / FRANKRIJK

Harmjan de Jonge
Mission suisse de Genève
8 Chemin William Barbey
CH-1292 Chambésy (GE)

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, het zendingsgebied, uit welke wijk of gemeente je komt, de plaats van het opleidingsinstituut, wanneer je zending begint, het adres van het zendingskantoor en een goede pasfoto! Stuur die liefst zo snel mogelijk na ontvangst van de zendingsoproep, want het duurt ongeveer drie maanden (soms vier) tot een naam op deze pagina kan worden vermeld. Zend die gegevens aan:

Nieuwsredactie Liahona, Grovestins 64,
7608 HN Almelo, Nederland

Foto's niet met nietjes of paperclips vastmaken!

21988 120 EUROPE CENTRAL AREA (DUTCH)

ONS GEZIN STERKEN DOOR DE GEZINSAVOND

'Houd gezinsavond (...)', zegt president Gordon B. Hinckley. 'Ik kan me herinneren dat ermee begonnen werd. Ik was een jongetje van vijf. Mijn vader zei: "President Smith heeft ons gevraagd gezinsavond te houden." En dat deden we. Het was aanvankelijk niet zo makkelijk. We waren meer geneigd om te lachen en te giechelen dan om ons goed te gedragen. Maar we deden het toch. Ik zie de vruchten ervan in mijn eigen gezin en dat van mijn kleinkinderen en achterkleinkinderen. Het beginsel van de gezinseenheid draagt waarheid in zich.' ('De profeet aan het woord,' *De Ster*, april 1999, blz. 18.)

DOELTREFFENDE GEZINSAVONDEN

Door de gezinsavond groeien de liefde en de eenheid in het gezin en kan de Geest er verblijven. De gezinsleden kunnen hun getuigenis erdoor versterken en verleidingen weerstaan. Voor de meeste gezinnen is de maandagavond het beste moment om gezinsavond te houden. Op die avond worden er geen bijeenkomsten en activiteiten in de kerk gehouden, zodat de gezinsleden bij elkaar kunnen zijn en elkaar kunnen sterken door samen de evangeliebeginselen te bestuderen en toe te passen.

Tijdens de gezinsavond kunnen we gezinsgebed houden, onderwijzen in het evangelie, lofzangen of jeugdwerkliedjes zingen en als gezin iets leuks doen. Lesmateriaal is te vinden in veel uitgaven van de kerk, in de Schriften, in *Evangeliebeginselen* (31110 120), het *Hulpboek voor de gezinsavond* (5197 120) en in de tijdschriften van de kerk (zie bladzijde 48 van deze *Liahona*). Tijdens de gezinsavond kunnen we een activiteit ondernemen, zoals een gezinsraad, in de Schriften lezen, we kunnen een spel doen, een dienstbetoonproject bedenken en uitvoeren, een talentenjacht houden of iets lekkers eten of drinken.

'De gezinsavond verschaft ouders een bijzondere gelegenheid om hun kinderen het evangelie bij te brengen', heeft ouderling Merlin R. Lybbert als lid van de Zeventig gezegd. 'De ouders van een vijfjarig jongetje wisten niet goed hoe zij het kereltje Nephi's confrontatie met Laban moesten brengen. (...)

ILLUSTRATOR: SHERI LYNN BOYER DOTY

'Toen die kleine jongen, mijn kleinzoon, voor zijn bed neerknielde, gaf zijn gebed er blijk van dat hij de les begrepen had. Hij bad: "En help mij, Vader in de hemel, om net als Nephi gehoorzaam te zijn, zelfs als dat moeilijk is."' ('De bijzondere positie van kinderen', *De Ster*, juli 1994, blz. 28.)

ZEGENINGEN VOOR IEDEREEN

In welke omstandigheden we ook verkeren, we worden altijd gezegend door gezinsavond te houden. 'De gezinsavond is voor iedereen', hebben president Spencer W. Kimball (1895–1985) en zijn raadgevers verklaard. 'Hij is bestemd voor gezinnen met ouders en kinderen, voor éénoudergezinnen en voor ouders die thuis geen kinderen hebben. Hij is bestemd voor groepen alleenstaande volwassenen en voor wie alleen zijn of met kamergenoten samenwonen.' (*Family Home Evening* [1976], blz. 3.)

Bijna negentig jaar lang hebben profeten ons nu als raad gegeven om gezinsavond te houden. De profeten in onze tijd vragen ons dringend om ons gezin te sterken door wekelijks gezinsavond te houden. Als wij hun raad opvolgen, zullen we gezegend worden doordat we erachter komen hoe geïnspireerd die raad geweest is. □

Mijn oorlog winnen

Ik was bezig een gevecht te verliezen waarvan ik me niet eens bewust was. Toen gaf iemand mij mijn wapenrusting aan.

In het eerste jaar van de middelbare school raakte ik uit de koers. Ik ging alleen maar naar de kerk om mijn ouders tevreden te stellen, niet omdat ik zo graag wilde. Aan het eind van het jaar ging er niets goed — op school niet, op mijn werk niet, en vooral thuis niet.

Op een goede dag ging ik naar mijn zus. In die tijd zat haar man, Gerry, in de bisschap. Ik vertelde hun wat er allemaal verkeerd ging in mij leven. Nadat Gerry geduldig geluisterd had, stelde hij voor dat ik een half uur per dag in het Boek van Mormon ging lezen. Ik had al het andere al tevergeefs geprobeerd, dus besloot ik het te proberen. Gerry beloofde dat, als ik een maand lang echt probeerde een half uur per dag te lezen, de zaken ten goede zouden veranderen.

Diezelfde avond begon ik ermee. Dat was volgens mij het langste half uur van mijn leven. De volgende dag verliep als alle andere dagen; er gebeurde niets belangrijks en niets vreselijks.

Maar verandering heeft tijd nodig. De volgende week was niet makkelijk. Ik miste dat half uurtje extra slaap, maar ik bleef lezen. Al gauw merkte ik dat kleine dingen beter verliepen.

Toen ontving ik een van de grootste zegeningen die ik ooit gekregen had, hoewel ik het aanvankelijk niet als zodanig herkende. Ik kreeg de kans om die zomer in Ierland te gaan werken. Toen ik vertrok, was ik al twee weken bezig met lezen, dus besloot ik in Ierland met de proef met het Boek van Mormon door te gaan en er elke dag in te lezen.

Mijn leven veranderde ingrijpend. Ik begon van dingen te houden waar ik een hekel aan had gehad. Ik verheugde me erop naar de kerk te gaan in mijn kleine, Ierse gemeente. Ik kreeg een positievere kijk op het leven, en mijn getuigenis ging met sprongen vooruit.

Op een dag schreef ik in mijn dagboek: *Vandaag was een prachtige dag. Ik werd wakker en ging om half tien naar de kerk. Er was gemeenteconferentie. Dat was de geestelijkste bijeenkomst die ik ooit heb bijgewoond! Volgens mij heb ik de Geest nog nooit zo sterk gevoeld. De mensen hier in Galway zijn de vriendelijkste, edelmoe-*

Niets in mijn leven ging zoals het moest gaan. Toen stelde mijn zwager voor dat ik een half uur per dag in het Boek van Mormon ging lezen. Al gauw merkte ik dat kleine dingen beter verliepen.

Trisha Swanson Dayton

ILLUSTRATOR: SCOTT WELTY; FOTOGRAAF: JOHN LUKE

Winnen door ons te verheugen in het woord

Ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen, heeft gezegd: 'Als we "doorgaan, ons verheugen in het woord van Christus en volharden tot het einde, zullen we het eeuwige leven hebben" [2 Nephi 31:20]. Verheugen houdt meer in dan ervan proeven. Ons erin verheugen houdt in dat we ervan genieten. We genieten van de Schriften door ze te bestuderen in een geest van verrukt ontdekken en getrouw gehoorzamen. Wanneer wij ons verheugen in de woorden van Christus, zijn ze 'op tafelen van vlees in de harten' verankerd [2 Korintiërs 3:3]. Ze worden een integraal deel van onze aard.' ('Geleid door de Schriften', *Liahona,* januari 2001, blz. 21.)

Mijn zus legde uit dat er een oorlog om mijn ziel gevoerd werd, en dat ik de enige was die de strijd kon winnen.

digste en beste mensen die ik ooit ontmoet heb. Ze geven me kracht. Ze zijn zo krachtig in het evangelie geworteld; ik leer zoveel, alleen al van hun voorbeeld. Vandaag is de eerste keer dat ik absoluut zeker weet of voel dat het evangelie goed en waar is.

Lezen in het Boek van Mormon was geen verplichting meer. Ik begon er elke dag naar uit te kijken.

Mijn tijd in Ierland zat er al gauw op, en ik moest terug naar huis. Ik wist dat het heel moeilijk zou zijn om weer thuis te zijn en mijn oude vriendinnen weer te zien.

Maar toen ik thuis kwam, was het allemaal niet zo erg als ik dacht. Mijn moeder en ik waren het in feite over veel zaken eens, en ik ging met mijn hele hart van haar houden. Zoals de kreukels in mijn leven glad waren gestreken, zo ging het ook met de situatie met mijn vriendinnen. Met sommige ging ik niet meer om en ik sloot vriendschap met een andere groep meisjes. Die verandering was moeilijk, maar ik kreeg veel steun. Mijn leven veranderde totaal.

In dat hele proces had ik de Schriften en mijn zus die me hielpen. Mij zus wist altijd wanneer iets moeilijk werd, en dan schreef ze bemoedigende briefjes. Ze gaf me een kompas om me te herinneren aan de veranderingen in mijn leven en om te aan te moedigen de juiste koers te blijven volgen.

Een paar maanden later kreeg ik minder tijd en besteedde ik steeds minder tijd aan mijn schriftstudie. Ik merkte dat mijn kompas niet goed meer werkte.

Mijn zus schreef me: *Weet je, Trish, ik denk dat jij verwikkeld bent in een grote oorlog om je ziel, en hoe graag ik ook naast jou aan het front wil staan, en hoe vaak ik ook zeg dat je moet vechten, toch besefte ik gisterenavond dat jij de enige bent die jouw oorlog kan winnen. Jij bent de enige die elk dag je wapenrusting aan kan doen door in het Boek van Mormon te lezen.*

Opnieuw verdiepte ik me in de Schriften en dat voerde ik op tot een half uur per dag. En opnieuw veranderden er dingen.

Ik weet dat er elke dag strijd wordt gevoerd om onze zielen. Satan wil ons hebben, maar wij hebben de middelen om terug te vechten. Ik weet uit ervaring dat we door elke dag in het Boek van Mormon te lezen, de juiste koers blijven volgen. Ik weet dat het mij geholpen heeft. Ik heb een getuigenis van de kracht van de Schriften en van alles wat ze voor ons kunnen betekenen. Neem de uitdaging aan en kom er zelf achter. □

Trisha Swanson Dayton is lid van de wijk BYU 200 in ring 18 van de Brigham Young University.

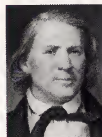
ALVIN GITTINS, PORTRET VAN JOSEPH SMITH; KEN CORBETT, *BRIGHAM YOUNG, DE MOZES VAN AMERIKA*; ALBERT E. SALZBRENNER, PORTRET VAN JOSEPH F. SMITH; JUDITH MEHR, PORTRET VAN SPENCER W. KIMBALL; FOTO VAN GORDON B. HINCKLEY, FOTOGRAAF: JED CLARK

Hedendaagse profeten spreken over schriftstudie

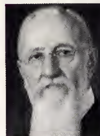
JOSEPH SMITH (1805–1844), DE EERSTE PRESIDENT VAN DE KERK

‘Ik vertelde de broeders dat het Boek van Mormon het nauwkeurigste boek ter wereld en de sluitsteen van onze godsdienst was; meer dan enig ander boek zal het volgen van de in dit boek gegeven regels de mens nader tot God brengen.’ (*History of the Church*, deel 4, blz. 461.)

BRIGHAM YOUNG (1801–1877), DE TWEEDE PRESIDENT VAN DE KERK

‘We beschouwen de Bijbel (…) als een gids (…) die ons de weg wijst naar een zekere bestemming. Deze leer, die wij stoutmoedig verkondigen, is waar. Als u de leringen naleeft en geleid wordt door de voorschriften van dat boek, zal het u brengen waar u kunt zien zoals u wordt gezien, waar u met Jezus Christus kunt spreken, door engelen bezocht kunt worden, dromen, visioenen en openbaringen kunt krijgen, en zelf God kunt begrijpen en kennen.’ (*Leringen van kerkpresidenten: Brigham Young* [1997], blz. 120.)

JOSEPH F. SMITH (1838–1918), DE ZESDE PRESIDENT VAN DE KERK

‘Ik zie te veel van onze mensen die veel meer belezen zijn op het gebied van de zaken die geschreven zijn door sommige populaire auteurs dan op het gebied van de zaken van God. Ze weten niets van de essentie van het evangelie van Jezus Christus, ze weten niets of begrijpen niets van de riten van het priesterschap en de beginselen van het bestuur dat God aan de mensenkinderen heeft geopenbaard om het koninkrijk Gods op aarde in stand te houden. Zij weten meer van romans dan van de Bijbel, het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden — ja, veel meer.’ (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph F. Smith* [1998], blz. 46.)

SPENCER W. KIMBALL (1895–1985), DE TWAALFDE PRESIDENT VAN DE KERK

‘Dit heb ik gemerkt: wanneer ik mijn relatie met God gewoon laat worden en het lijkt dat er geen goddelijk oor luistert en geen goddelijke stem spreekt, dan ben ik het die ver, ver weg is. Als ik mijzelf in de Schriften verdiep, wordt de afstand kleiner en keert de spiritualiteit terug. Ik merk dan dat ik intenser houd van hen die ik met heel mijn hart, verstand en sterkte moet liefhebben, en omdat ik meer van hen houd, vind ik het gemakkelijker om naar hun raad te luisteren.’ (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, uitgegeven door Edward L. Kimball [1982], blz. 135.)

GORDON B. HINCKLEY (1910–), DE VIJFTIENDE PRESIDENT VAN DE KERK

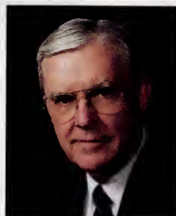
‘[Het Boek van Mormon] kwam als een stem uit het stof, uit de heuvel Cumorah, om de wereld in te gaan als verklaring van de goddelijkheid van de Heer. Het is over de hele aarde gegaan en doet dat nog steeds op wonderbaarlijke wijze. (…) Het brengt inspiratie met zich mee en macht die geweldig zijn om te zien. Het is meer dan een gewoon boek; het is iets dat het hart raakt van de mensen die er onder gebed en aandachtig in lezen.’ (‘Inspirerende gedachten’, *Liahona*, augustus 2000, blz. 5.) □

Het geloof, de gehoorzaamheid, de dankbaarheid en de offers van onze voorouders zijn allemaal gaven die we aan onze kinderen kunnen doorgeven.

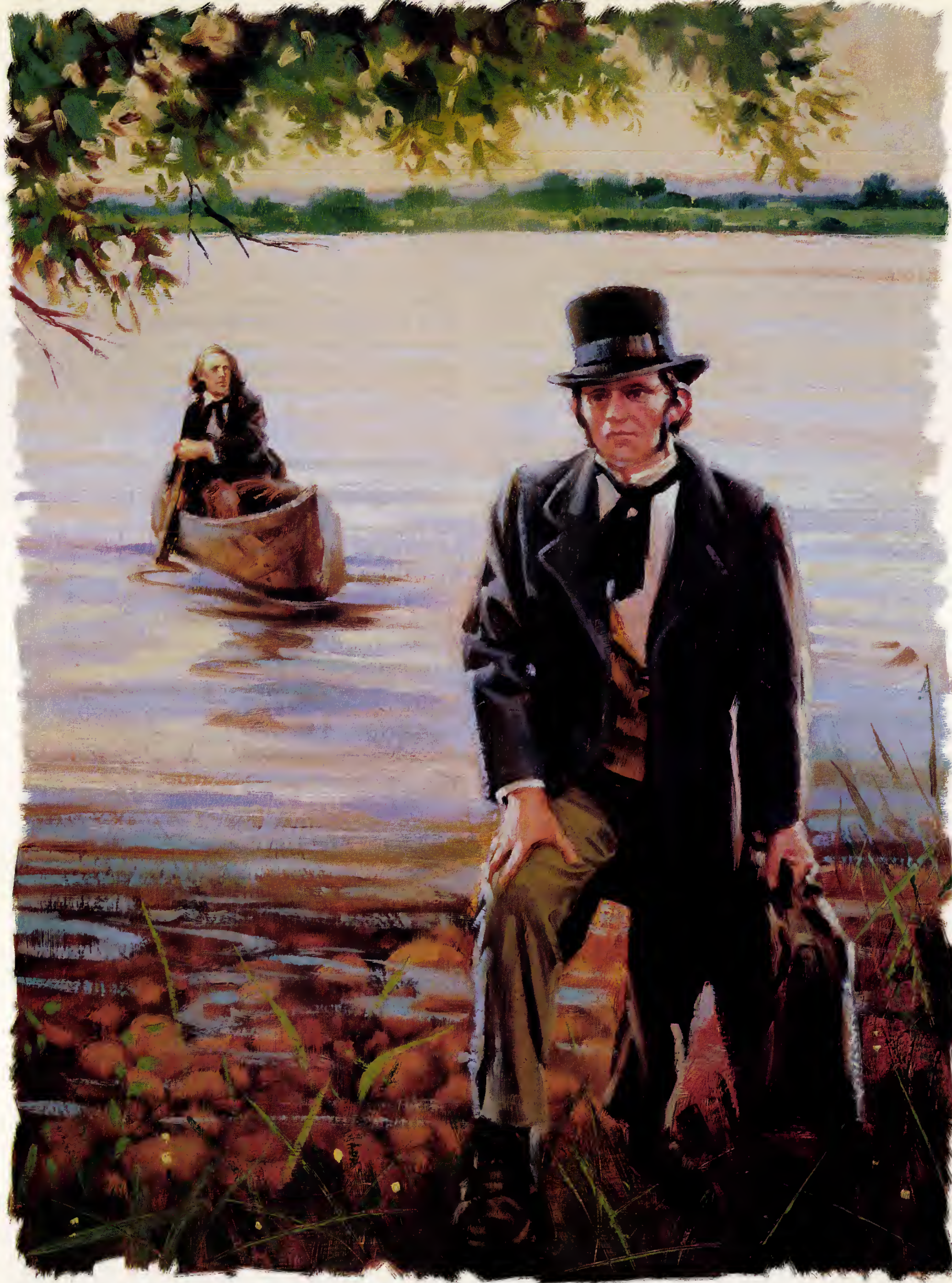
VERANKERD IN GELOOF EN TOEWIJDING

Ouderling M. Russell Ballard
Van het Quorum der Twaalf Apostelen

IN APRIL 1844 HEEFT DE PROFEET JOSEPH SMITH IN EEN TOESPRAAK VOOR DUIZENDEN MENSEN IN NAUVOO BESPROKEN HOE BELANGRIJK HET IS DAT WE BEGINNEN MET EEN GOED BEGRIP VAN DE AARD EN DE PLANNEN VAN GOD. HIJ ZEI DESTIJDS: 'ALS WE GOED BEGINNEN, IS HET GEMAKKELIJK OM ALTIJD TE DOEN WAT GOED IS; MAAR ALS WE VERKEERD BEGINNEN, BLIJVEN WE WELLICHT DOEN WAT VERKEERD IS EN ZAL HET MOEILIJK ZIJN OM DE ZAKEN WEER IN ORDE TE KRIJGEN.' (*HISTORY OF THE CHURCH*, DEEL 6, BLZ. 303.) ALS WIJ DENKEN AAN ONZE EIGEN TOEKOMST, AAN DIE VAN ONS GEZIN EN AAN DE TOEKOMST VAN HET KONINKRIJK VAN GOD, BEGRIJPEN WE DAN WEL HELEMAAL WELKE PLANNEN GOD VOOR ONS HEEFT?

SAM LAWLOR, WILFORD WOODRUFF VERTREKT VOOR EEN ZENDING IN ENGELAND

In 1920 woonde broeder Marion G. Romney een conferentie van de ring Fremont bij in de tabernakel van Rexburg. Mijn grootvader, ouderling Melvin J. Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen, was de presiderende autoriteit. Omdat broeder Romney 23 was en zijn ouderlijk gezin in moeilijke financiële omstandigheden verkeerde, had hij een voltijdzending niet overwogen.

Jaren later, op 15 oktober 1963, vertelde ouderling Romney, die toen lid was van het Quorum der Twaalf Apostelen hoe het hem was vergaan: 'Toen ik eindexamen deed, was ik van plan om in het najaar naar de universiteit van Idaho te gaan. Ik was van plan om basketbal en *football* te gaan spelen en om trainer te worden. Eind augustus woonde ik een ringconferentie bij [waar ik] op de eerste zat, rechts van het koor en vlakbij het spreekgestoelte. Terwijl ik luisterde en mijn ogen strak op [ouderling Ballards] profiel gericht hield, kreeg ik door de macht van de Geest een onweerstaanbare drang om op zending te gaan. Ter plekke liet ik mijn plannen voor een loopbaan als trainer varen. In november vertrok ik voor een zending naar Australië.' (Toespraak tijdens een devotional op Ricks College, 15 oktober 1963.)

Ouderling Romney ging via Salt Lake City op weg naar Australië. In Salt Lake City stelde mijn grootvader hem aan als zendeling. Mijn grootvader gaf ouderling Romney raad en zei onder andere: 'Nooit geeft iemand de Heer een korst zonder er een heel brood voor terug te krijgen'. (Aangehaald in F. Burton Howard, *Marion G. Romney: His Life and Faith* [1988], blz. 66.) Marion G. Romney heeft die zin altijd onthouden.

Wanneer we nadenken over het werk dat de Heer voor ons te doen heeft, ontkomen we er niet aan de huidige situatie in sommige landen in overweging te nemen. Anders dan in de afgelopen jaren, waarin veel volwassenen ervan uit konden gaan dat ze een bepaald beroep tot hun pensioen konden blijven uitoefenen, zijn er nu veel verschuivingen op de arbeidsmarkt en is achteruitgang steeds meer regel dan uitzondering. Anderzijds zien we dat de wereldeconomie groeit en dat de wetenschap en de techniek met grote stappen vooruitgang maken. Ook zien we een toename van terrorisme, een buitensporige toename van bendes en misdaad, en vijandschap onder volken waardoor hele naties uiteenvallen. Invloedrijke groeperingen in de samenleving nemen de evangelienormen onder vuur, met als gevolg dat het gezin wordt uitgehold en dat bepaalde zakenlieden en overheden het niet zo nauw meer nemen met principes en integriteit.

We mogen in de komende jaren zeker een aantal opmerkelijke en prachtige ontwikkelingen verwachten. Maar het zal steeds moeilijker worden om een toegewijd volgeling van Jezus Christus te blijven. Ik denk dat de volgelingen van Christus in de toekomst te maken zullen krijgen met veel meer tegenspoed en vervolging dan nu het geval is.

Welke koers zullen we gaan uitzetten? Wat zal ons kompas zijn te midden van de levensstormen? Wat zal ons anker zijn dat voorkomt dat we uit de koers raken die tot het eeuwige leven leidt?

Voor antwoorden op die vragen heb ik me verdiept in het leven van de profeet Joseph Smith, zijn moeder Lucy Mack Smith en andere moedige mensen die het fundament hebben gelegd van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

DE KOERS UITZETTEN: DE PROFEET JOSEPH SMITH

De naam Joseph Smith is heel dierbaar voor alle getrouwe heiligen er laatste dagen. Vooral voor mij en mijn gezin omdat wij zo gezegend zijn dat we zijn oudere broer, Hyrum, onze voorvader mogen noemen.

Vaak denken we aan die dag in 1805, waarop de profeet Joseph Smith net twee dagen voor Kerstmis geboren werd in een eenvoudig huis in de glooiende heuvels van Vermont. Sindsdien zijn meer dan 195 jaar verstreken. Elk jaar, op 27 juni, gedenken we de dag dat Joseph en Hyrum in de gevangenis van Carthage de martelaarsdood stierven. Wanneer wij in de komende jaren geconfronteerd worden met onze eigen beproevingen, moeten we blijven denken aan de standvastigheid van Joseph Smith tijdens de ongelooflijke moeilijkheden en tegenspoed die hij ondervond bij de organisatie van de herstelde kerk van Jezus Christus.

Ik vind het prachtig zoals president Wilford Woodruff vertelde over de boodschap van de profeet aan de ouderlingen die bij elkaar kwamen ter voorbereiding op de tocht van kamp Zion in 1834: 'Op zondagavond riep de profeet alle priesterschapsdragers in het houten schooltje daar bij elkaar. Het was een klein gebouw, ongeveer vier bij vier meter. Maar daar kwamen alle priesterschapsdragers van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen bijeen die toen in Kirtland waren en die samen waren gekomen om als kamp Zion te vertrekken. Dat was de eerste keer dat ik Oliver Cowdery zag of hoorde spreken; de eerste keer dat ik Brigham Young en Heber C. Kimball, de twee Pratts, Orson Hyde en nog vele anderen zag. Joseph Smith en Oliver Cowdery waren de enige apostelen in de kerk. Tijdens onze samenkomst vroeg de profeet aan de ouderlingen van Israël om hun getuigenis van dit werk. Degenen wier naam ik genoemd heb en een aantal die ik niet genoemd heb, gaven hun getuigenis. Toen ze aan het woord geweest waren, zei de profeet: "Broeders, ik ben zeer opgebouwd en ik heb veel geleerd van uw getuigenissen op deze avond, maar ik wil voor de Heer tot u zeggen, dat u met betrekking tot de toekomst van deze kerk en dit koninkrijk niet meer weet dan een baby op zijn moeders schoot. U kunt het niet bevatten." Ik was nogal verbaasd. Hij zei: "U ziet hier vanavond slechts een handjevol priesterschapsdragers, maar deze kerk zal Noord- en Zuid-Amerika vervullen — zij zal de wereld vervullen." (Conference Report, april 1898, blz. 57.)

De geloofsartikelen verschenen voor het eerst in een brief van Joseph Smith aan de heer John Wentworth, de uitgever van een krant in Chicago. In die brief aan Wentworth, gedateerd 1 maart 1842, beschreef Joseph Smith een visioen van de toekomst van de kerk in een diepzinnige profetie: 'De waarheidsvaandel is opgericht; geen onheilige hand kan de vooruitgang van het werk stuiten; al woeden vervolgingen, spannen benden samen, verzamelen er zich legers en viert laster hoogtij, toch zal Gods waarheid moedig, nobel en onafhankelijk voorwaarts gaan, totdat zij in elk werelddeel is doorgedrongen, elke streek heeft bezocht, elk land heeft overspoeld en in elk oor heeft geklonken, totdat Gods oogmerken zijn bereikt en de grote Jehova zegt dat het werk is volbracht.' (*History of the Church*, deel 4, blz. 540.)

We mogen de komende jaren zeker een aantal opmerkelijke en prachtige ontwikkelingen verwachten. Maar het zal steeds moeilijker worden om een toegewijd volgeling van Jezus Christus te blijven. Ik denk dat de volgelingen van Christus in de toekomst te maken zullen krijgen met veel meer tegenspoed en vervolging dan nu het geval is.

Sinds de organisatie van de kerk in 1830 zijn er zeventien decennia verstreken. We hebben meer dan 170 jaar de tijd gehad om te zien wat er van die profetie in vervulling is gegaan. Gods waarheid is naar de volken gegaan, ondanks vervolging en tegenspoed. Vervolgingen hebben gewoed, benden hebben samengespannen, legers hebben zich verzameld en laster heeft hoogtij gevierd.

De kerk is haar eerste decennium ingegaan met slechts zes leden. 'Onheilige handen' hebben alles in het werk gesteld om de verspreiding van het evangelie een halt toe te roepen en de kerk in de kiem te smoren. Joseph Smith kwam er snel achter hoe bendes kunnen samenspannen.

In de geschiedenis van de kerk lezen we: 'Bepaalde inwoners van Hiram (Ohio) gaven lucht aan hun gevoelens door de profeet en Sidney Rigdon lastig te vallen. Onder invloed van whisky en onherkenbaar door hun zwart gemaakte gezichten, sleurden in de nacht van 24 maart 1832 meer dan twintig mannen Joseph Smith van zijn bed. Ze dwongen hem tot overgave door zijn keel dicht te knijpen, kleedden hem helemaal uit, krabden met hun nagels zijn huid open, trokken aan zijn haar en smeerden vervolgens zijn lichaam in met teer en veren. Een flesje salpeterzuur drukten ze stuk tegen zijn tanden

waardoor de inhoud over zijn gezicht spatte; daarbij brak hij een voortand. Intussen werd Rigdon door andere bendeleden bij zijn voeten uit zijn huis gesleurd waarbij zijn hoofd op de bevroren grond bonkte en waardoor hij dagenlang heeft liggen ijlen. De vrienden van de profeet zijn de hele avond bezig geweest om de teer te verwijderen zodat hij 's zondagmorgens zijn preek kon houden. Hij sprak een groep mensen toe onder wie zich ook Simonds Ryder, de aanvoerder van de bende, bevond.' (James B. Allen en Glen M. Leonard, *The Story of the Latter-day Saints* [1976], blz. 71.)

We moeten ons realiseren dat de eerste leden van de kerk ondanks alle tegenstand die ze ondervonden, succes hadden omdat ze het onwankelbare geloof hadden om hun mond open te doen en de waarheid te verkondigen, en omdat ze het machtige zwaard van de Geest van de Heer hanteerden.

Ryder was een bekeerling die afvallig was geworden, omdat de profeet Joseph zijn naam verkeerd gespeld had. Blijkbaar was hij van mening dat een profeet foutloos moest kunnen spellen.

Later kwamen de heiligen in Missouri er op tragische wijze achter hoe de legers van de vijand kunnen samenspannen. In 1838 vaardigde gouverneur Lilburn W. Boggs van Missouri zijn beruchte 'Bevel tot uitroeiing' uit. (Zie *History of the Church*, deel 3, blz. 175.) Uit de geschiedenis kennen we het afschrikwekkende verhaal van Haun's Mill. (Zie *History of the Church*, deel 3, blz. 182–187.)

Te midden van al die beproevingen heeft Joseph Smith gezegd: 'De hel mag dan haar woede doen neerkomen als de lava van de Vesuvius of de Etna, of van de verschrikkelijkste van alle vulkanen, toch zal het "mormonisme" standhouden. Water, vuur, waarheid en God zijn allemaal realiteit. Die waarheid is het "mormonisme". God is de Schepper ervan. Hij is ons schild. Door Hem zijn wij geboren. Door zijn stem zijn we geroepen tot een bedeling van zijn evangelie in het begin van de voltijd der tijden. Door Hem hebben wij het Boek van Mormon ontvangen; en door Hem hebben wij tot op de dag van vandaag standgehouden; en door Hem zullen we standhouden als dat voor onze gelukzaligheid is; en in zijn almachtige naam zijn wij vastbesloten om als goede soldaten tot het einde toe beproevingen te doorstaan.' (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, samengesteld door Joseph Fielding Smith [1976], blz. 139.)

TOEGEWIJD AAN DE GOEDE ZAAK: DE EERSTE ZENDELINGEN VAN DE KERK

Ondanks de felle tegenstand tegen alle inspanningen om het vaandel van de waarheid op te richten, werden er tussen 1830 en 1840 597 zendelingen aangesteld en werden er in dat eerste decennium ongeveer twintigduizend mensen lid van de herstelde kerk. De zendelingen verkondigden het evangelie en doopten toen in de meeste staten van de Verenigde Staten, en zowel Canada als Groot-Brittannië werd geopend voor de verkondiging van het evangelie. De boodschap van het evangelie drong door tot twee continenten en werd onder drie volken verspreid.

LINKS: SAM LAWLOR, DE PROFEET JOSEPH SMITH WORDT OVERVALLEN DOOR EEN BENDE; RECHTS: SAM LAWLOR, DE PROFEET JOSEPH SMITH KOMT ZIJN AFSPRAAK NA OM TE KOMEN PREDIKEN

Lorenzo Snow was een van de goede, eerste zendelingen. Toen hij in 1837 op zending ging, was hij minder dan een jaar lid van de kerk. Hij heeft over zijn eerste ervaring met de verkondiging van het evangelie verteld:

'Ik (...) had ongeveer 48 kilometer gereisd, en net toen de zon onderging, klopte ik als 'mormoons zendeling' voor het eerst ergens aan voor onderdak voor de nacht. Het werd me geweigerd. Zo ging ik verder tot ik om acht uur ergens onderdak vond — ik ging naar bed zonder te hebben gegeten, en 's morgens vertrok ik zonder ontbijt.

'Mijn eerste bijeenkomst hield ik in de buurt van mijn oom Goddard, vlakbij de hoofdplaats van de county Medina (Ohio). De mensen hadden bericht gekregen en er kwamen er heel wat. Het was beangstigend om voor zoveel mensen te staan, maar ik geloofde en voelde met zekerheid dat ik door de Geest geïnspireerd zou worden. (...) [En dat gebeurde ook, want] ik heb mijn oom, tante en verschillende neven en nichten gedoopt en bevestigd als lid van de kerk.' (Aangehaald in Eliza R. Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* [1884], blz. 16.)

Broeders en zusters, we moeten ons realiseren dat de eerste leden van de kerk ondanks alle tegenstand die ze ondervonden, succes hadden omdat ze het onwankelbare geloof hadden om hun mond open te doen en de waarheid te verkondigen, en omdat ze het machtige zwaard van de Geest van de Heer hanteerden. (Zie LV 27:16–18.) Zij waren hun doopverbond indachtig 'om te allen tijde als getuige van God te staan, in alle dingen en in alle plaatsen (...) zelfs tot in de dood' (Mosiah 18:9).

In 1839 ging een aantal leden van het Quorum der Twaalf onder zeer moeilijke omstandigheden op zending naar Engeland:

'Wilford Woodruff en John Taylor vertrokken eerst. Wilford had in Montrose dagenlang koude rillingen en koorts gehad. Zijn dochtertje, Sarah Emma, was ook ernstig ziek en werd verzorgd door vrienden die in betere omstandigheden verkeerden. Op 8 augustus nam hij ten slotte teder afscheid van [zijn vrouw] Phoebe en liep naar de oever van de Mississippi. Brigham Young bracht hem in een kano naar de overkant. Toen Joseph Smith hem bij het postkantoor aantrof, vertelde Wilford aan de profeet dat hij zich meer voelde als iemand die eerder rijp was voor een mortuarium dan voor een zending, en dat hij er waarschijnlijk ook zo uitzag. (...)

'De ouderlingen Woodruff en Taylor, die samen reisden, hadden de rest van de maand nodig om Germantown (Indiana) te bereiken. (...)

'Tegen de tijd dat ze in Germantown aankwamen, was John Taylor zo ernstig ziek dat hij onmogelijk verder kon. (...)

'Hij was ongeveer drie weken ziek en soms de dood nabij. Hij was echter onverwoestbaar optimistisch, zoals blijkt uit een tedere brief aan [zijn vrouw] Leonora van 19 september [1839]:

'"Je vraagt je misschien af hoe ik mijn reis moet voortzetten. (...) Ik weet het niet. Maar één ding weet ik wel, dat er iemand is die de lelies op het veld kleedt en de raven voedt, en Hij heeft me het inzicht gegeven dat dit alles me geschonken zal worden, en dat is alles wat ik weten wil. Hij heeft me bedlegerig gemaakt, en ik was tevreden, Hij heeft me weer beter gemaakt, en ik ben dankbaar. Hij heeft mijn reis onderbroken en ik ben tevreden. (...) Zelfs als Hij me tot zich zou nemen, zou het goed met me zijn. Hij heeft me gespaard, en het is beter."' (James B. Allen, Ronald K. Esplin en David J. Whittaker, *Men with a Mission, 1837–1841: The Quorum of the Twelve Apostles in the British Isles* [1992], blz. 67–70.)

VERANKERD DOOR GELOOF: HENRY BALLARD

Toch waren het in die eerste jaren niet alleen de apostelen van de Heer die door geloof in de Heer Jezus Christus verankerd waren. Nog veel meer mannen en vrouwen volgden eenzelfde koers van toewijding en betrokkenheid omdat zij een krachtig getuigenis hadden van het herstelde evangelie en een duidelijk beeld hadden van de bestemming van de kerk.

Tien jaar nadat John Taylor en Wilford Woodruff in Engeland waren aangekomen, maakte mijn eigen overgrootvader, Henry Ballard, door middel van een getrouw lid kennis met De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

'Henry was pas zeventien toen hij [in 1849] lid werd van de kerk. (...) Eens reisde Henry in de wintermaanden van 1849 naar London News, een plaats (...) ten noorden van Londen, waar hij introk bij zijn getrouwde broer George [die] een redelijk succesvolle handel in rijtuigen in die plaats had opgezet. Ze hadden Henry veel te bieden — vooral stoffelijke zaken. George was altijd aardig voor Henry en omdat hij elf jaar ouder was, vond hij het nodig hulp van zijn dominee in. Drie dagen lang probeerden ze Henry van gedachten te laten veranderen. Eerst bad de één en vervolgens bad de ander in een poging om Henry te redden. Henry bleef standvastig en aarzelde of twijfelde nooit. De Heilige Geest had hem verteld dat de kerk waar was. Hij waagde niet dat te ontkennen. Ervan overtuigd dat Henry door geen enkel argument (...) van gedachten zou veranderen, gooide George het over een andere boeg.

Veel mannen en vrouwen volgden een koers van toewijding en betrokkenheid omdat zij een krachtig getuigenis hadden van het herstelde evangelie en een duidelijk beeld hadden van de bestemming van de kerk.

om hem te beschermen en te zorgen dat het hem goed ging. Dat blijkt uit het volgende incident.

'Het was zondagavond, en Henry was net terug uit de kerk. George was nieuwsgierig en vroeg waar Henry geweest was. "Naar de kerk", antwoordde Henry. George, die al naar de kerk geweest was en Henry daar niet gezien had, vroeg: "Welke kerk?" "De mormoonse kerk", zei Henry naar waarheid. Stomverbaasd vroeg George zich hardop af waarom hij in 's hemelsnaam naar die "walgelijke" kerk zou gaan. "Omdat ik er lid van ben", antwoordde Henry. Toen gaf Henry zijn getuigenis dat hij geloofde dat het de enige, ware kerk was. George kwam niet tot andere gedachten en werd boos.

'George gaf Henry er flink van langs en zei dat hij zojuist de grootste fout van zijn leven gemaakt had. Henry bleef voet bij stuk houden, maar was bang voor wat zijn oudere broer ging doen.

'Toen George inzag dat hij niets bereikte, riep hij de

'Zoals Satan Christus verleid had, zo verleidde George Henry — of probeerde dat. Hij bood hem het mooiste rijtuig van heel Londen aan. Hij zou hem een koetsier geven om hem rond te rijden en hij zou hem alles geven wat hij maar wilde. Henry zou eruitzien als een heer, in zijn mooie kleren, met zijn geitenleren handschoenen en zijn hoge hoed.

'Hoe zou Henry kunnen weigeren om zo lang hij wilde van de gastvrijheid in het mooie huis van George te genieten? Henry zou nooit hoeven werken, tenzij hij dat zelf wilde. Hij zou eigenaar worden van een deel van de zaak, en hij zou nooit meer in armoede leven, zoals zijn ouders dat hun hele leven hadden gedaan. Geen enkele godsdienst was het waard dat hij dat allemaal zou verliezen. George vroeg Henry alleen maar om die 'dwaze godsdienst', het mormonisme, op te geven.

'Net als de profeet Joseph Smith behield Henry het geloof. Zijn getuigenis en zijn krachtige persoonlijkheid zegevierden.

SAM LAWLOR, HENRY BALLARD GEEFT RIJKDOMMEN PRIJS OM HET GELOOF TE BEHOUDEN

'George was woedend. Hij ontzegde Henry de toegang tot zijn huis — voor altijd. Henry vertrok, bedroefd dat hij zijn broer, van wie hij zoveel hield, teleurgesteld had, een broer die zo aardig en gul was geweest. Henry heeft hem zijn hele leven niet meer gezien.' (Douglas O. Crookston, uitgever, *Henry Ballard: The Story of a Courageous Pioneer, 1832–1908* [1994], blz. 4–6.)

Drie jaar later scheepte Henry Ballard zich in voor een reis van 63 dagen van Liverpool naar New Orleans. Hij was arm en had praktisch geen bezittingen. Hij nam een rivierboot naar Winter Quarters in Omaha (Nebraska); vandaar liep hij helemaal naar Utah. Om zijn reis te betalen, bracht hij een kudde schapen over de vlakten naar Utah. Later vertelde Henry over het moment dat hij de Salt Lake Valley binnentrok: "In oktober, toen ik met de schapen de berg afdaalde en ze door de ingang van Emigration Canyon dreef, zag ik de Salt Lake Valley voor het eerst. Hoewel ik blij was dat ik het 'beloofde land' aanschouwde, was ik toch bang dat iemand me zag. Ik verschuilde me de hele dag in de bosjes totdat het donker was geworden, omdat de vodden die ik aan had niet mijn hele lichaam bedekten en ik me schaamde om zo gezien te worden. Toen het donker was, liep ik naar een huis waar er licht brandde, vlakbij de ingang van het ravijn. Ik klopte schuchter op de deur. Gelukkig deed een man de deur open en door het kaarslicht konden de andere bewoners me niet zien. Ik smeekte om kleren om mijn naakte lichaam te bedekken, zodat ik mijn tocht kon voortzetten en mijn ouders kon opzoeken. Ik kreeg wat kleren, en de volgende dag zette ik mijn tocht voort. Ik kwam op 16 oktober 1852 in Salt Lake City aan, en was God heel dankbaar dat ik veilig mijn toekomstig thuis had bereikt.' (Aangehaald in *Henry Ballard*, blz. 14–15.)

De geschiedenis van Henry onthult overigens dat een van de eerste begiftigingen die hij als plaatsvervanger in de Logan-tempel ontving, voor zijn oudere broer George was.

DOORZETTEN MET VERTROUWEN IN GOD: LUCY MACK SMITH

De moeder van de profeet Joseph, Lucy Mack Smith, is een groot voorbeeld van onwankelbaar geloof en toewijding. Eens reisde ze van New York naar Kirtland (Ohio). Uit haar verslag van een gebeurtenis in Buffalo (New York) blijkt haar geloof in de profeten van de Heer en het herstelde evangelie:

'[In Buffalo] troffen we de broeders uit Colesville aan, van wie we hoorden dat ze daar een week vastzaten en moesten wachten totdat [de dichtgevroren vaargeul] weer open was. [We hoorden] ook dat de heer Smith en Hyrum over land naar Kirtland waren doorgereisd om daar op 1 april te kunnen zijn.

De moeder van de profeet Joseph Smith, Lucy Mack Smith, is een groot voorbeeld van onwankelbaar geloof en toewijding. In deze tijd hebben we zusters nodig met net zo'n onwankelbaar geloof.

'Ik vroeg [de broeders uit Colesville] of zij de mensen verteld hadden dat ze 'mormonen' waren. "Nee, zeker niet," antwoordden ze, "en u moet ook geen woord over uw godsdienst reppen, want als u dat doet, krijgt u nooit een huis, en ook geen schip."

'Ik zei dat ik de mensen precies zou vertellen wie ik was; "en", vervolgde ik, "als u zich schaamt voor Christus kunt u geen zegeningen verwachten; en het zou me verbazen als wij niet vóór u in Kirtland aankomen." (Lucy Mack Smith, *History of Joseph Smith*, uitgegeven door Preston Nibley [1958], blz. 199.)

Lucy Mack Smith ging daarna met succes op zoek naar kapitein Blake die bereid was haar groep op zijn schip mee te nemen: 'Toen we daar [op het schip] aankwamen, verzocht kapitein Blake zijn passagiers aan boord te blijven, want hij wilde elk ogenblik kunnen vertrekken; tegelijkertijd liet hij iemand de dikte van het ijs meten; die man rapporteerde bij zijn terugkomst dat het kruiend ijs twintig voet [zes meter] hoog was opgestapeld, en dat we volgens hem nog minstens twee

SAM LAWLOR, DE GROEP VAN LUCY MACK SMITH VERLAAT NEW YORK OP WEG NAAR OHIO

weken in de haven zouden blijven.' (*History of Joseph Smith*, blz. 202.)

De meeste heiligen die tot de groep van Lucy Mack Smith behoorden, namen aan dat ze daar nog lang zouden blijven, en velen klaagden en mopperden. Toen ze dat hoorde en zag hoe ze reageerden, antwoordde de moeder van de profeet: "Waar is uw geloof? Waar is uw vertrouwen in God? Ziet u dan niet dat alles door Hem geschapen is en dat Hij heerst over het werk van zijn eigen handen? En stel u voor dat alle heiligen hier hun hart in gebed tot God zouden richten, dat Hij de weg voor ons zou openen, hoe gemakkelijk zou het voor Hem zijn om het ijs te breken zodat wij in een oogwenk op weg konden zijn! (...)

'"Welnu, broeders en zusters, als u allemaal aan de hemel kenbaar wilt maken dat u graag wilt dat het ijs breekt en wij onze reis kunnen voortzetten, dan zal dat gebeuren, zo zeker als de Heer leeft." Op dat moment hoorde ze een geluid als van een donderslag. De kapitein riep: "Alle hens aan dek!" De ijsschotsen dreven uit elkaar waardoor er een nauwe vaargeul voor het schip ontstond. (...) Het lawaai van het ijs, de kreten en de verwarring van de toeschouwers vormden werkelijk een verbazingwekkend tafereel. We waren nauwelijks de vaargeul door, of de ijsschotsen sloten zich weer aaneen, en de broeders uit Colesville konden ons niet volgen en bleven in Buffalo achter.

'Toen wij de haven uitvoeren, riep een van de toeschouwers: "Daar gaat die 'mormoonse' groep! Dat schip ligt negen inch [ruim twintig centimeter] dieper dan ooit, en geloof me, dat gaat zeker zinken." Ze waren daar in feite zo zeker van dat ze rechtstreeks naar het kantoor gingen en lieten publiceren dat we gezonken waren. Dus toen we in Fairport aankwamen, lazen we in de kranten over onze eigen dood.

Na onze wonderbaarlijke ontsnapping uit Buffalo, kwamen we met onze groep bij elkaar en hielden we een gebedsbijeenkomst waarin we God dankten voor zijn genade.' (*History of Joseph Smith*, blz. 203–205.)

Nooit moeten we lichtvaardig denken over de prijs die onze voorouders bereidwillig betaald hebben voor de vestiging van de enige ware kerk op aarde.

In deze tijd hebben we zusters nodig met net zo'n onwankelbaar geloof als dat van de moeder van de profeet Joseph Smith.

DE TOEKOMST ZEKER STELLEN: ONS ERFGOED VAN GELOOF DOORGEVEN

Waarom heb ik uit de geschiedenis van de eerste leden van de kerk deze paar voorbeelden van onwankelbare getuigenissen gekozen? Hierom: we moeten altijd in gedachten houden wat een zegen het is om lid te zijn van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Nooit moeten we lichtvaardig denken over de prijs die onze voorouders bereidwillig betaald hebben voor de vestiging van de enige ware kerk op aarde.

We leven in een wereld die het evangelie nodig heeft. Door een onwankelbaar getuigenis en een leven lang bereidwillig bouwen aan het koninkrijk van God op aarde zullen we ons eeuwig heil verkrijgen.

Hoe kunnen we als heiligen der laatste dagen zeker weten dat we een beduidende bijdrage leveren ter versterking van de kerk van de Heer? Als ons getuigenis en onze betrokkenheid dat van de grondleggers van de kerk kan evenaren, zal de toekomst veilig en zeker zijn. Moge hun voorbeeld ons de moed geven om altijd betrouwbaar en standvastig te zijn in ons rentmeesterschap in de dienst van God, onze eeuwige Vader. Denk aan de uitspraak van de profeet Joseph Smith: 'Als we goed beginnen, is het gemakkelijk om het altijd goed te blijven doen.' (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, blz. 343.) We moeten leven volgens dat erfgoed van geloof, en we moeten dat erfgoed doorgeven aan onze kinderen zodat er in de kerk altijd getrouwe mannen en vrouwen zullen zijn die kunnen blijven werken aan de voorbereiding op de wederkomst van onze Heer, Jezus Christus. □

FOTOGRAAF: STEVE BUNDERSON

DOE IK DAN NIETS GOED?

Iedereen maakt wel eens iets pijnlijks mee. Ruim het op als je kunt, bied je excuses aan als dat nodig is en blijf van het leven genieten.

De goede zaak en het koninkrijk

In het hogepriesterlijk gebed wendde Jezus Christus zich tot zijn vader en somde toen alles op wat Hij zijn discipelen had geleerd: 'Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die gij gezonden hebt' (Johannes 17:3). ❦ Jezus zei dat wij tot de Vader komen door Hem, en dat we tot Hem komen door hen te ontvangen die Hij naar ons toegezonden heeft. (Zie Johannes 12:44–50; 13:20.) Hiertoe vestigde de Heer zijn kerk — het koninkrijk van God op aarde. Door hulp te verlenen en te ontvangen worden de heiligen opgebouwd en vervolmaakt. ❦ 'Dit is zijn werk dat in deze laatste dagen is hersteld', getuigt president Hinckley. '(…) In de hele wereld is niets vergelijkbaars te vinden. (…) Dit is de kerk en het koninkrijk van de Vader. Geloof dat. Aanvaard de leringen. Luister naar de raadgevingen. En werk hard. Geef van uw kracht, energie en middelen om aan de vooruitgang bij te dragen. Dan zal de Heer u zegenen en u vreugde geven die u nog nooit hebt gekend.' ❦ De volgende verhalen illustreren dat zij die het koninkrijk binnengaan en de Koning getrouw dienen door zijn kinderen lief te hebben en te dienen, inderdaad innige vreugde ondervinden.

HARRY ANDERSON, *CHRISTUS IN GETSEMANE*; ILLUSTRATOR: BRIAN CALL

Dorsten naar levend water

Victor Manuel Cabrera

Als kind was mij nooit verteld dat ik de Bijbel moest lezen. Ik ging op zondag naar de kerk, maar ik leverde geen bijdrage en had er zelf ook niets aan. Ik was teleurgesteld in mijn godsdienst. Ik herinner me nog dat ik ruzie met mijn moeder had over een metalen voorwerp, de *Santísimo*, dat mijn ouders aanbaden. Ze wilden dat ik het ook aanbad. Maar dat kon ik niet. Ik zocht naar een beter alternatief. Ik wilde God vinden — wilde weten of hij überhaupt bestond. Ik dorstte naar kennis van Hem en zijn woord. Maar wat ik zocht, kon ik maar niet vinden.

Soms leek het of ik mijn dorst bijna kon lessen. Toen ik voor het eerst mijn oudste kind, een dochter, in mijn armen hield, had ik het gevoel dat God echt bestond. Vele jaren later kreeg zij een zusje en toen had ik hetzelfde gevoel. Eens zei ik tegen mijn nicht dat ik een gevoel in mijn hart had dat ik op de een of andere manier een priester met echte bevoegdheid van God zou worden. Zij zei dat dat onmogelijk was omdat ik een gezin onder mijn hoede had.

Meestal echter rustte een onverklaarbaar gevoel van vermoeidheid op mijn ziel. Ik had geestelijke dorst en kon geen drinken vinden.

De jongemannen waren van top tot teen doorweekt. Ik deed de taxideur open en riep: 'Kom, stap in! Ik ga naar Monterrey.'

In april 1994 woonde ik in de stad Monterrey (Mexico) en verdiende de kost als taxichauffeur. Op een goede dag regende het urenlang. Het water kwam in stromen van de bergen naar beneden. Toen ik urenlang in de regen had rond gereden, kwam ik in een plaatsje dat acht kilometer van Monterrey vandaan ligt. Het was ongeveer 21.30 uur, bijna tijd om naar huis te gaan. Opeens zag ik daar twee jongemannen lopen. Ze droegen een donkere broek en een wit overhemd en ze waren van top tot teen doorweekt.

Ik deed de taxideur open en riep: 'Kom, stap in! Ik ga naar Monterrey.'

De langere, die een heel lichte gelaatskleur had, antwoordde: 'We hebben geen geld.'

'Het kost je niets', antwoordde ik.

Onderweg praatten we met elkaar. Ze vroegen of ze mij wat over Jezus Christus mochten vertellen. Ik stemde toe en gaf mijn adres.

Toen ik thuis kwam, maakte ik mijn vrouw wakker en vertelde haar van de twee jonge mannen. 'Wat toevallig', zei ik. 'De een is Mexicaan en de ander Amerikaan, en ze heten allebei Élder.'

'*Élder* betekent zendeling', zei mijn vrouw. Zij wist iets van de kerk af.

Diep binnenin me voelde ik iets borrelen. Deze jonge mannen hadden een gevoel van heerlijke verwondering in mij losgemaakt. Ik voelde dat het water dat mijn dorst zou lessen, nabij was.

De zendelingen kwamen naar ons huis en ik vond het fijn om naar ze te luisteren. Twee weken later liet ik me dopen. Mijn vrouw liet zich vier maanden later dopen. Onze oudste dochter had op school godsdienstonderricht gehad. Toen ze voor het eerst naar de Kerk van Jezus Christus ging, riep ze uit: 'Papa, dit is veel beter dan wat ik op school krijg!' Zij liet zich ook dopen.

In december 1995 werden we voor tijd en eeuwigheid als gezin aan elkaar verzegeld in de tempel te Mexico-Stad. Als gezin ervaren we harmonie, vrede en geluk. We weten wie we aanbidden. We weten waar we vandaan zijn gekomen en waar we heengaan. We houden van het heilige woord van God, vooral het Boek van Mormon, en van zijn kerk, De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. In die gaven hebben we de bron van levend water gevonden waarvan de Heiland tot de vrouw in Samaria sprak: 'Maar wie gedronken heeft van het water, dat Ik hem zal geven, zal geen dorst krijgen in eeuwigheid, maar het water, dat Ik hem zal geven, zal in hem worden tot een fontein van water, dat springt ten eeuwigen leven' (Johannes 4:14).

Victor Manuel Cabrera is lid van de wijk Mirador in de ring Monterrey-Roma (Mexico).

Dienen waar ik kan

Huang Syi-hua

Op 14 december 1974 liet ik me dopen in Shih Lin (Taiwan). Hoewel ik zeventig jaar oud was en het water in de doopvont maar net boven het vriespunt was, voelde ik me warm.

Nadat ik gedoopt en bevestigd was, ordende de gemeentepresident me in het priesterschap en vroeg mij om de leden te bezoeken. In die tijd waren er ongeveer honderd leden in de gemeente, maar slechts twintig woonden de kerkdiensten bij. Gehoorzaam bezocht ik iedere maand leden en het aantal kerkbezoekers steeg al snel tot over de tachtig.

Hoe geweldig dat ook was, dat grote aantal veroorzaakte ook een probleem. We kwamen bijeen in een klein gebouwtje aan de Chung Cheng-straat en er was niet genoeg plaats voor iedereen die wilde komen. Dus we verhuisden we naar een groter gebouw aan de Chung Shan-Noord-straat. Dat gebouw was wel groter maar we hadden niet genoeg stoelen. Ik die tijd was het moeilijk om via de normale kanalen van de kerk materialen te bemachtigen. We voelden ons zeer gezegend toen een lid honderd stoelen kocht en ze aan de gemeente doneerde. Hij kocht ook een piano als vervanging voor het oude krakkemikkige orgel dat al in het gebouw stond.

Maar we hadden nog een probleem: geen podium. We baden om hulp en ik kwam erachter dat een

Dagenlang zocht ik naar een timmerman die het podium zou kunnen bouwen. Zonder succes. Ten slotte besloot ik het zelf te bouwen.

plaatselijke basisschool hout over had. Dagenlang zocht ik naar een timmerman die er een podium van zou kunnen maken, maar zonder succes. Ten slotte besloot ik op zaterdag om het dan maar zelf te bouwen. Ik had nog nooit zulke zware spullen versjouwd en had nooit gedacht dat ik het podium in één dag kon maken, maar God hielp me. De volgende dag was het podium klaar. Alle leden waren stomverbaasd, maar nog niet zo verbaasd als ik. Het was een wonder.

Sinds ik lid van de kerk ben, is er niet een dag voorbij gegaan of ik heb op de een of andere manier gediend. Als gevolg daarvan ben ik gezegend met vreugde, voldoening en geestelijke rijkdom. Voordat ik lid van de kerk werd, was ik lichamelijk zwak, maar nu voel ik me gezond en sterk hoewel ik ouder word. Ik werk vaak in de Taipei-tempel (Taiwan). Ik ben dankbaar voor Gods zegeningen, in het bijzonder het Boek van Mormon. Er staan prachtige woorden in. Ik weet dat wij door de studie van het Boek van Mormon geestelijke kracht kunnen ontvangen en de ingewikkelde problemen van deze tijd beter aankunnen. Ook weet ik dat dienst aan God — ongeacht wat onze roeping is — in een veelheid van zegeningen resulteert. Soms gebeuren er zelfs wonderen.

Huang Syi-hua is lid van de wijk Pei Tou in de ring Taipei-Oost (Taiwan).

Ik hield op met huilen

Eliana Maribel Gordón Aguirre

Toen ik nog jong was, wilde ik mezelf al graag nuttig maken, anderen helpen en tot de kerk van Jezus behoren. Maar ik wist niet hoe ik dat moest doen. Naarmate ik ouder werd, nam dat verlangen toe en zocht ik naar manieren om God door middel van mijn godsdienst te dienen.

Op een gegeven moment ging ik naar een kostschool in Riobamba (Ecuador). Ik maakte kennis met de moeder-overste van een klooster. We raakten bevriend en uiteindelijk was haar invloed dusdanig dat ik non werd. Ik legde mijn eerste geloften af en werd novice.

De daarop volgende zes jaar bad ik mijn hemelse Vader iedere dag dat ik Hem beter mocht leren kennen. Om de een of andere reden vond ik het prettiger om Hem direct aan te spreken dan via bemiddelaars, wat mij

geleerd was. Ik wist dat ik, als ik Hem leerde kennen, ook mezelf zou leren kennen. Dan zou ik ook anderen in een meer christelijk perspectief kunnen zien en hun dienen op de manier die Hij wilde. Hoewel ik vurig bad, voelde ik een onverklaarbare leegte. Die leegte werd zo groot dat ik besloot het klooster te verlaten.

Op zekere dag was de bisschop op bezoek en sprak ik met hem over mijn besluit. Hij vroeg mij om er nog eens over te denken en bidden. Dat deed ik en had toen nog sterker het gevoel dat mijn beslissing juist was. Ik wist dat als ik zou wachten tot na mijn plechtige belofte een jaar later, het moeilijker zou worden om weg te gaan. Dan moest ik toestemming vragen aan de paus in plaats van aan de bisschop.

De volgende keer dat ik de bisschop zag, vertelde ik hem van mijn besluit en hij vroeg mij om een schriftelijk verzoek tot ontheffing in te dienen. Uiteindelijk kreeg hij mijn brief. Hij was verbaasd want hij had gedacht dat ik niet door zou zetten. Toen hij me van mijn geloften vrijstelde, nam ik afscheid van de nonnen, dankbaar voor al het goede dat ik had geleerd en meegemaakt, en ik vertrok in vrede.

Tenminste, ik dacht dat ik vrede zou hebben. In plaats daarvan kreeg ik met beledigingen en afwijzing te maken. Lasterlijke roddel deed de ronde over de redenen voor mijn vertrek. Gefrustreerd, met een torenhoog minderwaardigheidsgevoel, nam ik mijn toevlucht tot de meest betreurenswaardige koers — ik besloot mijzelf het leven te benemen.

Op 21 november 1995 slenterde ik over straat. Gedachten aan zelfmoord circuleerden door mijn hoofd en tranen stroomden over mijn wangen. Toen kwam ik langs een kerkgebouw. Om niet zo huilend gezien te worden en wat troost voor mijn verdriet te vinden, ging ik naar binnen. Daar zag ik een prikbord. Tot mijn verrassing zag ik een plaat van de Heiland met een vriendelijke, warme uitstraling en woorden die mij onmiddellijk raakten door hun eenvoud. Het was de Christus naar wie ik had gezocht. Zonder het te merken was ik opgehouden met huilen.

Een paar minuten later vroeg een aardige vrouw mij of ze iets voor me kon doen. Ik wist niet wat ik moest zeggen en stamelde: 'Wat is dit voor kerk?' Ze begon het een en ander uit te leggen en daar kwamen de tranen weer in mijn ogen. Gegeneerd zei ik tegen haar dat ik vriendschap nodig had. Op dat ogenblik kwam haar man eraan en ik vertelde hun over mijn verdriet. Ze zeiden dat zij een Vriend hadden die alle antwoorden wist — en ze nodigden me uit om meer over Hem en het plan van onze hemelse Vader te horen. Zonder aarzelen stemde ik toe.

Tien dagen lang had ik gesprekken met dit lieve zendingsechtpaar. Ze zetten me nooit onder druk. Ze gaven slechts hun getuigenis en vertelden me veel. Ook gaven ze me een van de grootste geschenken die we kunnen ontvangen: Het Boek van Mormon, een getuige van Jezus Christus. Ik las het, bestudeerde het en volgde Moroni's raad op. (Zie Moroni 10:3–5.) De Heilige Geest getuigde tot me dat het Boek van Mormon het woord van God is. Wat voor mij onbegrijpelijk was geweest, werd duidelijk. Ik wist wie de Heer was en hoe ik Hem moest dienen. Twee zendelingenzusters gaven me de zendelingenlessen en op 3 december 1995 liet ik me dopen.

Ik ben allen dankbaar die me het licht van het evangelie hebben gebracht. Ik ben de leden dankbaar die me hun liefde, zorgzaamheid en de warme gastvrijheid van hun huis gaven. Bovenal ben ik mijn hemelse Vader dankbaar; Hij heeft mijn vurige gebeden beantwoord. Hoewel ik nog niet de antwoorden op alle vragen weet, weet ik wel waar ik ze kan vinden. De woorden van Nephi zijn waar: 'Want hij, die ijverig zoekt, zal vinden, en de geheimenissen Gods zullen hem door de macht van de Heilige Geest worden ontvouwd' (1 Nephi 10:19). □

Eliana Maribel Gordón is lid van de wijk La Ofelia in de ring Quito-La Ofelia (Ecuador).

'Wat is dit voor kerk?' stamelde ik. Een aardige vrouw begon het een en ander uit te leggen en gegeneerd zei ik tegen haar dat ik vriendschap nodig had.

Noche de
lunes a las
Venid a Cristo

De *Liahona* van augustus 2001 gebruiken

IDEEËN VOOR DISCUSSIES

■ 'Wie mag de berg des Heren beklimmen?' blz. 2: Bespreek welke zegeningen beschikbaar zijn voor hen die zo leven dat ze het huis van de Heer mogen betreden. Stel vervolgens de vraag die president Faust aanhaalt: 'Wie mag de berg des Heren beklimmen?' (Zie Psalmen 24:3–4.)

■ 'Geestelijk voedsel', blz. 10: ouderling Dallin H. Oaks legt uit dat sommigen het evangelie door louter intellectuele methoden van studie en logica trachten te begrijpen. Waarom is zo'n intellectuele benadering ontoereikend?

■ 'Verankerd in geloof en toewijding', blz. 30: ouderling M. Russell Ballard vertelt hoe zijn overgrootvader het aanbod van een comfortabel leven kreeg op voorwaarde dat hij de kerk zou verlaten. Hij bedankte en besloot in plaats daarvan om de moeilijke tocht naar Salt Lake City te maken. Haveloos en berooid kwam hij daar aan, maar hij was zijn getuigenis trouw gebleven. Wat bent u bereid op te geven voor uw geloof? Is er iets wat u niet zou willen opofferen als de Heer het van u verlangde?

■ 'Hij zorgt voor zijn kerk', blz. K10: sommige kinderen zijn te jong en sommige bekeerlingen te nieuw om zich meer dan één profeet te kunnen herinneren. Bespreek de procedure van de Heer voor het kiezen van een nieuwe president voor de kerk en de procedure waardoor wij te weten kunnen komen of hij werkelijk de door de Heer gekozen profeet is.

ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

VERZOEK OM ARTIKELEN VOOR DE JEUGD

Hoe heb je je getuigenis van het evangelie van Jezus Christus gekregen? Wij nodigen jonge mensen uit ons hun ervaringen en ideeën te vertellen met betrekking tot het verkrijgen van een getuigenis. Wij nodigen jullie uit die artikelen en verhalen te sturen naar *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; of stuur ons uw e-mail op CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. Vermeld je volledige naam, adres, woonplaats, telefoonnummer, wijk of gemeente en ring of district.

David Lindsley, ***Profeet van de Heer***

'Hij heeft het boek vertaald, ja, dat gedeelte, dat Ik hem heb geboden, en het is waar, zo zeker als uw Heer en uw God leeft' (LV 17:6).

Het leven van vroegere leden van de kerk, zoals de profeet Joseph (omslag) en zijn moeder, Lucy Mack Smith (boven), was aan geloof en toewijding verankerd. Hun leven kan een voorbeeld voor ons zijn. Ouderling M. Russell Ballard legt uit: 'Moge hun voorbeeld ons de moed geven om altijd betrouwbaar en standvastig te zijn in ons rentmeesterschap in de dienst van God, onze eeuwige Vader.' Zie 'Verankerd in geloof in toewijding', blz. 30.

DUTCH
4 02219 88120 1